

การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้
จากผลการทดสอบ O-NET

โดย

นางสาวสมใจ ทองงาม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้
จากผลการทดสอบ O-NET

โดย

นางสาวสมใจ ทองงาม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

EDUCATIONAL MANAGEMENT FOR DEVELOPING ACADEMIC
ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION-AFFILIATED SECONDARY SCHOOLS IN SOUTHERN
THONBURI DISTRICTS BY THE RESULTS OF O-NET EXAMINATIONS

BY

MISS SOMJAI THONGNGAM

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF POLITICAL SCIENCE
(PUBLIC ADMINISTRATION AND PUBLIC AFFAIRS)
EXECUTIVE PROGRAM IN PUBLIC ADMINISTRATION AND PUBLIC AFFAIRS
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2016
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาวสมใจ ทองงาม

เรื่อง

การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ช่อแก้ว)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ อิศระชัยยศ)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จากผลการทดสอบO-NET
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสมใจ ทองงาม
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ อิศสระชัยยศ
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จากผลการทดสอบ O-NET มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนและเพื่อศึกษาหาแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ งานวิจัยนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีวิจัยแบบผสม ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนาและการสัมภาษณ์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน
- 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

4) ด้านงบประมาณ 5) ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ 6) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และผลวิจัยได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย การพัฒนา การประเมินผล และติดตามโครงการให้มีความเป็นวิชาการมากขึ้น และสุดท้าย คือ การปรับ โครงสร้างการบริหารงานโดยกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การมีส่วนร่วม, ปรับโครงสร้าง

Independent Study Title	EDUCATIONAL MANAGEMENT FOR DEVELOPING ACADEMIC ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION-AFFILIATED SECONDARY SCHOOLS IN SOUTHERN THONBURI DISTRICTS BY THE RESULTS OF O-NET EXAMINATIONS
Author	Miss Somjai Thongngam
Degree	Master of Political Science (Public Administration and Public Affairs)
Major Field/Faculty/University	Executive Program in Public Administration and Public Affairs Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Assistant Professor Sikarn Issarachaiyos, Ph.D.
Academic Years	2016

ABSTRACT

The first purpose of studies on educational management for developing academic achievement of students in Bangkok Metropolitan Administration-affiliated secondary schools in Southern Thonburi districts by the results of O-NET examinations is to examine problems and obstacles in educational management under Bangkok Education Office affecting the development of academic achievement of students in Bangkok Metropolitan Administration-affiliated secondary schools in Southern Thonburi districts by the results of O-NET examinations. The second purpose is to find ways in managing education to increase effectiveness and develop academic achievement based on the results of O-NET examinations of students in Bangkok Metropolitan Administration-affiliated secondary schools in Southern Thonburi districts. In this research, the author uses mixed-method research

methodology through the analysis of descriptive statistics and interview. Representative samples in this research are civil servants of Bangkok Education Office, educational officer of district offices and teachers of Bangkok Metropolitan Administration.

It is found that overall opinions on educational management for developing academic achievement from results of O-NET examinations are at the 'High' level in all six areas of studies. Such areas can be sorted from the highest to the lowest average as follows: 1) implementation of policies 2) students development 3) curriculum development 4) budgeting 5) welfare promotion for civil servants and 6) community participation. This research proposes means to resolve problems and obstacles in developing academic achievement by creating community participation since the stage of policy-making, improving assessment system, making relevant projects to be more academic, and restructuring education administration by specifying Bangkok's educational service area.

Keywords : Academic Achievement, Participation, Restructure

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ช่อแก้ว ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ อิศระชัยยศ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นต่าง ๆ ตรวจสอบ แก้ไข และติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะไม่สามารถเสร็จสมบูรณ์ได้เลยหากไม่ได้รับความกรุณาจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่อนุญาตให้ผู้ศึกษาเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาขอขอบคุณนางชนัญญา จาดชนบท ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ขอขอบคุณนางสาวฐานิตา แพรวาณิชย์ รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา และนางสาววิไลลักษณ์ คัมภีรานนท์ หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ ที่สละเวลามารับข้อมูลและคำปรึกษา ขอขอบคุณข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักการศึกษา สังกัดฝ่ายการศึกษา และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ สำนักงานเขตบางแค และสำนักงานเขตบางบอน ที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณที่สุด คือ บิดา มารดา ผู้ให้ทุกอย่างในชีวิต ขอขอบคุณ พี่ชาย น้องสาว หลานๆ เพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจในการจัดทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้

นางสาวสมใจ ทองงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของคำถามวิจัย(Introduction or Problem statement)	1
1.2 คำถามวิจัย (Research Questions)	6
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objectives)	6
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (Research Contributions)	7
1.5 ขอบเขตการวิจัย	7
1.6 วิธีการวิจัย	8
1.7 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10
2.1.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10
2.1.2 ระบบการทดสอบระดับชาติของประเทศไทย	11
2.1.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานการทดสอบระดับชาติ	12
ขั้นพื้นฐาน	

2.1.4 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET ไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	13
2.1.5 สถานะการศึกษาไทยในเวทีโลก	16
2.1.6 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติของประเทศนิวซีแลนด์	17
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	18
2.2.1 หลักการจัดการศึกษา	18
2.2.2 ดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา	20
2.2.3 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	22
2.3 แนวคิดทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	28
2.3.1 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	28
2.3.2 การศึกษาของต่างประเทศ	29
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร	31
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	32
2.5.1 แนวคิดของ Edward	34
2.5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ	35
2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	37
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	44
3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	44
3.2 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย	47
3.2 ประชากรที่ศึกษา	47
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	50
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	51

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	53
4.1 ผลการวิจัยการดำเนินการจัดการศึกษา ของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	114
5.1 การอภิปรายผลการวิจัย	114
5.2 สรุปผลการศึกษา	124
5.3 ข้อเสนอแนะ	127
5.4 ข้อจำกัดการวิจัย	130
รายการอ้างอิง	131
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	136
ภาคผนวก ข	142
ภาคผนวก ค	145
ภาคผนวก ง	151
ภาคผนวก จ	157
ประวัติผู้เขียน	160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	3
1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	3
1.3 คะแนนการทดสอบ O-NET ระดับสูงสุด และระดับต่ำสุด	5
2.1 จำนวนข้อสอบที่ใช้ในการสอบ	13
4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา	54
4.2 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	56
4.3 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านงบประมาณ	57
4.4 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ	59
4.5 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการพัฒนาหลักสูตร	60
4.6 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการพัฒนาผู้เรียน	62
4.7 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	64
4.8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา	65
4.9 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	68
4.10 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านงบประมาณ	69
4.11 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ	70
4.12 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการพัฒนาหลักสูตร	72

- 4.13 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนานักเรียน 74
- 4.14 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 75
- 4.15 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา 77
- 4.16 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ 79
- 4.17 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านงบประมาณ 80
- 4.18 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ 82
- 4.19 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาหลักสูตร 83
- 4.20 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการส่งเสริมนักเรียน 85
- 4.21 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 87
- 4.22 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา
แสดงภาพรวมทุกกลุ่มตัวอย่าง 88
- 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของ
ทุกกลุ่มตัวอย่าง 90
- 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวม 92
- 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวม
ของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 93

- 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนานักเรียน 95
- 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนาหลักสูตร 97
- 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านงบประมาณ 99
- 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ 101
- 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 103
- 4.31 คะแนนผลการทดสอบ O-NET โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 107

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แผนภูมิแสดงผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	4
2.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	25
2.2 งบประมาณการศึกษาไทยย้อนหลัง 10 ปี พ.ศ.2548-2557	27
2.3 ตัวแบบสมมติฐานการวิจัย	34
2.4 ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	37
3.1 ตัวแบบกรอบแนวคิดการวิจัย	46
4.1 โครงสร้างสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	106

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของคำถามการวิจัย (Introduction or Problem statement)

การศึกษาเป็นเครื่องมือ/ กลไกในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความเป็นพลเมือง (เป็นคนดี มีวินัย เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของสังคม ประเทศ โลก)¹ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดความสนใจ) และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ รวมทั้งสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมอย่างรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม พหุวัฒนธรรมที่เป็นพลวัตในโลกศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) เด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีสุข เป็นลักษณะของเด็กไทยที่ชาติต้องการเมื่อเติบโตเป็นเยาวชนไทย คนไทยก็จะเติบโตด้วยความเป็นคนเก่งคิด เก่งงาน เก่งคน เก่งเรียน เพราะการศึกษาสร้างคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 รวมทั้งฉบับที่แก้ไข พ.ศ.2545 ได้บัญญัติเป้าหมายการศึกษาไว้ใน มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและได้กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 41 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งการจัดการศึกษาเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการด้านการจัดการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาให้กับนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดทุกคน ซึ่งนอกจากการสนับสนุนให้จัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพแล้วยังรวมถึงพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตให้สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคม

¹สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร, *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563)* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559), 7.

อาเซียน สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความหลากหลาย ต่อเนื่อง ร่วมสร้าง ประสบการณ์ตรง เปิดโอกาสให้เด็กไทยได้เรียนรู้ และปฏิบัติจริง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ปัจจุบันได้ผ่านแนวทางในการพัฒนาการศึกษาตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี ในด้านผู้เรียน ผู้สอน หลักสูตร การประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านสถานศึกษา โดยนำผลการทดสอบ วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary National Educational Test) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และการประเมินคุณภาพภายนอก มากำหนดนโยบายและการวางแผนเพื่อรักษาคุณภาพการศึกษาที่ได้รับการรับรองคุณภาพและ คงคุณภาพการศึกษาไว้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) จากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กำหนดให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เป็น 1 ใน 5 ของตัวบ่งชี้พื้นฐานในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม โดยอธิบายถึงผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี และมีพัฒนาการทางการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับ ป. 3,ป.6 ,ม.3 และ ม. 6 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี หมายถึง ร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) (O-NET)

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2557 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน O-NET ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รายวิชาที่ทดสอบ จำนวน 8 กลุ่ม สาระวิชา (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี) พบว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 เป็นต้น มา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีผลคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีผลคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ในสาระวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา และการงานอาชีพ

สถานการณ์ด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ในปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กำหนดให้มีการทดสอบในกลุ่มสาระวิชา 5 กลุ่มสาระวิชา (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ)ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา พบว่ามีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ระดับประเทศและคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ

ภาษาอังกฤษ ขณะที่ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกกลุ่มสาระวิชา รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา 2558	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคม ศึกษา	ภาษาอังกฤษ
ระดับ กทม.	49.30	43.96	42.42	50.34	39.03
ระดับประเทศ	49.33	43.47	42.59	49.18	40.31

ที่มา : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559), 35.

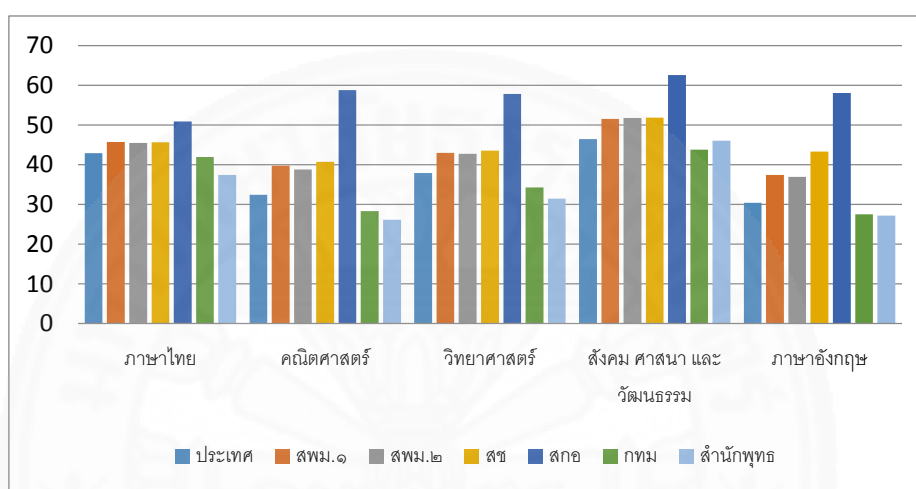
ตารางที่ 1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2558	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคม ศึกษา	ภาษาอังกฤษ
ระดับ กทม.	41.93	28.31	34.30	43.80	27.44
ระดับประเทศ	42.64	32.40	37.63	46.24	30.54

ที่มา : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559), 36.

ความท้าทายของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร คือ การพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเทียบกับอาเซียนหรือนานาชาติ ตลอดจนเตรียมความพร้อมของประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตตามแนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้ได้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องให้ได้ทั้งสาระวิชาและได้ทักษะ โดยยูเนสโกแนะนำว่า ผู้เรียนควรมีทักษะที่ครอบคลุม 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทักษะพื้นฐาน คือ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น 2) ทักษะเพื่อทำงาน คือ ทักษะพื้นฐานในการทำงานทำงานของทุกอาชีพ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร และ 3) ทักษะทำเป็น เช่น

สอนให้นักเรียนทำโครงการแทนการสอนด้วยการสอนในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็นและสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งเป็นการพัฒนาทักษะการคิด เพื่อทำให้เกิดความสุขในชีวิต แต่ปัญหาในการจัดการศึกษาที่ทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือคะแนนผลการทดสอบ O-NET ต้องสูงกว่าร้อยละ 50 ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี

ภาพที่ 1.1 แผนภูมิแสดงผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558เปรียบเทียบระดับประเทศ 5 กลุ่มสาระวิชา แยกตามสังกัด ในกรุงเทพมหานคร ที่มา : สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559), 30.

สถานการณ์การศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงธนใต้

ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)ปีการศึกษา 2558 ในระดับ กรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณาเป็นรายโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีโรงเรียนทั้งสิ้น 108 โรงเรียน พบว่า ผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานเขตบางบอน สำนักงานเขตบางขุนเทียน สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ สำนักงานเขตทุ่งครุ สำนักงานเขตบางแค สำนักงานเขตภาษีเจริญ และสำนักงานเขตหนองแขม มีผลคะแนนเป็นที่ น่าศึกษาในกลุ่มสาระวิชาที่สำคัญต่อการนำมาวิเคราะห์คือในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคะแนนในระดับสูงสุดและต่ำสุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 1.3 คะแนนผลการทดสอบ O-NET ระดับสูงสุด และระดับต่ำสุด

วิชา	ลำดับที่	ระดับ	คะแนน	โรงเรียน	สำนักงานเขต
คณิตศาสตร์	1	สูงสุด	36.35	วัดนิมมานรดี	ภาษีเจริญ
	108	ต่ำสุด	23.91	บ้านนายเหรียญ	บางบอน
ภาษาอังกฤษ	1	สูงสุด	31.94	คลองหนองใหญ่	บางแค
	108	ต่ำสุด	23.47	วัดโคกอน	ภาษีเจริญ

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดทำโดย ผู้วิจัย

โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้ ตั้งอยู่ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีโรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 67 โรงเรียนใน 7 สำนักงานเขต มีข้าราชการครูจำนวน 3,215 คน นักเรียนจำนวน 61,359 คน สภาพสังคมเป็นสังคมกึ่งเกษตรกรรม กึ่งภาคอุตสาหกรรม พื้นที่เป็นเขตติดต่อกับจังหวัดปริมณฑล ดังนี้ เขตบางขุนเทียน ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ และสมุทรสาคร เขตทุ่งครุ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการเขตบางบอนติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร เขตราชบุรีบูรณะ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ

รวมถึงปัญหาด้านสังคมพื้นที่กลุ่มเขตกรุงธนใต้มีจำนวนประชากรวัยเรียนที่เป็นประชากรแฝงมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดรวมถึงเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยอาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก อีกทั้ง ผู้ใช้แรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ ลาว พม่า และกัมพูชา ในปี 2558 มี ดังนี้ เขตทุ่งครุ จำนวน 4,611 คน บางขุนเทียน จำนวน 4,470 คน เขตบางบอน จำนวน 9,608 คน เขตภาษีเจริญ จำนวน 2,907 คน เขตราชบุรีบูรณะ จำนวน 3,342 คน เขตหนองแขม จำนวน 5,504 คน เขตบางแค จำนวน 6,736 คน รวม 37,178 คน โดยกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กกลุ่มนี้เช่นเดียวกับเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ กรุงเทพมหานคร

จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ดังกล่าวสะท้อนถึงคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครว่ามีแนวโน้มต่ำลง และในทุกปีโดยเฉพาะรายวิชาที่ผลการทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับ กทม. ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และต่ำกว่าร้อยละ 50 (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ) องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) ระบุว่า เป็นรายวิชาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ การขาดความรู้ในรายวิชาข้างต้นทำให้ขาดทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกระบวนการคิดทำให้การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มีน้อย ขาดคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยยังขาดทักษะด้านนี้อยู่มาก² และที่สำคัญ คือ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ยังสะท้อนถึงการดำเนินการในการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครในมิติคุณภาพของผู้เรียนทางด้านทักษะความรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อต้องการทราบว่าเกิดปัญหาอะไรกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครเพื่อจะหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานครให้ดีกว่าระดับประเทศและสามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้

1.2 คำถามวิจัย (Research Questions)

1.2.1 การดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครในปี พ.ศ.2558 มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน อย่างไร

1.2.2 การดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครมีปัญหา และอุปสรรคอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย (Research Objectives)

1.3.1 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน

²สมเกียรติ ตั้งวงวิฑูรย์, “รายงานการสัมมนา (Education for the Future : ปรับห้องเรียน เปลี่ยนอนาคต),” <https://thaipublica.org/2015/03/trdi-education/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

1.3.2 เพื่อศึกษาหาแนวทางเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษามีประสิทธิผลและเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย (Research Contributions)

1.4.1 ได้ทราบถึงการดำเนินการจัดการศึกษาที่มีปัญหาและอุปสรรคเพื่อจะได้แก้ไขและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.4.2 ผู้บริหารระดับนโยบายและเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติมีแนวทางในการนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.4.3 ได้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการโดยศึกษาจากโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของกลุ่มเขตกรุงธนใต้ ที่มีผลการทดสอบ O-NET ในกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษที่มีผลคะแนนการทดสอบต่ำกว่าร้อยละ 50 และเป็นโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET ที่ได้คะแนนระดับสูงสุด และคะแนนต่ำสุดใน 2 กลุ่มสาระวิชา คือ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ที่อยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ โรงเรียนบ้านนายเหรียญ สำนักงานเขตบางบอน โรงเรียนคลองหนองใหญ่ สำนักงานเขตบางแค โรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด 108 โรงเรียน

1.6 วิธีการศึกษา

ศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม ได้แก่

1.6.1 วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสาร รายงานการศึกษาทางวิชาการ รายงานการวิจัย หนังสือ บทความ ข้อมูลทางระบบออนไลน์ และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.6.2 วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยอาศัย “หน้าที่ทางการบริหาร” คือ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การนำ (leading) และการควบคุม (controlling)

1.7.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประมวลความรู้ ในการคิดวิเคราะห์ โดยผลของความสำเร็จวัดได้จากคะแนนที่ผู้เรียนได้รับ

1.7.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษา หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

1.7.4 โรงเรียนที่มีผลคะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียน ในระดับ สูงสุด และต่ำสุดในแต่ละสาระวิชา หมายถึง โรงเรียนที่มีผลคะแนนการสอบ O-NET ในระดับสูงที่สุดของโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครในแต่ละสาระวิชา และโรงเรียนที่มีผลคะแนนการสอบ O-NET ในระดับต่ำที่สุดของโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครในแต่ละสาระวิชา

1.7.5 กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7สำนักงานเขต ได้แก่ ภาษีเจริญ บางแค หนองแขม บางขุนเทียน บางบอน ราษฎร์บูรณะ และทุ่งครุ

1.7.6 ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการจัดการศึกษา หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวช่วยเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้กรุงเทพมหานคร และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย บรรลุเป้าหมายและได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยปัจจัย 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยเกี่ยวกับสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร (วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ ความรู้ความสามารถ เจตคติ) บุคลากร (ความรู้ ความสามารถ เจตคติ ความเพียงพอ) รายได้/ทรัพยากรในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการศึกษา การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ทรัพยากรในการจัดการศึกษา (งบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์) การบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายระเบียบของรัฐ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

1.7.7 PISA (Program for International Student Assessment) หมายถึง โครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่าระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

1.7.8 O-NET (Ordinary National Education Test) คือ การทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศโดยใช้ข้อสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ซึ่งออกตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยจะทำการสอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในปี 2558 ลดกลุ่มวิชาที่ทดสอบเหลือ 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6, มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET” ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาโดยใช้แนวคิดและทฤษฎี ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
3. แนวคิดทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร
5. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษามีหลายองค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยองค์ประกอบที่หนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษา ตามกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสามารถวัดคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ยังมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน¹ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ หรือความสำเร็จของนักศึกษาที่ได้จากการเรียนการสอน ซึ่งวัดผลความสำเร็จหรือระดับความรู้ ความสามารถของ

¹ รัชชัย ศุภดิษฐ์, “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะรัฐประศาสนศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554), 7.

นักศึกษา ว่ามีความรู้มากขึ้น จากผลของคะแนนสอบในแต่ละวิชา และประเมินผลออกมาในรูปของเกรดเฉลี่ยสะสม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน² หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน จุดหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนรู้อะไรบ้างมีความรู้ด้านใดมากน้อยเพียงใด โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น มาจากกระบวนการเรียนการสอนและตัวของนักเรียนเพราะว่าการวางแผนการศึกษาที่ดี การจัดกิจกรรมที่ดี การเตรียมครูผู้สอน การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์จะช่วยให้ นักเรียนที่มีความพร้อมจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน³ หมายถึง ความรู้และความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะการเรียนรู้ โดยมีอยู่ในรูปแบบเกรดที่ได้จากสถาบันการศึกษา เนื่องจากให้ผลที่น่าเชื่อถือมากกว่า ซึ่งนอกจากนี้ยังประกอบด้วยปัจจัยอีกหลายปัจจัยอีกหลายด้านที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ด้านความพร้อม ด้านร่างกาย สภาพจิตใจ สติปัญญาของผู้เรียน ความพร้อมทางคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถของผู้สอน รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นแรงเสริมอันได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน สภาพครอบครัวและสังคม

2.1.2 ระบบการทดสอบระดับชาติของประเทศไทย

2.1.2.1 O-NET (Ordinary National Education Test) คือ การทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ โดยใช้ข้อสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ซึ่งออกตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

² พวงรัตน์ ทวีรัตน์, *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540): 126-146 อ้างถึงใน สมบัติ ชิวหา, “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชางานเครื่องกล ซีเอ็นซี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 และสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554), 18.

³ มาณพ เสาะแสง, “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการเขียนแบบคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554), 37.

และการสอบนั้นจะมีการสอบให้กับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6) ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) และช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) มีการสอบทุกปี ได้เริ่มสอบเมื่อปีการศึกษา 2548 ซึ่งเป็นการสอบในช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 6) เป็นช่วงชั้นแรก

2.1.2.2 I-NET คือ การทดสอบความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 14 มาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2.3 V-NET (Vocational National Educational Test) คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา เพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช. 3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 (ปวส. 2)

2.1.2.4 B-NET (Buddhism National Educational Test) หมายถึง การทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนตามหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในวิชาภาษาบาลี ธรรม พุทธประวัติ และวิชาวินัย

2.1.2.5 N-NET (Non-Formal National Education Test) หมายถึง การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้ให้แก่ผู้เรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา

2.1.2.6 GAT และ PAT

GAT คือ การทดสอบความถนัดทั่วไป ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นความถนัดพื้นฐานที่เด็กไทยที่กำลังจะเข้าสู่ระบบการศึกษาในอุดมศึกษา ใช้ผลคะแนนในการคัดเลือกระบบ Admission กลาง

PAT คือ การทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นการวัดเฉพาะทางให้ตรงกับคณะที่เด็กต้องกรศึกษาต่อ มีการสอบปีละ 3 ครั้ง ทดสอบ 12 วิชา

2.1.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน⁴

2.1.3.1 กรอบการประเมินคุณภาพผู้เรียน

⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา, *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2557* (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2557), 4-5.

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 76 มาตรฐานการเรียนรู้

2.1.3.2 เครื่องมือและจำนวนข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบ คือ แบบทดสอบ โดยมีรายละเอียดของลักษณะและจำนวนข้อสอบ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ปรนัยเลือกตอบ ปรนัยหลายเลือกตอบ ปรนัยหลายเลือกตอบ มากกว่า 1 คำตอบ กลุ่มสัมพันธ์ ระบายคำตอบที่มีค่าเป็นค่า/ตัวเลข และอัตนัย (เขียนตอบ/แสดงวิธีทำ)

2.1.3.3 จำนวนข้อสอบที่ใช้ในการสอบ รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนข้อสอบที่ใช้ในการสอบ

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ชั้น ป.6		ชั้น ม. 3		ชั้น ม. 6	
	จำนวน ข้อสอบ	เวลาที่สอบ	จำนวน ข้อสอบ	เวลาที่ สอบ	จำนวน ข้อสอบ	เวลาที่ สอบ
ภาษาไทย	25	50	52	90	80	120
คณิตศาสตร์	20	50	30	90	40	120
วิทยาศาสตร์	32	50	45	90	90	120
สังคมศึกษาฯ	50	50	50	90	80	120
ภาษาอังกฤษ	40	50	50	90	90	120

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา, *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2557* (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2557), 4-5.

2.1.4 การนำผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET ไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึงนโยบายการนำผลการทดสอบ O-NET มาใช้ยกระดับคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ว่า “...สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะขับเคลื่อนในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้คะแนนสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET เป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะกำหนดเป้าหมายความคาดหวังไว้แล้วให้เขตพื้นที่ฯ และโรงเรียนไปจัดทำแผนปฏิบัติซึ่งในช่วงแรก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะให้ความสำคัญกับการสอบโอเน็ต ในช่วงชั้นที่ 2 ระดับ ป.6 ใน 2 กลุ่มสาระภาษาไทย และคณิตศาสตร์

โดยปีการศึกษา 2554 จะกำหนดเป็นเป้าหมายที่เทียบเคียงจากค่าเฉลี่ยของคะแนนโอเน็ตที่นักเรียนทำได้ในปีการศึกษา 2551 และ 2552” และยังคงกล่าวต่อไปว่า “สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะใช้มาตรการเชิงบวก ทำให้เกิดปรากฏการณ์เตรียมความพร้อม และปรับการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่มีการลงโทษ แต่จะวาง 16 เงื่อนไขให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ ความคาดหวังอย่างเร่งด่วนและต้องมีการเตรียมการตั้งแต่นั้น ป.1-ป.5 ไม่ใช่เตรียมตัวในชั้น ป.6 โดยจะใช้การให้กำลังใจไม่ใช้การกดดัน เพราะไม่อยากจะให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์ หรือ มีการตี เพื่อสอบโอเน็ตขณะเดียวกันก็ให้คะแนนโอเน็ตมีความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น มีผลต่อตัวนักเรียน อาทิ ใช้ในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อชั้น ม.1 และ ม.4 เป็นต้น” (สำนักทดสอบทางการศึกษา. ม.ป.ป.)

จากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกาศ ณ วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2555 ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น คือ ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช มีใจความว่า ให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ในระยะเริ่มแรกให้ใช้ผลการเรียนของผู้เรียนที่ประเมินโดยสถานศึกษาและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในสัดส่วน 80:20 โดยอาจปรับสัดส่วนเพิ่มขึ้นได้ตามความเหมาะสมในโอกาสต่อไป⁵

นางผุสดี ตามไท รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวในการประชุมชี้แจงโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์คุณภาพการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการอ่านว่า กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากลและทัดเทียมนานาชาติ โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

⁵ ปนัดดา หัสปราบ, “แนวทางการนำผลทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน,” <http://www.niets.or.th/th/content/download/262> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

(O-NET) ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดที่ต้องพัฒนาการศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การบริหารจัดการ รวมถึงการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี การศึกษา 2554 เป็นต้นมา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ต้องเร่งดำเนินการช่วยเหลือและ พัฒนาให้สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพปัญหาของ สถานศึกษาและผู้เรียน โดยใช้กระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด⁶

การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีดำเนินการ โดย⁷

- 1.การจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดหาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.วิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการใช้หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละกลุ่มสาระ ประสิทธิภาพของการวัดผลประเมินผล
- 3.การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ยุทธศาสตร์ที่มุ่งความเป็นเลิศของโรงเรียน โดยกำหนดขึ้นนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพบริบทของ โรงเรียน ด้านปัจจัย และทรัพยากร
- 4.การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร เพื่อกำกับติดตามในระดับชั้นเรียนและระดับ เครือข่ายการเรียนรู้จากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

⁶จรัสคม กปส, “ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็ม ประสิทธิภาพ,” ข่าวสารกรุงเทพมหานคร http://www.prbangkok.com/News_executives/35419 (สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2560).

⁷ปนัดดา หัสปราบ, “แนวทางการนำผลทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน,” <http://www.niets.or.th/th/content/download/262> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

5. ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหาโดยให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในฐานะภาคีร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

2.1.5 สภาวะการศึกษาไทยในเวทีโลก

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาการจัดการ หรือ International Institute for Management Development (MID) ได้จัดทำรายงาน Word Competitiveness Yearbook 2015 โดยนำเสนอผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการจัดการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เปรียบเทียบองค์ประกอบ 4 ปัจจัยหลัก (Competitiveness Factor) ได้แก่ ผลประกอบการทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ (Business Efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) แต่ละปัจจัยหลักแบ่งเป็น 5 ปัจจัยย่อย รวม 20 ปัจจัยย่อย การสำรวจและจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทั้งหมด 61 เขตเศรษฐกิจทั่วโลกโดยสหรัฐอเมริกายังคงอันดับอยู่ที่ 1 ฮองกงอยู่ในอันดับที่ 2 และสิงคโปร์อันดับที่ 3 ในขณะที่ไทยอยู่อันดับที่ 30 ลดลงจากปีที่แล้วซึ่งอยู่ในอันดับที่ 29 โดยการศึกษาปัจจัยย่อยในปัจจัยหลักด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ประกอบด้วย 18 ตัวชี้วัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา ที่เป็นตัวชี้วัดย่อย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงมาโดยตลอด ปี 2015 อยู่อันดับที่ 48 จาก 61 ประเทศ ดีขึ้นจากปี 2014 ถึง 6 อันดับ⁸ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้เข้าร่วมกับ OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) ตามโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ PISA เพื่อเป็นการประเมินคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศที่เข้าร่วมโครงการ ที่จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีศักยภาพสำหรับการแข่งขันในอนาคต จัดการประเมินเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.2000 และได้ประเมินอย่างต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี โดยในปี ค.ศ.2015 มีประเทศที่เข้าร่วมโครงการ 72 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ (ประเทศกลุ่ม OECD 35 ประเทศ, ประเทศเข้าร่วม 37 ประเทศ) โดยมีผลการประเมิน PISA 2015 ดังนี้

1. ผลประเมินภาพรวมของประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับในแต่ละด้าน

1) ด้านวิทยาศาสตร์ ได้แก่ สิงคโปร์ 556 คะแนน, ญี่ปุ่น 538 คะแนน, เอสโตเนีย 534 คะแนน, จีนไทเป 532 คะแนน, ฟินแลนด์ 531 คะแนน ตามลำดับ

⁸ สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร, แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563) (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2559), 16.

2) ด้านการอ่าน ได้แก่ สิงคโปร์ 535 คะแนน, แคนาดา 527 คะแนน, ฮ็องกง-จีน 527 คะแนน, ฟินแลนด์ 526 คะแนน, ไอร์แลนด์ 521 คะแนน ตามลำดับ

3) ด้านคณิตศาสตร์ ได้แก่ สิงคโปร์ 564 คะแนน, ฮ็องกง-จีน 548 คะแนน, มาเก๊า-จีน 544 คะแนน, จีนไทเป 542 คะแนน, ญี่ปุ่น 532 คะแนน ตามลำดับ

2. ผลการประเมิน PISA 2015 ของประเทศไทยพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยด้านวิทยาศาสตร์ 421 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 493 คะแนน), ด้านการอ่าน 409 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 493 คะแนน) และด้านคณิตศาสตร์ 415 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 490 คะแนน)⁹

2.1.6 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติของประเทศไทย

ประเทศไทยมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติที่เรียกว่า The National Monitoring Study of Student Achievement (NMSSA) ซึ่งเป็นการประเมินในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นระบบการที่พัฒนามาจาก The National Education Monitoring Project (NEMP) จุดประสงค์ของการประเมิน NMSSA มีดังนี้¹⁰

- 1) เพื่อให้เห็นภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
- 2) เพื่อระบุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับชาติในภาพรวม
- 4) เพื่อวางแผนนโยบายด้านการศึกษา สำหรับระดับชั้นที่จะมีการประเมิน คือ นักเรียน ชั้น year 4 ซึ่งเป็นระดับประถมศึกษา และ year 8 ซึ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 5) การปรับปรุงหลักสูตร

จากศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วัดจากการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET โดยใช้ข้อสอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศระดับชั้นประถมศึกษา

⁹ บัลลังก์ โรหิตเสถียร และ นวรัตน์ รามสูตร, “แถลงข่าวผลการประเมิน Pisa 2015,” ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี นวรัตน์ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม, 2559, <http://www.moe.go.th/websm/2016/dec/499.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2560).

¹⁰ ปวีณา บุญปก และ อรสา ชูสกุล, “การรายงานผลและการนำผลการประเมินระดับชาติไปใช้ ระดับประถมศึกษาของประเทศไทย,” *วารสาร สสวท*, ปีที่ 44 ฉ.199 (มีนาคม-เมษายน 2559): 37.

ปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสาระวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสาระวิชาภาษาอังกฤษ รวมทั้งสิ้น 76 มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้ทุกสังกัดได้เห็นภาพรวมของสถานภาพทางการศึกษาในสังกัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะท้อนถึงคุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารจัดการ ทั้งคุณภาพนักเรียน คุณภาพผู้บริหาร คุณภาพโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการสอบ O-NET หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาทั้งระดับประเทศ ภูมิภาค ท้องถิ่น ภาครัฐและภาคเอกชน ได้นำผลการทดสอบ มาวิเคราะห์ถึงจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาของหน่วยงานผู้จัดได้นำไปพัฒนาเพื่อยกระดับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นแม้จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการวัดคุณภาพการเรียนของนักเรียนแต่ผลการทดสอบ O-NET ก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่จะทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบได้มีหลักการในการนำไปวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นโดยในต่างประเทศอย่างประเทศนิวซีแลนด์มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติที่เรียกว่า The National Monitoring Study of Student Achievement (NMSSA) ซึ่งเป็นการประเมินในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาปัจจัยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เพื่อปรับปรุงหลักสูตร จะพบว่าคะแนนการทดสอบระดับชาติ ของนักเรียน สามารถหาปัจจัยในการได้จากผลคะแนนเพื่อเป็นประโยชน์กับโรงเรียน หน่วยงานผู้จัดการศึกษานำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

2.2.1 หลักการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติ การปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุขเจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ การจัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา นอกสถานศึกษาตามอัธยาศัยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกัน เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกันดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการจัด

การศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ผลลัพธ์สุดท้าย คือ การมีพลเมืองที่มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาของประเทศไทย มีหลักการและแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ดังนี้

1) รัฐมีหน้าที่จัดการให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ จากการมีส่วนร่วมในสังคมเพื่อยกฐานะและชนชั้นในสังคม อันนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้

2) รัฐจะประกันโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล

3) แยกบทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐในฐานะผู้กำกับนโยบาย และแผน ผู้กำกับการศึกษา ผู้ประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้ส่งเสริม สนับสนุน และผู้จัดการศึกษา ออกจากกันเพื่อมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และนำมาแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและมาตรฐาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้ความเป็นอิสระที่มาพร้อมกับความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

4) รัฐพึงปฏิบัติต่อสถานศึกษา ภายใต้กฎ กติกา ระเบียบ วิธีปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

5) ทุกภาคส่วนของสังคมซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการได้รับการศึกษาของพลเมือง ต้องมีส่วนร่วมระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา

6) สถานศึกษาต้องบริหารและจัดการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อ (Accountability) ต่อคุณภาพและมาตรฐานของบริการการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

7) รัฐจะกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนากำลังคน จำแนกตามลำดับ/ประเภท การศึกษา คณะ/สาขาวิชา ที่สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

8) หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สอนองตอบความต้องการของผู้เรียน โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่และเป็นไปเพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัย/ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วัดและประเมินผลการเรียน เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

หลักการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพครบทุกด้าน ทั้งองค์ความรู้ คุณธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต โดยให้ความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ในสองแนวทางใหญ่ คือ

1) กระจายโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและเสมอภาค หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเยาวชนอย่างทั่วถึง โดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม และศาสนา

2) การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ หมายถึง การจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้ สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีจิตสำนึกรักชุมชนและประเทศชาติบ้านเมือง หวังแทนและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเอง มีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตัวเองได้¹¹

เทียนฉาย กิระนันท์ ได้แสดงมุมมองเกี่ยวกับนวัตกรรมเชิงยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของการจัดระบบการศึกษาอย่างเฉียบพลันโดยมีเงื่อนไขที่สำคัญว่า “ผู้มีอำนาจจัดระบบต้องมีใจเป็นกลางที่พร้อมเปิดใจและยอมสูญเสียประโยชน์บางส่วน เพื่อให้ประชาคมการศึกษาทั้งมวลของประเทศไทยดีขึ้น” วางและจัดระบบการศึกษาเสียใหม่ โดยไม่ให้เสียโอกาสเชิงเวลาอีก สำหรับนวัตกรรมด้านการจัดระบบการศึกษาที่นำเสนอมี 3 ประเด็นสำคัญ คือ (1) การจัดระบบการศึกษาเพื่อการจัดองค์กรใหม่ (re-organization) โดยปรัชญาของการจัดการศึกษาน่าจะต้องมุ่งให้คนไทยรุ่นใหม่มีการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12-16 ปี โดยเปิดโอกาสให้ภาคที่มีใช้รัฐบาลมีบทบาทหลักในการจัดการ โดยรัฐเป็นผู้จัดบริการเสริมในส่วนที่ขาด (2) การจัดองค์กรและโครงสร้างของการจัดระบบการศึกษา โดยเป้าหมาย ให้การศึกษามีเอกภาพในการบริหาร สนองวัตถุประสงค์และบรรลุปรัชญาที่กำหนดตามเวลา มีประสิทธิภาพสูงในการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรของชาติ (3) การจัดการทางการเงินเพื่อการศึกษา (financing for education) โดยการให้ผู้ได้รับประโยชน์พึงรับภาระค่าใช้จ่ายในการให้ได้มาซึ่งประโยชน์นั้น ซึ่งเป็นการสร้างความชอบธรรมทางสังคมและการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงได้ และสร้างให้การศึกษากลายเป็นการลงทุนระยะยาวในมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการลงทุนที่ต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องระยะยาว การจัดรายจ่ายสนับสนุนเป็นรายปีจึงเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่ง

2.2.2 ดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาเน้นที่คุณภาพของผลผลิตของกระบวนการศึกษาเป็นหลัก สนวนปริมาณเป็นปัจจัยรอง กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องมุ่งถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ในเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยมีดัชนีชี้วัดบางประการดังต่อไปนี้

2.2.2.1 คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของผู้เรียนถือว่าเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษา คำว่า "คุณภาพของผู้เรียน" มีความหมายครอบคลุมหลายด้าน ไม่วาจะเป็นด้านความรู้

¹¹ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2563)*, 9-12.

ความสามารถคุณธรรม จริยธรรม ทักษะและพฤติกรรม ดัชนีชี้วัดคุณภาพของผู้เรียนซึ่งจะใช้วัดผล การจัดการศึกษาต้องเป็นผลทางตรง หรือทางอ้อมที่มาจากจัดการศึกษาไม่ใช่ผลบังเอิญหรือผลที่ ไม่เกี่ยวเนื่องกัน เช่น สถานศึกษาอาจสอนไม่ดีแต่นักเรียนทำคะแนนผลสอบได้ดีเพราะไปรับการสอน พิเศษ หรือผู้ปกครองกวาดขันดูแลและสั่งสอนเพิ่มเติม ในแง่คุณภาพของผู้เรียน ครูควรกำหนด วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (วัตถุประสงค์ที่วัดได้จริง) ที่มุ่งให้เกิดขึ้น อันเป็นผลจากการจัดการเรียน การสอนของครู และประเมินวัตถุประสงค์ดังกล่าวเพื่อวัดประสิทธิภาพของวิธีการสอนของตน

2.2.2.2 คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการซึ่ง เป็นปัจจัยชี้วัดในระบบประกันคุณภาพการศึกษา เช่น คุณภาพของครูสภาพแวดล้อม รูปแบบและ ระบบการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นส่วนหนึ่ง ที่นำมากำหนดเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของการจัดการศึกษาได้ ครูต้องถือว่าการพัฒนาคุณภาพของ การสอนนั้นเป็นความท้าทายของอาชีพครูและต้องไม่หยุดยั้งในการปรับปรุงคุณภาพดังกล่าว ทั้งโดย การคนคิดเองหรือการเขารับการอบรมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อศิษย์ของตน

2.2.2.3 ความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา เนื่องจากการจัดการศึกษาต้องใช้จ่าย ความคุ้มค่าจึงถือเป็นดัชนีชี้วัดการจัดการศึกษาด้วยคำว่าความคุ้มค่านี้ไม่ได้หมายถึงการประหยัด งบประมาณแต่เพียงอย่างเดียวแต่หมายความว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาขึ้นให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ บ่อยครั้งเราพบว่า ค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนอาจสูงกว่าการจัดการศึกษานอกระบบ แต่ต้องถือว่าคุ้มค่า เพราะผู้เรียนมีโอกาสได้รวมในสังคม มีเพื่อน มีผู้ใหญ่ คำแนะนำปรึกษาต่างๆ แต่ในทางตรงกันข้าม หากพบว่าการจัดการศึกษาในชั้นเรียนนำไปสู่ การติดยาเสพติด การมั่วสุมทางเพศ ความเสื่อมทางศีลธรรม หรือความไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพและ ชีวิตก็ต้องถือว่าจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สร้างผลดังกล่าวไม่คุ้มค่าและหากการศึกษาของทั้ง ระบบโรงเรียนนำไปสู่สถานะอันไม่พึงปรารถนานานัปประการ ก็จำเป็นที่ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา หรือผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาต้องทบทวนแก้ไขโดยเร็ว

2.2.2.4 ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ผลลัพธ์หรือผลสะท้อน หมายถึง ผลต่อเนื้อง ที่เกิดจากการจัดการศึกษา เช่น นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประจำจังหวัดแห่งหนึ่งได้ คะแนนระดับดีถือเป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพผู้เรียน สอนนักเรียนจากโรงเรียนนี้สามารถสอบเข้า มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงได้เป็นจำนวนมาก ถือเป็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนี้ และ การที่ศิษย์เก่าของโรงเรียนไปประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน ก็ถือเป็นผลลัพธ์ต่อเนื่องกันไป ส่วน ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศหนึ่ง ก็พิจารณาได้จากความเจริญของประเทศ สภาพปัญหาภายในประเทศ หรือความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ส่วนหนึ่งอัน เกิดจากคุณภาพของประชากรที่ได้รับการศึกษาของประเทศ เป็นต้น

2.2.3 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

2.2.3.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีจุดมุ่งหมายที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ผูกทักษะ กระบวนการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทำได้ ทำเป็น ปลูกฝังคุณธรรมไว้ในทุกวิชา ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาและทุกสถานที่ ประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ส่วนกลางกำหนด หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรเกี่ยวกับชุมชน สังคม และท้องถิ่น สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ดังกล่าว มุ่งสู่แนวการจัดการศึกษาที่ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” ตามที่กำหนดไว้ในหมวดที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น โดยถือว่า

- 1) สมรรถนะของมนุษย์มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด ผู้สอนต้องให้ความสนใจ และให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมอง (head) จิตใจ (heart) มือ (hand) และสุขภาพองค์รวม (health)
- 2) ความหลากหลายของสติปัญญา การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมศักยภาพ ความเก่ง ความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เตรียมการ จัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวกิจกรรม และประเมินผล

กรอบแนวคิดที่ยึดถือผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น มีความคาดหวังในลักษณะของผู้เรียนว่าจะให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข”

2.2.3.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.2.3.3 การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) กำหนดให้“คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยมีจุดเน้นการปฏิรูป 3 เรื่อง ได้แก่

1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้

2) โอกาสทางการศึกษา เปิดโอกาสให้คนไทยเข้าถึงการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

3) การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม

คุณภาพของการศึกษาและการเรียนรู้จะต้องบรรลุ 4 คุณภาพ คือ 1) คุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) คุณภาพครูยุคใหม่ 3) คุณภาพแหล่งเรียนรู้/สถานศึกษายุคใหม่ 4) คุณภาพการบริหารจัดการใหม่

2.2.3.4 บทบาทการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา

สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทั้ง 50 สำนักงานเขต มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 437 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนเรียนร่วม (เด็กพิเศษ) มีโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 430 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 109 โรงเรียน

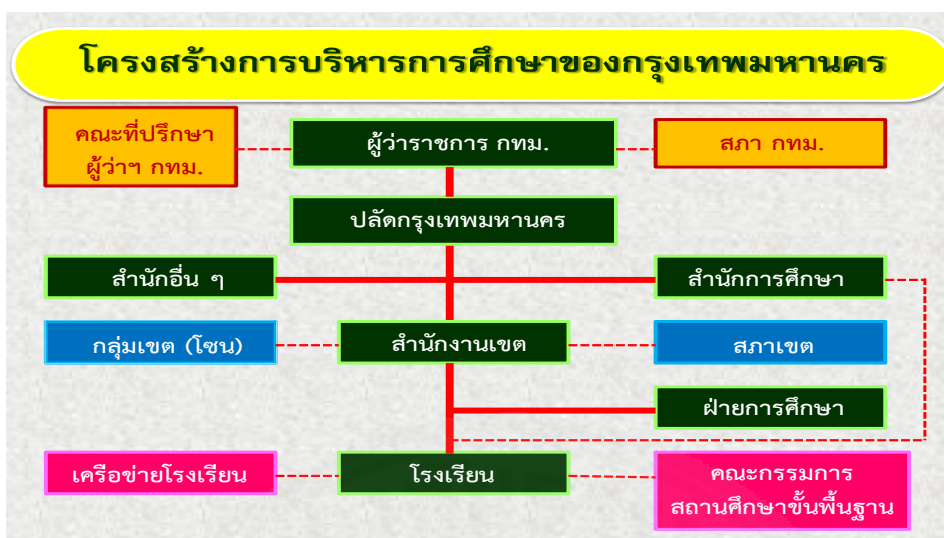
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 9 โรงเรียน เปิดสอนเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 121 โรงเรียน (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2559)¹²

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีกลยุทธ์ พัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยในแต่ละวิชาที่ทดสอบ O-Net สูงกว่าระดับประเทศ ในปี พ.ศ. 2558 มีโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศจำนวน 54 โรงเรียน โดยจะเพิ่มในปี พ.ศ. 2560 เป็น 60 โรงเรียน ปี พ.ศ. 2561 เป็น 65 โรงเรียน ปี 2562 เป็น 70 โรงเรียน และปี 2563 เป็น 75 โรงเรียน

กระบวนการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

(1) โครงสร้างการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาในลักษณะของสายบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ดังนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และผู้อำนวยการโรงเรียน โดยมีสำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน (ภาพที่ 2.1)

¹² เรื่องเดียวกัน, 23.

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ที่มา : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2559, (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2559), 19.

(2) การจัดระบบบริหารงานบุคคล สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยให้กับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดทุกคน โดยประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตในฐานะผู้บังคับบัญชาสถานศึกษาในพื้นที่ โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานครบริหารงานวิชาการโดยจัดการศึกษา มีสำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษาและหน่วยศึกษานิเทศก์เป็นหน่วยงานที่ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนงานด้านวิชาการ ดังนี้

1. กำหนดกรอบแนวทางหลักเกณฑ์ ส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านนโยบายและแผนการศึกษา กำหนดกรอบแนวทางและมาตรการในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผน ประสานงานด้านนโยบายและแผนกับสำนักงานเขต และโรงเรียน โดยผ่านฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตต่าง ๆ

2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาและความร่วมมือในประเทศและต่างประเทศ การศึกษาวิเคราะห์กำหนดนโยบายและส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จัดพัฒนาคู่มือ หลักเกณฑ์ แนวทาง ด้านสาระหลักสูตรและวิธีสอน การสร้าง พัฒนาเครื่องมือวัดผลเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำ พัฒนาระบบ มาตรฐานการศึกษา การจัดระบบสังเคราะห์รายงานประจำปีของโรงเรียน การวิเคราะห์ วางแผน จัดทำแผนและประสานการรับการประเมินจากภายนอก

5. การประเมินผลการจัดการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนในระดับกรุงเทพมหานคร การประเมินผลผู้เรียนระดับชาติ การจัดระบบ รวบรวม สังเคราะห์ ผลการประเมินในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร จัดทำรายงานการจัดการกิจกรรมเผยแพร่ ผลงานความก้าวหน้าในด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร การสนับสนุนและสังเคราะห์ผล การตรวจราชการและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา

6. การพัฒนาการจัดระบบการนิเทศ วางแผนการนิเทศ งานวิจัยและ พัฒนาการนิเทศการศึกษา ตรวจสอบสร้างกลไกเพื่อพัฒนาให้เป็นไปตามแผนงาน สรุปและรายงาน การนิเทศการศึกษา ตรวจสอบสร้างกลไกเพื่อพัฒนาให้เป็นไปตามแผนงาน

(4) การบริหารงบประมาณ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบโดยจะเป็นผู้บริหารงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาลทั้งสิ้น สำหรับงบประมาณจาก กรุงเทพมหานครบางส่วนจะโอนเงินให้สำนักงานเขตเป็นผู้นำไปดำเนินการ

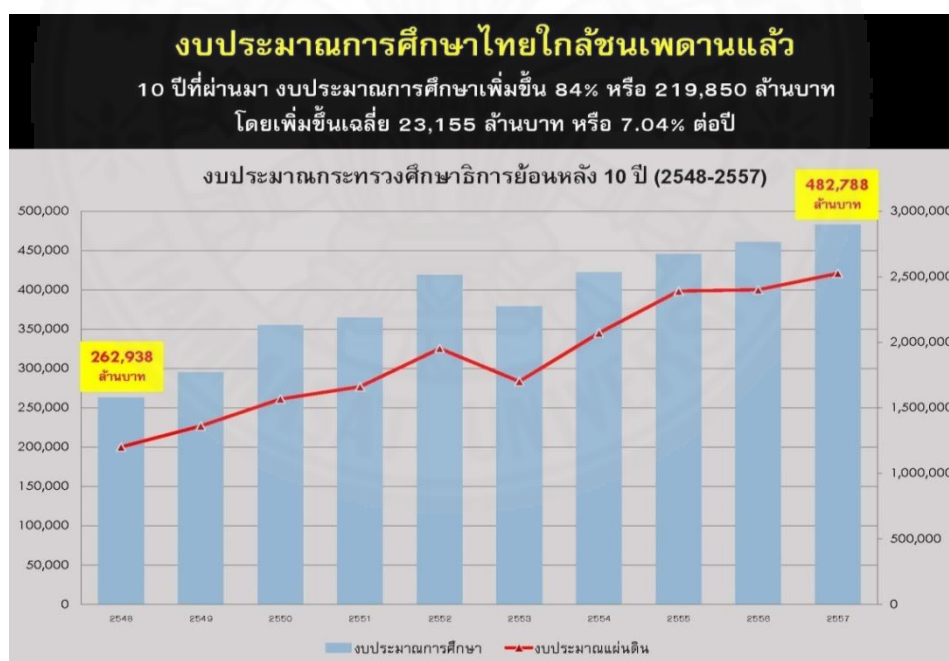
(5) งานบริหารทั่วไป บริหารควบคุมดูแล ส่งเสริม สนับสนุนศูนย์สถิติเด็ก นักเรียน กำหนดมาตรฐานแบบแปลนการก่อสร้าง ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารสถานที่ งานจัดลำดับ การก่อสร้าง ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารสถานที่

(6) งานเทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร เพื่อการเรียนการสอน จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ด้านเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาสนับสนุนการวิจัยอย่างเป็นระบบควบคู่กับการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี

2.2.3.5 งบประมาณกับการพัฒนาการศึกษา

แนวโน้มการลงทุนด้านการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องติดเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจาก กานา ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่ตกไปอยู่กับค่าจ้างบุคลากรมากที่สุดจนทำให้คุณภาพของผู้เรียนยังไม่มี ประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับ

ดร.ไกรยศ ภัทราวาท นักวิชาการ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพเยาวชน กล่าวถึงสถานการณ์เด็กไทยในปัจจุบันว่า แม้รัฐจะจัดระบบการศึกษาเรียนฟรี 15 ปี แต่ยังมีเด็กไทยกว่า 2 ล้านคน อยู่นอกระบบการศึกษา เช่น เด็กสมาธิสั้น เด็กยากจน ซึ่ง ความยากจนนี้นับเป็นค่าเสียโอกาสที่พ่อแม่จำเป็นต้องดิ้นรนหาเงินออกจากระบบก่อนวัยอันควร เพราะการศึกษาในโรงเรียนไม่ตอบโจทย์การประกอบอาชีพหารายได้เท่าที่ควร สถิติเด็กไทยเข้าสู่ระบบ 10 คน จะมี 2.5 คน หลุดออกจากระบบก่อนจบชั้น ม. 3 อีก 2.5 คน เข้าเรียนต่อในชั้น ม.ปลาย แต่ไม่จบ ม. 6 ซึ่งมีเพียง 1 คนเท่านั้นที่เรียนจบและเข้าสู่ตลาดแรงงาน ดร.ไกรยศ ยังกล่าวอีกว่า “การใช้หลักความเสมอภาคกับเด็กไทยทุกคน โดยทุ่มงบประมาณและทรัพยากรที่เท่ากันคงไม่ตอบโจทย์การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในระบบการศึกษา เท่ากับการชี้ชวนให้นักปกครองหันมาสนใจอุดหนุนเด็กที่ขาดแคลนก่อน ควรหันมาส่งเสริมการจัดการเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด โดยอาศัยเด็กเป็นตัวตั้ง เพราะที่มาการจัดการระดับประเทศล้มเหลวไม่เป็นท่า” ตามภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 งบประมาณการศึกษาไทยย้อนหลัง 10 ปี พ.ศ.2548-2557

ที่มา : สำนักข่าวอิศรา. “ระบบการศึกษาไทยลงทุนมาก ได้ผลน้อย ทุ่มงบฯ 5 แสน ล. เหตุไฉนยังเหลื่อมล้ำสูง,” <https://www.isranews.org/thaireform-doc-education/33071-education123.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2559).

งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ย้อนหลัง 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2559) โดยมีข้อมูล ดังนี้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 14,426,755,000 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ.2558จำนวน 14,164,739,460 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ.2557 จำนวน 13,964,537,200 บาท งบประมาณเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มสูงขึ้นทุก ๆ ปี ตลอด 3 ปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน ในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด ฯลฯ โดยมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน เช่น บุคลากร งบประมาณ (ปัจจุบันกรุงเทพมหานครใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2557) และมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เชื่อถือ ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษานั้น วัดด้วยคุณภาพผู้เรียน คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา การเกิดผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาเป็นผลต่อเนื่องจากการจัดการศึกษา ผ่านการกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยมีสาระสำคัญมุ่งสู่แนวทางการจัดการศึกษาที่ “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” ผ่านการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

2.3 แนวคิดทักษะแห่งอนาคต:การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.3.1 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างอิงถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนารอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้

3R x 7C

3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithematics (คิดเลขเป็น)

7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมี
 วิจรรย์ญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์
 และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม
 ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ
 การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะ
 ด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์
 และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะ
 การเรียนรู้)

นายจาตุรนต์ ฉายแสง รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)
 ในขณะนั้น กล่าวว่า “การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว
 เนื่องจากต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรได้มีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นก่อนนำเสนอ
 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) พิจารณา สำหรับเนื้อหาสาระในการปรับหลักสูตรใหม่
 นั้นจะเน้นคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มาใช้ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ
 ใหม่ ๆ สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลง และความต้องการของประเทศ โดยจะเน้นให้ผู้เรียนคิด
 วิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้จำเป็นต้องให้ได้ข้อสรุปโดยเร็วที่สุด เพราะจะทำให้
 การปฏิรูปการศึกษาที่ดำเนินการอยู่นั้นสามารถเดินหน้าไปพร้อมกันได้”¹³

2.3.2 การศึกษาของต่างประเทศ

2.3.2.1 วิสัยทัศน์ของประเทศสิงคโปร์ : สอนให้น้อยลง เรียนให้มากขึ้น
 (Teach less, Learn More) คือกรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของสิงคโปร์ที่สร้างขึ้นเพื่อเตรียม
 ประเทศให้พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ 4 อย่าง ที่สัมพันธ์ต่อกัน ได้แก่
 (1) วิสัยทัศน์เพื่อประเทศชาติโดยรวม: โรงเรียนนักคิด ประเทศแห่งการเรียนรู้ (2) วิสัยทัศน์เพื่อ
 การศึกษาของชาวสิงคโปร์ : สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น (3) วิสัยทัศน์เพื่อการปฏิบัติ : กลยุทธ์

¹³ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, “หลักสูตรใหม่สร้างพลเมืองศตวรรษที่ 21,”
<http://tdri.or.th/tdri-insight/thaipost-2014-03-25/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2559).

ตั้งสลับหย่อน และ (4) วิสัยทัศน์สร้างความร่วมมือ : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน

2.3.2.2 การศึกษาของประเทศฟินแลนด์ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กฎหมายให้เด็กเรียนภาคบังคับถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เทศบาลเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ผู้ปกครองอาจเลือกที่จะจัดการศึกษาเองโดยไม่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนก็ได้ นักเรียนเรียนฟรี รักษาฟรี อาหารฟรี รถรับส่งฟรี **เป้าหมายของการศึกษา** มุ่งส่งเสริมและพัฒนามนุษยธรรม คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งฝึกทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต **หลักสูตร** ใช้หลักสูตรแกนกลางของรัฐ **วิธีการสอน** ครูเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา , ให้ความสำคัญต่อการเรียนแบบร่วมมือกันทำงานเป็นทีม, เรียนรู้แบบลงมือทำสูง ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และการพัฒนารอบด้านมากกว่าการเรียนแบบแข่งขัน **ครู** มาจากกลุ่มคนเรียนดี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ได้รับมอบอำนาจให้รับผิดชอบในการบริหารจัดการเรียนการสอนได้อย่างอิสระ **การประเมินผล** เน้นเป้าหมายการแนะแนว การส่งเสริมการเรียน และพัฒนาทักษะของเด็กแต่ละคน ไม่มีการให้เกรดเป็นตัวเลข

2.3.2.3 การศึกษาของประเทศญี่ปุ่น เน้นสาระสำคัญ 3 เรื่อง คือ (1) เน้นความสำคัญของปัจเจกบุคคลมากขึ้น (2) เน้นระบบการศึกษาตลอดชีวิต (3) เน้นการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เช่น ความเป็นนานาชาติ วัฒนธรรมและการกีฬา การพัฒนาไปสู่สังคมสารสนเทศ พร้อมด้วยการส่งเสริมงานด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการศึกษากนอกระบบมากขึ้น

2.3.2.4 การศึกษาของประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เน้นคุณภาพการศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้ความเสมอภาคในโอกาสการศึกษาสามารถแข่งขันกับนานาชาติ มีทักษะในการอ่านเขียน การคิดคำนวณ และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอย่างดี เป็นต้น¹⁴

จากที่กล่าวข้างต้นอธิบายให้เห็นถึงการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมให้กับเด็กนักเรียนจำเป็นต้องนำทิศทางการศึกษาของโลก ทิศทางการศึกษาของประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้จากปัจจุบันการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นตัวกำหนดรูปแบบในการกำหนดทิศทางการศึกษาของประเทศไทย โดยปรับเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้ให้ไป ตามความเหมาะสมของทิศทางที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีการเตรียมองค์ความรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะทำให้การศึกษามีประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายด้านการศึกษาที่กำหนดไว้ ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางการศึกษาของประเทศที่มีผลด้านการศึกษาที่พัฒนา

¹⁴ กมล สุตประเสริฐ และ สุนทร สุนันท์ชัย, *วิสัยทัศน์ทางการศึกษาที่ประเทศไทยต้อง ทบทวน* (กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2541), 8-9.

อย่างต่อเนื่อง เช่น ประเทศสิงคโปร์ ฟินแลนด์ ที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนแบบร่วมมือกันทำงานเป็นทีมจากผู้ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร

จากการศึกษาข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร พบว่ามีผู้ให้คำนิยาม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ¹⁵ กล่าวถึง วัฒนธรรมองค์กรเป็นลักษณะร่วมที่แสดงถึงความเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ขององค์การหนึ่ง ๆ ดังนั้นองค์การใดที่เลือกรูปแบบหรือประเภทของวัฒนธรรมองค์กรอย่างไรก็จะมีผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในองค์การในรูปนั้น นอกจากนั้นยังจะส่งผลกระทบต่อระบบความคิดความเชื่อที่จะมีต่อการกำหนดโครงสร้างองค์การ การจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย และก็จะหมายความว่าองค์การนั้นมีวัฒนธรรมประเภทนั้น ๆ ที่เข้มแข็ง (strong culture) แนวคิดวัฒนธรรมองค์กรในวงการศึกษาได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมองค์กรและองค์การภาคธุรกิจ ซึ่งใช้เป็นเครื่องกำหนดทิศทางเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ขององค์การให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วัฒนธรรมองค์กรและองค์การทางการศึกษา เช่น สถานศึกษาจึงเป็นกรอบของค่านิยม และความเชื่อและประเพณีต่าง ๆ ซึ่งฝังรากลึกและผ่านการหล่อหลอมต่อเนื่องมาตลอดอายุของสถานศึกษานั้น ๆ กล่าวคือ วัฒนธรรมสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความหมายที่สืบทอดสืบมาเกี่ยวกับสถานศึกษาซึ่งอยู่ในรูปของบรรทัดฐาน (Norms) ค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) งานเฉลิมฉลอง (Ceremonies) พิธีกรรม (Rituals) ประเพณี (Traditions) และ ตำนานหรือเรื่องเล่า (Myths) ที่สมาชิกของสถานศึกษาใช้นั้น ๆ โดยตรง

วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและผลสำเร็จในองค์การทางการศึกษาโดยตรง ดังที่ไฟแอนส์และมาร์ช (Fyans&Maehr,1990) ที่ทำการวิจัยองค์ประกอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมสถานศึกษา 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความท้าทายทางวิชาการ (Academic Challenges) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ (Comparative Achievement) การให้การยอมรับต่อผลสัมฤทธิ์ (Recognition for Achievement) ความเป็นชุมชนของสถานศึกษา

¹⁵วิโรจน์ สารรัตนะ, *การบริหารการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, 2546), 315.

(School Community) และการรับรู้ถึงเป้าหมายของสถานศึกษา (Perception of school goals) ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาที่มีวัฒนธรรมองค์การที่เข้มแข็งใน 5 ประการดังกล่าว ผู้เรียนจะเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนสูงขึ้นอย่างชัดเจน

สมุทร ชำนาญ¹⁶ ปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การนอกจากจะมีบทบาทในฐานะเป็นแบบแผนสำหรับพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การแล้ว วัฒนธรรมองค์การยังเป็นตัวแปรเหตุที่ส่งผลถึงประสิทธิผลขององค์การโดยรวม ดังนั้นวัฒนธรรมองค์การจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ เพราะเป็นเสมือนแกนกลางของทุกสิ่งทุกอย่างในการดำเนินงานของสมาชิกในองค์การ

จากความหมายของวัฒนธรรมองค์การ ดังกล่าว เห็นได้ว่าวัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์การให้บรรลุประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยผ่านการเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ของแต่ละองค์การ ภายใต้การรับรู้เป้าหมายอันเดียวกันของสมาชิกในองค์การ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างการกำหนดนโยบายและการประเมินผลนโยบาย หลังจากมีการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดเป็นนโยบายแล้ว ซึ่งมีความสำคัญในการชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบาย เพราะความสำเร็จของนโยบายขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นสำคัญ การนำนโยบายไปปฏิบัติหากขาดการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ภายใต้อุปสรรคของหน่วยงาน บุคลากร รวมทั้งจะต้องเผชิญกับปัจจัยจากภายนอกองค์กร ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ แม้จะมีแผน โครงการ นโยบายที่ดี แต่ไม่รับการตอบสนองต่อผู้เกี่ยวข้องแล้ว กิจกรรมต่าง ๆ ก็อาจจะล้มเหลวลงได้ ปรากฏการณ์ และปัญหาในลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากจะทำให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ที่มีหน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สภาพ วิถีของกลุ่มเป้าหมาย โดยจะต้องไม่มีความซับซ้อนและมุ่งสร้างเสริมการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในทุกฝ่าย

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบการเมืองกับระบบราชการกับการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ

¹⁶สมุทร ชำนาญ, “การบริหารสถานศึกษาท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม (School Administration in Cultural Diversities),” *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, ฉ.1 (2554): 5.

1. ลักษณะที่เป็นเชิงอุดมคติ คือ เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างชัดเจนระหว่างระบบการเมืองกับระบบราชการ โดยระบบการเมืองเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายสาธารณะ และระบบราชการเป็นฝ่ายนำนโยบายสาธารณะนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล โดยต้องมีความเป็นกลางทางการเมืองไม่ว่าใครจะเป็นรัฐบาล

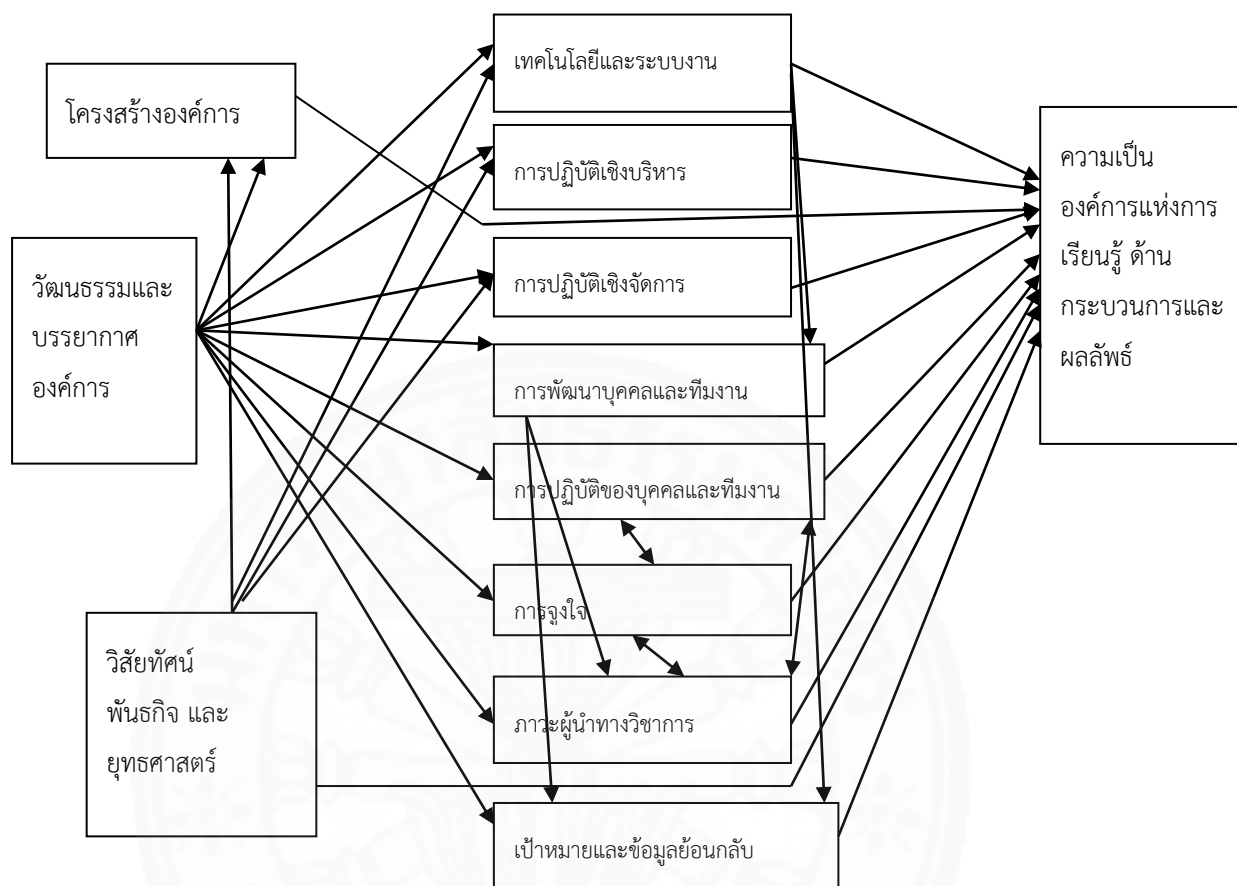
2. ลักษณะโลกแห่งความเป็นจริง แม้ในทางทฤษฎีจะพยายามแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างระบบการเมืองกับระบบราชการออกจากกันอย่างเด็ดขาดก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถเป็นไปตามนั้นได้ เนื่องจากฝ่ายการเมืองเองยังมีอำนาจในการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementing agency)

ระบบราชการกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในระบบราชการต้องอาศัยกระบวนการทางการบริหาร (Administrative process)

2. ปัญหาจากความเป็นระบบราชการ 1) ปัญหาการบริหารงานบุคคลที่ยังขาดความสมบูรณ์ มุ่งอำนวยความสะดวกให้กับตนเอง 2) ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ 3) ปัญหากฎหมายและระเบียบปฏิบัติ 4) การเกิดวิกฤตศรัทธาอันเนื่องจากจุดเสี้ยวของระบบราชการ 5) อุปนิสัยการทำงานไม่เอื้อต่อการพัฒนา

3. การพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ทฤษฎีทางการบริหารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาตัวแบบองค์การแห่งการรู้ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของสมคิด สร้อยน้ำ พบว่ามีปัจจัยทางการบริหารจำนวน 11 ปัจจัย ที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งได้นำเสนอเป็นตัวแบบสมมติฐานการวิจัย ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ตัวแบบสมมติฐานการวิจัย

4. การติดตาม ประเมิน และวิจัยเพื่อพัฒนา นักบริหารการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการติดตาม ประเมิน และวิจัยผลการดำเนินการ เป็นระยะ ๆ และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการอย่างเป็นวงจร

2.5.1 แนวคิดของ Edward (1980) ในปี ค.ศ. 1980 George C. Edward ได้เขียนหนังสือชื่อ “Implementing Public Policy” การนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่

2.5.1.1 การสื่อสาร ได้แก่ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับฝ่ายต่าง ๆ การสื่อข้อความมีความถูกต้องชัดเจนและตรงกับความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.5.1.2 ทรรศนะ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติ อำนาจในการบังคับ ข้อมูล เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.5.1.3 ทศนคติของนักปฏิบัติ ได้แก่ การยอมรับต่อนโยบายของนักปฏิบัติหรือผู้ไปปฏิบัติ

2.5.1.4 โครงสร้างขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ขนาด ความซับซ้อนของโครงสร้าง มาตรฐาน และขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

2.5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ มีทั้งสิ้น 12 ปัจจัย ดังนี้¹⁷

2.5.2.1 ปัจจัยด้านนโยบาย ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นเบื้องต้นต้องเกิดจากการมีนโยบายที่ดี ซึ่งหมายถึง จะต้องเป็นนโยบายที่มีความถูกต้องทางทฤษฎี (validity of theory) รองรับ นโยบายต้องมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาที่เป็นเป้าหมายของนโยบายนั้นได้

2.5.2.2 ปัจจัยด้านการกำหนดภารกิจ และการมอบหมายงาน การนำนโยบายไปปฏิบัติต้องมีการระบุขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนการแปลงนโยบายให้ออกมาในรูปแบบของแผนงานและโครงการนั้นจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายหลัก

2.5.2.3 ปัจจัยด้านทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรด้านการเงิน หากมีเพียงพอ คือ ความเหมาะสมของการจัดสรรทรัพยากรไปยังฝ่ายต่าง ๆ หรือหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ทรัพยากรในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่สำคัญยังประกอบไปด้วย วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่อีกด้วย

2.5.2.4 ปัจจัยด้านองค์การหรือหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะโครงสร้างองค์การ ระดับปฏิสัมพันธ์ภายในองค์การหากมากจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติล่าช้าและล้มเหลว

2.5.2.5 ปัจจัยด้านผู้บริหารและผู้นำนโยบาย ผู้บริหารที่ดีควรมีภาวะผู้นำ มีทักษะและความเข้าใจด้านการบริหารงาน ตลอดจนทราบถึงอำนาจหน้าที่ของตน ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติซึ่งจะทำให้เข้าใจปัญหาของผู้ปฏิบัติดีขึ้น ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน เป็นการสร้างความผูกพันต่อผู้ปฏิบัติงาน

2.5.2.6 ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การสร้างทัศนคติที่ดี การยอมรับ การปรับตัวต่อนโยบายของผู้ปฏิบัติ การพัฒนาความรู้ของบุคลากรให้เหมาะสมกับนโยบาย

¹⁷ วรเดช จันทรศร, *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552), 469-477.

2.5.2.7 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เนื่องจากการกำหนดนโยบายของรัฐนั้นย่อมได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีที่เกิดจากภายนอก การได้รับการสนับสนุนทางการเมืองและกฎหมาย การสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางของรัฐและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น

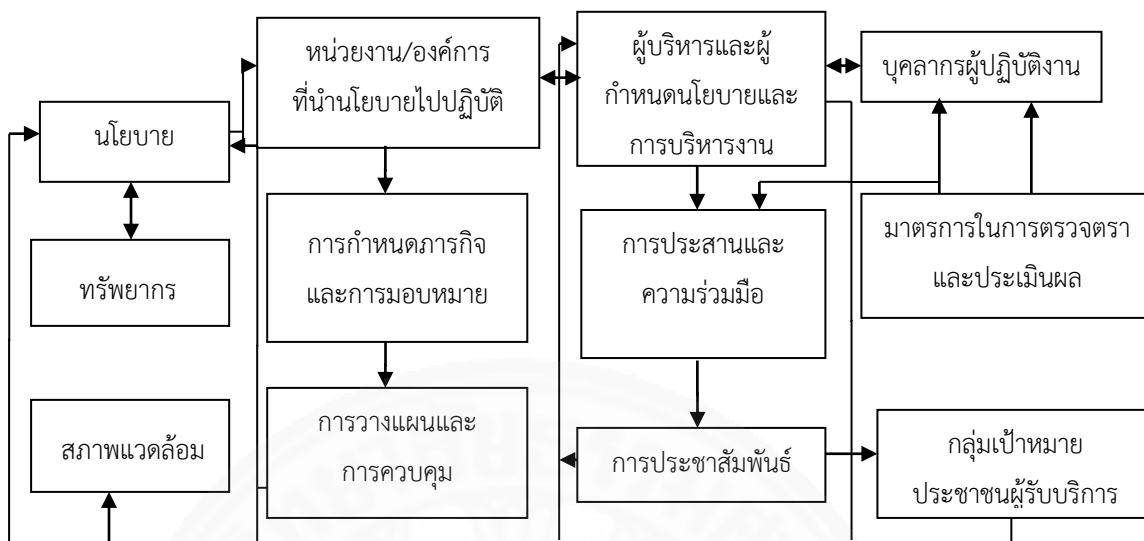
2.5.2.8 ปัจจัยด้านกลุ่มเป้าหมายและประชาชนผู้รับบริการ เป็นปัจจัยที่นับว่าอยู่ในกระบวนการของการนโยบายไปปฏิบัติ และเป็นที่มาของนโยบายต่าง ๆ ที่มีทัศนคติต่อนโยบายการสนับสนุนจากประชาชน

2.5.2.9 ปัจจัยด้านการประสานงานและความร่วมมือ สัมพันธ์กับความเที่ยงตรงและสม่ำเสมอของการสื่อสารระหว่างองค์กร อีกทั้งจำนวนหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมากเท่าไร การดำเนินนโยบายก็就会有ความซับซ้อนและล่าช้ามากขึ้น

2.5.2.10 ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยการดำเนินการนโยบายของรัฐจะต้องเน้นการดำเนินนโยบายที่โปร่งใส และประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ประกอบด้วย รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และผลกระทบจากการประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการปฏิบัติงานและกลุ่มเป้าหมาย

2.5.2.11 ปัจจัยด้านการวางแผนและการควบคุม ทั้งวิธีการควบคุม ดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงาน มาตรการในการกระตุ้นส่งเสริม และการศึกษาถึงผลกระทบต่อบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจากการนำมาตรการในการควบคุมมาใช้

2.5.2.12 ปัจจัยด้านมาตรการในการตรวจตามและประเมินผล เป็นการประเมินผลสะท้อนกลับที่อยู่ในกระบวนการวางแผนและการออกแบบแผนงาน/โครงการ และการประเมินผลโครงการหรือนโยบายที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งการประเมินผลจะทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อผิดพลาดของการนโยบายไปปฏิบัติอย่างรวดเร็วเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาค้นพบที่จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นได้ กำหนดเป็นตัวแบบ ภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ที่มา : วรเดช จันทรศร, *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: พรินทวนกราฟฟิค, 2552), 477.

จากแนวคิดของการนำนโยบายไปปฏิบัติที่กล่าวมานั้น สามารถเข้าใจได้ว่าการเริ่มต้นกำหนดนโยบาย มีการกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจ อำนาจหน้าที่และเหมาะสมกับองค์กร จนถึงขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ กระบวนการบริหาร มีการวางแผน ประสานงาน ควบคุม ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ให้นโยบายนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ ภายใต้การมีบุคลากรที่มีความเข้าใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โครงการองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ ข้อมูลข่าวสารที่ดีในการสนับสนุนให้การปฏิบัติตามนโยบายไม่มีอุปสรรคโดยเมื่อนโยบายนั้นประสบความสำเร็จแล้วองค์กรสามารถนำผลนั้นมาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการต่อไป

2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) หรือภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง พบว่ามีผู้ให้คำนิยามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้พอสังเขป ดังนี้

ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leader) เป็นผู้จูงใจให้บุคคลปฏิบัติงานเกินกว่าความคาดหวังตามปกติมุ่งไปที่ภารกิจงานอย่างกว้าง ๆ ด้วยความเต็มใจที่เกิดขึ้นภายในตนเอง มุ่งความสำเร็จของงานมากกว่า เป็นการก่อให้เกิดเสริมให้เกิดผลที่เพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นผู้นำการเปลี่ยน 1) ศรัทธาบารมี (charisma) คือความสามารถของผู้นำที่จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความศรัทธา 2) ยอมรับคุณค่าในตัวบุคคล (individualized considerations) พยายามช่วยพัฒนา ศักยภาพคนอื่น ใส่ใจต่อความต้องการของแต่ละบุคคล 3) การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation) การเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้ผู้อื่นได้คิดทบทวนสิ่งที่ทำอยู่เดิม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Leadership)¹⁸ หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ถึงภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกลกว่าความสนใจของพวกเขา ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคม และจากแนวคิด ดังกล่าว เมื่อนำมาเทียบเคียงกับการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายและแนวปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะไปสู่ของผลสัมฤทธิ์ของการศึกษา จากการศึกษาพบว่า คุณภาพของการศึกษาของประเทศไทยนั้น คุณภาพผู้บริหารเป็นปัจจัยหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะและความสามารถ พฤติกรรมการบริหาร คุณภาพความเป็นนักวิชาการ พฤติกรรมด้านสุขภาพ นิสัยการปฏิบัติตน คุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร¹⁹

¹⁸ กอบศักดิ์ มูลมัย, “ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554), 42-43.

¹⁹ ชัยพัฒน์ สหัสกุล และคณะ, *ปริทัศน์สถานภาพความรู้ด้านเศรษฐกิจการศึกษาของประเทศไทย* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558), 18.

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการศึกษาภาวะผู้นำแนวใหม่ โดยมีเบอร์น (Burn,1978 cite by Hughes et.al.,1999,pp.290-293) เป็นการศึกษาผู้นำทางด้านการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ ผู้นำที่ใช้อิทธิพลเชิงอำนาจ และผู้นำที่มีลักษณะของผู้นำอย่างแท้จริง ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยผู้นำที่ใช้อิทธิพลเชิงอำนาจ เป็นการใช้อำนาจในการควบคุมพนักงาน มุ่งเน้นความสำเร็จเป็นเป้าหมายของตนเอง ไม่คำนึงถึงเป้าหมายของพนักงาน สำหรับผู้นำที่มีลักษณะผู้นำอย่างแท้จริง จะคำนึงถึงระดับความต้องการความสำเร็จในตัวของพนักงาน สร้างแรงจูงใจให้พนักงาน โดยมีความต้องการความสำเร็จในเป้าหมายเดียวกัน

แบสอวอลโล และโฮเวลล์²⁰ (ได้อาศัยแนวความคิดพื้นฐานจากแนวคิดของ Burns (1978) แบ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

(1) ภาวะผู้นำเชิงบารมี หรือการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Charismatic Leadership/Idealized influence) หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่แสดง บทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ตาม เมื่อผู้ตามรับรู้ พฤติกรรมดังกล่าวของผู้นำ ก็จะทำให้ผู้ตามเกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีเหล่านั้น ซึ่ง โดยปกติพฤติกรรมของผู้นำจะเป็นพฤติกรรมที่มีมาตรฐาน ทางศีลธรรมและจริยธรรมสูง จนเกิดการยอมรับว่า พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้นจึงได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ตาม รวมทั้งได้รับความไว้วางใจอย่างสูงด้วยเช่นกัน ทำให้ผู้นำสามารถทำให้ผู้ตามปฏิบัติตามตาม วิสัยทัศน์และเป้าหมายพันธกิจขององค์กรได้

(2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational motivation) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำมีการแสดงออกด้วย การสื่อสารให้ผู้ตามรับรู้ถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจให้ผู้ตามยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งในทางปฏิบัติผู้นำจะใช้สัญลักษณ์และการกระตุ้น ทางอารมณ์ให้กลุ่มทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของ กลุ่มมากกว่าทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน พฤติกรรมของผู้นำ ถือได้ว่าเป็นผู้ส่งเสริมกำลังใจแห่งการทำงานเป็นทีม ผู้นำจะจูงใจ และสร้างจิตสำนึกให้ผู้ตามทำงานบรรลุเกินเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

(3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำกระตุ้นเร้าศักยภาพและความสามารถของผู้ตามเพื่อให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์โดย

²⁰Bass Avollo and Howell, *Improving Organization Effectiveness Through transformational Leadership* (Thousand Oaks: Sage, 1992), pp5-7.

การให้ผู้ตามมองปัญหาในมุมมองใหม่หรือเปลี่ยนกรอบแนวคิดในการมองโดยการตั้งคำถาม การสนับสนุน และกระตุ้นผู้ตามให้พยายามคิดหาวิธีการแก้ปัญหาในแนวทางใหม่ ๆ มาใช้กับ สถานการณ์ในลักษณะเดิม ให้ผู้ตามมีอิสระในการใช้ความคิดและแสดงข้อคิดเห็น โดยวิพากษ์วิจารณ์ ความผิดพลาดและแนวคิดของผู้ตามเมื่อแนวคิดแตกต่างจากผู้นำ

(4) ตระหนักถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงจะให้ความสนใจในความต้องการความสำเร็จ และความต้องการความก้าวหน้า ของผู้ตามรายบุคคลเป็นพิเศษ โดยการฝึกสอน (Coach) และการเป็นที่เลี้ยง (Mentor) จนกระทั่ง ผู้ตามมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองไปในระดับที่สูงขึ้น โดยการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ควบคู่ไป กับการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนเกื้อกูลผู้ตาม ทั้งนี้ผู้นำจะตระหนักถึงความต้องการที่แตกต่างกันไป ของผู้ตามแต่ละคน และผู้นำจะแสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงการยอมรับในความแตกต่างของแต่ละ บุคคลนั้น และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามโดยการเดินดูวิธีการทำงานของผู้ตาม (Management by walking around) และมีปฏิสัมพันธ์เป็นการส่วนตัว ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเอาใจใส่และมองเห็น ผู้ตามเป็นบุคคล ๆ หนึ่ง ที่มากกว่าเป็นเพียงพนักงานคนหนึ่งทำงานในองค์กรเท่านั้น จากที่มีผู้ให้ ความหมายของ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้สามารถกำหนดคุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

- 1) เป็นผู้จูงใจให้บุคคลปฏิบัติงานเกินกว่าความคาดหวังตามปกติมุ่งไปที่ภารกิจงานอย่างกว้าง ๆ ด้วย ความเต็มใจที่จะเกิดขึ้น
- 2) ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนความพยายาม ของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน ผู้นำที่คิดนอกกรอบ มีวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนา องค์กรให้เป็นองค์กรที่มีความแตกต่าง พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรต้นแบบในการจัดการความคิดของ บุคลากรในองค์กรจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเพื่อยกระดับการเรียนการสอนของมีประสิทธิผลที่ สูงขึ้นโดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน ชักชวนให้ผู้ตามมีค่านิยมและมีวัตถุประสงค์ที่สูงขึ้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะแบ่ง ปัญหาออกเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์ว่าองค์กรควรมีรูปแบบใหม่ หรือควรเป็นอย่างไร ซึ่งวิสัยทัศน์ของ กลุ่มจะเชื่อมโยงถึงความใกล้ชิดระหว่างผู้นำและผู้ตาม

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมี **ปัจจัยที่ส่งเสริม**²¹ คือ (1) ผู้บริหาร อปท.มีวิสัยทัศน์และตระหนักใน ความสำคัญของการศึกษา กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการบริหาร มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร รั้งฟังและให้ เกียรติผู้อื่น (2) อปท. มีความพร้อมเรื่องรายได้ และทรัพยากรในการจัดการศึกษา มีระบบการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว และมีการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการให้กับสถานศึกษา (3) ระบบสอบคัดเลือกครูที่มีความเที่ยงตรง โปร่งใสไม่มีการใช้ระบบอุปถัมภ์ **ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค** ได้แก่ (1) ผู้บริหาร อปท. ขาดความวิสัยทัศน์ และไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา (2) บุคลากรกอง การศึกษามีไม่เพียงพอและขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษา (3) ระบบการบริหารยังขาด ประสิทธิภาพ ระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัวเท่าที่ควร (4) อปท.บางแห่งขาด ความพร้อมด้านงบประมาณแต่รับโอนสถานศึกษามาจำนวนมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถจัดสรร งบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเพียงพอ (5) ผู้บริหาร อปท.บางแห่งก้าวก่ายการทำงาน ของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษาขาดอิสระและไม่มีความคล่องตัวในการบริหารงาน

ผลการวิจัยการบริหารการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษากรณี จังหวัด เชียงใหม่²² พบว่า (1) การบริหารการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านโครงสร้างมีการยุบ โครงสร้างองค์กรในส่วนภูมิภาค ด้านอำนาจหน้าที่ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาให้หน่วยงานระดับล่างมากขึ้น ด้านวิธีการจัดการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงโดยการเรียน การสอนยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง งบประมาณมาจากการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกเพิ่มขึ้น และมีหน่วยงานกลางในการบริหารงานบุคคลปัญหาที่สำคัญ คือ ด้านโครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีพื้นที่และสถานศึกษาในความรับผิดชอบมากเกินไป ด้านอำนาจหน้าที่ การกระจายอำนาจ ยังไม่ตรงตามความต้องการของหน่วยปฏิบัติ ด้านวิธีการจัดการศึกษาขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา (3) แนวทางการบริหารการพัฒนาที่สำคัญ คือ ด้านโครงสร้าง

²¹พิชิต ฤทธิจรูญ และคณะ, *สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนที่ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : รายงานการวิจัย* (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา: กระทรวงศึกษาธิการ, 2552), 209.

²²ลินจง มากเพ็ง, “การบริหารการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษากรณี จังหวัด เชียงใหม่,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2555), บทคัดย่อ.

ควรปรับโครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้รับผิดชอบเพียง 1 จังหวัด ด้านอำนาจหน้าที่ ควรกระจายอำนาจการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิธีการจัดการศึกษา ควรลดงานเอกสารและปรับเปลี่ยนระบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสำนักงานไร้กระดาษ

งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์ผลการสอบทางวิชาการระดับนานาชาติ ได้แก่ การทดสอบ PISA และการสอบ TIMSS ตลอดจนการสอบในประเทศ ได้แก่ การสอบ O-NET ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ ตัวอย่างเช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2553) ได้นำผลการทดสอบ O-Net ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของประเทศไทยในปี 2552 โดยพบว่าคะแนน O-NET ของนักเรียนในทุกระดับชั้นยังมีค่าเฉลี่ยในระดับค่อนข้างต่ำ สะท้อนให้เห็นปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งต้องเร่งทำการแก้ไขต่อไป นอกจากนี้ อัมมาร สยามวาลา และคณะ (2555) ได้นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษาไทย นั่นคือ คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ เห็นได้จากการที่คะแนนประเมิน PISA คะแนน TIMSS และคะแนน O-NET ของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติ อีกทั้งยังมีแนวโน้มลดลงอีกด้วย ทั้งที่ประเทศไทยมีการลงทุนทางด้านการศึกษา (วัดโดยรายจ่ายทางการศึกษา) ในระดับสูงและมีอัตราการเข้าเรียนในระดับสูง ลักษณะดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ปัญหาด้านการศึกษาของประเทศไทยมิใช่การขาดแคลนทรัพยากรแต่เป็นการขาดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ

สำหรับแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า 1. ผู้บริหารต้องมีความพร้อมในการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 2. หาแนวทางผลิตครูตามความชำนาญเฉพาะด้านให้แก่แต่ละโรงเรียนและเพิ่มอัตรากำลังครูแนะแนว 3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหลักสูตรทุกฝ่าย 33 โรงเรียนออกแบบหลักสูตรโดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักอย่างจริงจังและสอดคล้องกับความจำเป็นต้องการของผู้เรียน 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่นักเรียน 5. ผู้ปกครองควรหันมาเอาใจจริงเอาใจในการตระหนักถึงความสำคัญของตัวนักเรียน 6. หน่วยงานทุกภาคส่วนให้การสนับสนุนโครงการทางการศึกษาที่เป็นลักษณะโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่นอกเหนือจากที่โรงเรียนได้จัดสรรให้เช่น โครงการรินน้ำใจเพื่อพ่อช่าวใต้ที่กระทรวงศึกษาธิการเคยทำมา เป็นต้น สำหรับแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ทัดเทียมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ พบว่า ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วในอดีตอุปสรรคในสองประเด็นข้างต้น ควรหันหน้าเข้าหากันคิดทบทวนถึงบทเรียนที่ผ่านมาสร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างที่ได้นำเสนอให้มีความสำคัญต่อผลการวิจัยในครั้งนี้

แล้วนำไปสู่การปฏิบัติที่สามารถจับต้องได้ได้ตระหนกอย่างจริงจังถึงการป้องกันมิใช่เพียงแก้ไขในการร่วมสร้างองค์แห่งการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดการช่วยเหลือนักเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืนต่อไปเพื่อเป็นตัวช่วยในการหนุนเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษา

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากผลการทดสอบ O-NET มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายมิติ ทั้งด้านกฎหมายด้านการจัดการศึกษาขององค์กร ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้ปกครอง และความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนที่จะเป็นองค์ประกอบในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับประเทศและก้าวสู่ความก้าวหน้าในระดับโลกส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้กำหนดตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เป็นความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (causal relation) โดยที่ตัวแปรหนึ่งซึ่งเป็นตัวแปรอิสระเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ตัวบ่งชี้การประเมินผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET กำหนดมาตรฐานว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษาโดยมีภารกิจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร ดังนี้

1. การนำนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติสำนักการศึกษาขับเคลื่อนนโยบายเพื่อผลักดันให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากผลการทดสอบ O-NET สูงขึ้นกว่าระดับประเทศ และมีผลคะแนนเกินกว่าร้อยละ 50 โดยมีฝ่ายการเมืองเป็นผู้กำหนดนโยบายกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด

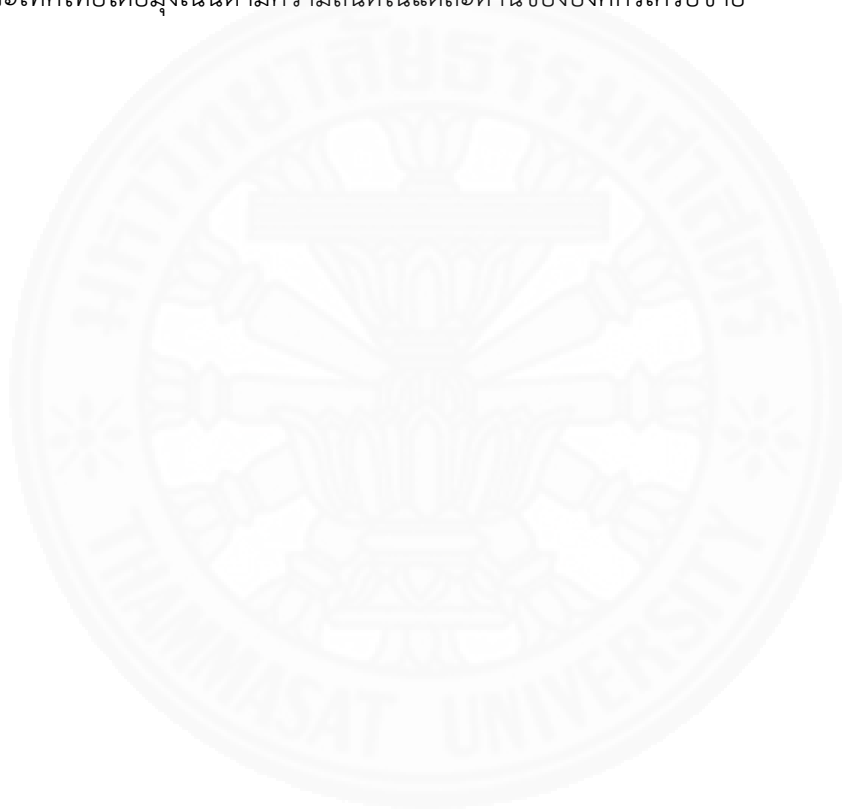
2. งบประมาณในการพัฒนาด้านการศึกษาที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เพื่อยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน แม้มีแนวโน้มที่ปรับสูงขึ้น แต่ผลการทดสอบยังไม่ถึงร้อยละ 50 ของแต่ละสาระวิชาตามที่รัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่ได้รับการนํางบประมาณไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพื่อทำให้ผลการทดสอบ O-NET สูงขึ้น

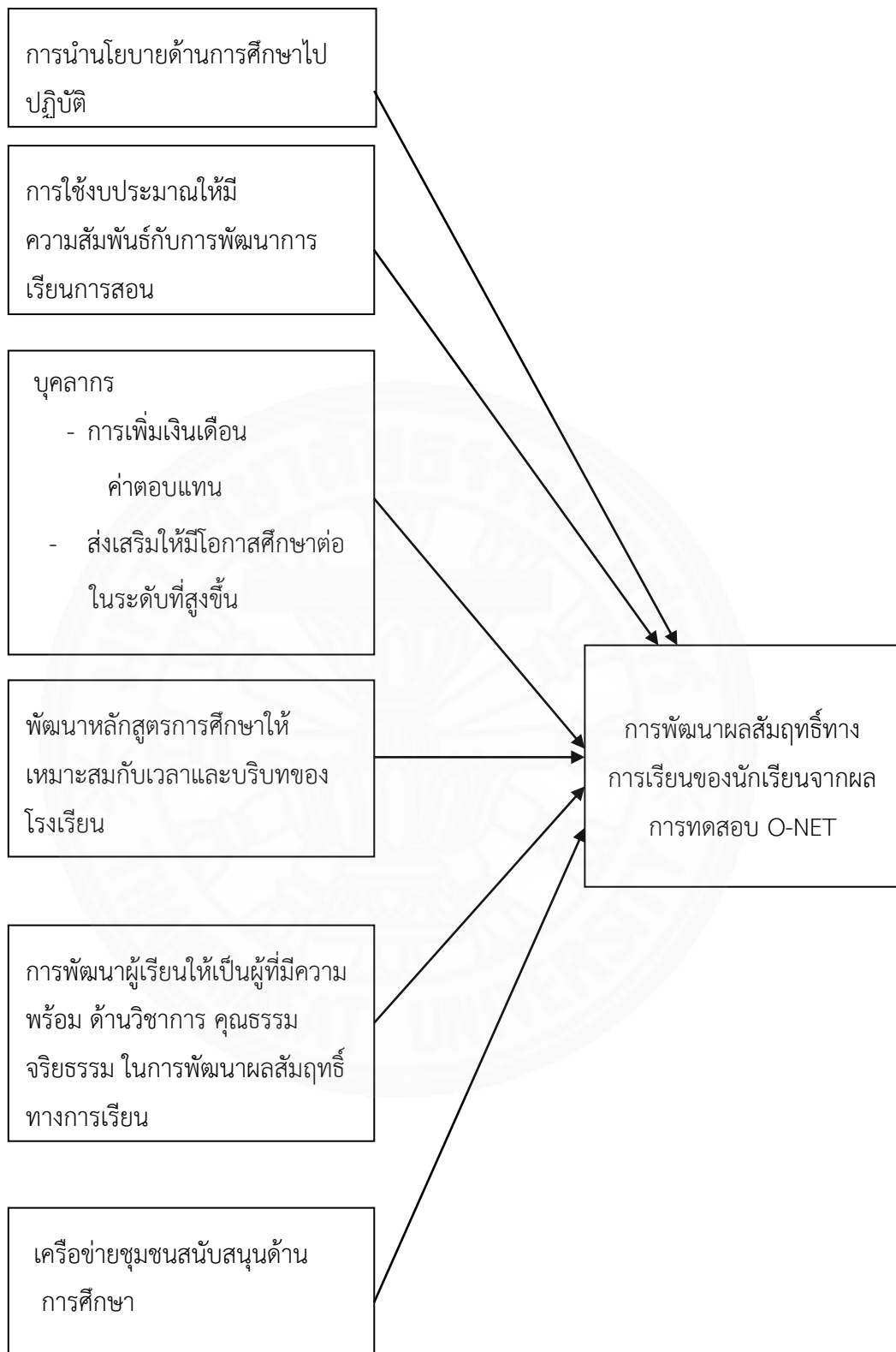
3. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการฝึกอบรม การส่งเสริมการศึกษาที่สูงขึ้น การขึ้นเงินเดือน และค่าตอบแทน มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่สูง ซึ่งได้รับการส่งเสริมจากสำนักการศึกษา และให้ความสำคัญต่อด้านบุคลากร เพื่อให้การพัฒนาการเรียนการสอนส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อความตระหนักผู้รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อนำมาพิจารณาความดี ความชอบ บทลงโทษต่าง ๆ การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความรักในองค์กร สร้างครูให้เป็นผู้มีส่วนในการบริหารโรงเรียนสามารถร่วมกำหนดนโยบายได้

4. หลักสูตรการศึกษา การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางให้สอดคล้อง เหมาะสมตาม บริบทของแต่ละโรงเรียน สถานศึกษากำหนดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับช่วงเวลาเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนให้ มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนการสอน ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมในการเป็นผู้เรียนที่ดี

6. เครือข่ายชุมชน มีความพร้อมที่จะร่วมมือ ส่งเสริม ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ของประเทศไทยโดยมุ่งเน้นตามความถนัดในแต่ละด้านขององค์กรเครือข่าย

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย (Hypotheses)

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ขึ้นอยู่กับ การดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

3.2 ขั้นตอนและวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้โดยดูจาก ผลการทดสอบ O-NET” มุ่งเน้นศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา และอุปสรรค ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ ได้อย่างเหมาะสมและมีแนวทางในการพัฒนาต่อไปในอนาคต การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธี วิจัยแบบผสม กล่าวคือ มีการวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหรือพื้นที่ในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร

2. วิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในการสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis) ตามกรอบการศึกษา เพื่ออธิบายถึงปัญหาของการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

3.3 ประชากรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาประชากรจาก สำนักงานการศึกษา โรงเรียนที่เปิดสอน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตโดยแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่ม จากโรงเรียนที่ได้ผลการทดสอบ O-NET ในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ซึ่งคะแนน ผลการทดสอบในสาระวิชาดังกล่าวได้คะแนนระดับสูงสุด และต่ำสุด ของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 108 โรงเรียน อีกทั้งยังมีผลคะแนนการทดสอบต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนี้

1. โรงเรียนที่มีผลคะแนนการทดสอบ O-NET สาขารวิชาคณิตศาสตร์ที่ได้ระดับสูงสุดของการสอบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ และต่ำสุด คือ โรงเรียนบ้านนายเหริยญ สำนักงานเขตบางบอน

2. โรงเรียนที่มีผลคะแนนการทดสอบ O-NET สาขารวิชาภาษาอังกฤษ ที่ได้ระดับสูงสุดของการสอบในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนคลองหนองใหญ่ สำนักงานเขตบางแค และต่ำสุด คือ โรงเรียนวัดโคกอนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ

3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.3.1.1 ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้ที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับสูงสุดในสาขารวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จำนวน 149 คน

3.3.1.2 ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้ที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับต่ำสุดในสาขารวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จำนวน 48 คน

3.3.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับสูงสุด และต่ำสุดของกลุ่มเขตกรุงธนใต้ จำนวน 14 คน

3.3.1.4 ผู้บริหารสำนักการศึกษา ระดับผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการกอง รวมจำนวน 11 คน

3.3.1.5 ข้าราชการสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักวิชาการศึกษาศึกษานิเทศก์ จำนวน 79 คน

3.3.1.6 ข้าราชการฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับสูงสุด และต่ำสุด จำนวน 15 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.3.2.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างของประชากรการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ประมาณกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรของยามาเน (Yamane,1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne}$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

N = ประชากรของการวิจัย

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ซึ่งในการวิจัย

ครั้งนี้กำหนดให้เป็น 0.005

จากการคำนวณสูตรดังกล่าวจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1) ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับสูงสุดสาระวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน

2) ข้าราชการครูกรุงเทพมหานครที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ที่มีคะแนนการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับต่ำสุดสาระวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 38 คน

3) ข้าราชการสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักวิชาการศึกษา ศึกษานิเทศก์ จำนวน 79 คน

4) ข้าราชการฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตในกลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET กลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และ ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำสุดและสูงสุด จำนวน 15 คน

3.3.2.2 กลุ่มตัวอย่างประชากรวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

1) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบ O-NET กลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำสุด และสูงสุดของกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

2) ผู้บริหารสำนักงานการศึกษา ระดับผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสำนัก และผู้อำนวยการสำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ รวม จำนวน 4 คน

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 3 แหล่ง คือ

1. วิธีเก็บรวบรวมจากการใช้แบบสอบถามกับข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบ O-NET ในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษในระดับสูงสุดและต่ำสุดของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

2. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสำนักงานการศึกษา

2.2 ผู้บริหารโรงเรียน

เพื่อสัมภาษณ์ประเด็นที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การบริหารงานตามนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบาย ปัญหา อุปสรรคในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียน

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ วารสาร รายงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ จัดทำการแปลความหมายข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) รวมถึงการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) เพื่อวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ตลอดจนจัดทำตารางทางสถิติและจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis) ตามกรอบการศึกษา เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	เท่ากับ	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นค่าระดับการรับรู้ เพื่อพิจารณาในการตีความหมาย เป็นดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	=	4.21-5.00
เห็นด้วยมาก	=	3.41-4.20
เห็นด้วยปานกลาง	=	2.61-3.40
เห็นด้วยน้อย	=	1.81-2.60
เห็นด้วยน้อยที่สุด	=	1.00-1.80

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NETสร้างขึ้นด้วยมาตราวัดเจตคติ (Attitude Scale)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย พร้อมทั้งนิยามตัวแปรแต่ละตัวที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงความคิดและเชิงปฏิบัติการ

2. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม

3. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้จริง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แนวคำถามในการวิจัยแบบเจาะลึก เป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์ของการศึกษา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของคำถาม สามารถปรับได้ตามลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์โดยอาศัยหลักการตั้งแนวคำถามที่มีความเข้าใจง่าย เป็นคำถามปลายเปิด และไม่มีคำถามนำ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป และสถานภาพการทำงาน

- ตอนที่ 2 ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์เชิงปริมาณควบคู่ไปกับเชิงคุณภาพโดยในส่วนของการศึกษาเชิงปริมาณจะนำผลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติ ในขณะที่การศึกษาเชิงคุณภาพจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ ที่บันทึกรวบรวมไว้ โดยผลการศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

4.1 ผลการวิจัยการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

4.1.1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษา

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา จำนวน 79 ราย จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.7 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 20.3

1.2 อายุ

พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 27.65 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี รองลงมา ร้อยละ 16.59 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 14.22 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 2.37 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และมีเพียงร้อยละ 1.58 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 75.9 มีการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมา ร้อยละ 20.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 3.8 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N= 79)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	16	20.3
หญิง	63	79.7
อายุ		
20-29 ปี	3	2.37
30-39 ปี	18	14.22
40-49 ปี	21	16.59
50-59 ปี	35	27.65
60 ปีขึ้นไป	2	1.80

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N= 79)	ร้อยละ
การศึกษา		
ปริญญาตรี	16	20.3
ปริญญาโท	60	75.9
ปริญญาเอก	3	3.8

2. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

ในการศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET จากการศึกษา ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น ผู้บังคับบัญชาขอมอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร มีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET การประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ

ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในระดับมาก ได้แก่ มีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 ประเมินผลโครงการในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และผู้บังคับบัญชาขอมอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากรจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 นอกจากนี้มีระดับความคิดเห็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.91 ในรายชื่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.46 เรื่อง ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.84 เรื่อง ผู้บังคับบัญชาขอมอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.78 เรื่อง มีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงานและค่าเฉลี่ย 3.58 เรื่อง ประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ผู้บังคับบัญชาขอมอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร	19 (24.1)	35 (44.3)	20 (25.3)	3 (3.8)	2 (2.5)	3.84	.926	มาก
2.มีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน	9 (11.4)	48 (60.8)	18 (22.8)	4 (5.1)	-	3.78	.710	มาก
3.ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET	46 (58.2)	25 (31.6)	6 (7.6)	2 (2.5)	-	4.46	.748	มากที่สุด
4.ประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ	8 (10.1)	37 (46.8)	27 (34.2)	7 (8.9)	-	3.58	.794	มาก
รวม						3.91	.794	มาก

2.2 ระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับด้านงบประมาณ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น ได้รับงบประมาณสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET บริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายงบประมาณที่ได้รับเพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการมีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการดำเนินการด้านงบประมาณ ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 ได้รับงบประมาณสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 บริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 และ งบประมาณที่ได้รับเพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.90 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.24 เรื่อง บริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.91 เรื่อง มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าเฉลี่ย 3.80 เรื่อง งบประมาณที่ได้รับเพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ และค่าเฉลี่ย 3.65 เรื่อง ได้รับงบประมาณสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ได้รับงบประมาณสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET	7 (8.9)	44 (55.7)	22 (27.8)	5 (6.3)	1 (1.3)	3.65	.785	มาก
2.บริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย	30 (38.0)	39 (49.4)	9 (11.4)	1 (1.3)	-	4.24	.702	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านงบประมาณ (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.งบประมาณที่ได้รับเพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ	14 (17.7)	38 (48.1)	24 (30.4)	3 (3.8)	-	3.80	.744	มาก
4.มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้ง่ายงบประมาณ	13 (16.5)	49 (62.0)	14 (17.7)	3 (3.8)	-	3.91	.701	มาก
รวม						3.90	.740	มาก

2.3ระดับความคิดเห็นด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวสวัสดิการสำหรับข้าราชการ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น บุคลากรได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้บุคลากรได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงานส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ45.6 สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 สนับสนุนให้บุคลากรได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงาน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 นอกจากนี้มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการในระดับปานกลาง จำนวน39 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.59 ในรายชื่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.89 เรื่องส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.80

เรื่อง สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 3.41 เรื่อง สนับสนุนให้บุคลากรได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระ และค่าเฉลี่ย 3.27 เรื่อง บุคลากรได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ(ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

สวัสดิการสำหรับ ข้าราชการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.บุคลากรได้รับเงินเดือน และค่าตอบแทนเพียงพอ ต่อค่าครองชีพ	2 (2.5)	28 (35.4)	39 (49.4)	9 (11.4)	1 (1.3)	3.27	.746	ปาน กลาง
3.สนับสนุนให้บุคลากร ได้รับทุนเพื่อลาศึกษา สอดคล้องกับภาระงาน	18 (22.8)	34 (43.0)	21 (26.5)	5 (6.3)	1 (1.3)	3.80	.911	มาก
3.สนับสนุนให้บุคลากร ได้รับทุนเพื่อลาศึกษา สอดคล้องกับภาระงาน	6 (7.6)	32 (40.5)	32 (40.5)	6 (7.6)	3 (3.8)	3.41	.885	มาก
4.ส่งเสริมให้บุคลากรมี ความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทาง วิชาการ การทำวิทยฐานะ	21 (26.6)	36 (45.6)	15 (19.0)	6 (7.6)	1 (1.3)	3.89	.934	มาก
รวม						3.59	.869	มาก

2.4 ระดับความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยแบ่งประเด็นออกเป็นสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการ

ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการพัฒนาหลักสูตรความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 มีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.99 เรื่อง สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.97 เรื่อง พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.84 เรื่อง มีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน และ ค่าเฉลี่ย 3.49 เรื่อง หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน	21 (26.6)	39 (49.4)	16 (20.3)	3 (3.8)	-	3.99	.792	มาก
2.พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน	21 (26.6)	38 (48.1)	17 (21.5)	3 (3.8)	-	3.97	.800	มาก

ตารางที่ 4.5 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาหลักสูตร(ต่อ)

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.มีการกำหนดแนว ทางการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้กับ โรงเรียน	18 (22.8)	36 (45.6)	20 (25.3)	4 (5.1)	1 (1.3)	3.84	.833	มาก
4.หลักสูตรการเรียนการ สอนในปัจจุบันมีความ เหมาะสมต่อสภาพสังคม ในปัจจุบัน	5 (6.3)	39 (49.4)	26 (32.9)	8 (10.1)	1 (1.3)	3.49	.815	มาก
รวม						3.82	.810	มาก

2.5 ระดับความคิดเห็นด้านการพัฒนาผู้เรียน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริม
นักเรียน โดยแบ่งประเด็นออกเป็นกำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา
ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรมสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียน
สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้
แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการส่งเสริม
นักเรียนความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และ
คุณธรรม จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 กำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทาง
การศึกษาจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1ส่งเสริม
ให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
การประกวด การแสดงผล จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.01 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.20 เรื่อง ส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม รองลงมาค่าเฉลี่ย 4.11 เรื่อง สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 4.05 เรื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน และค่าเฉลี่ย 3.70 เรื่อง กำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา(ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.กำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา	12 (15.2)	38 (48.1)	23 (29.1)	5 (6.3)	1 (1.3)	3.70	.853	มาก
2.ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม	26 (32.9)	43 (54.4)	10 (12.7)	-	-	4.20	.648	มาก
3.สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน	26 (32.9)	38 (48.1)	13 (16.5)	2 (2.5)	-	4.11	.768	มาก

ตารางที่ 4.6 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาผู้เรียน (ต่อ)

การพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
4.ส่งเสริมให้นักเรียนมี โอกาสได้แสดงความรู้ ความสามารถผ่านเวทีทาง วิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การ แสดงผลงาน	26 (32.9)	33 (41.8)	19 (24.1)	-	1 (1.3)	4.05	.830	มาก
รวม						4.01	.774	มาก

2.6 ระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งประเด็นออกเป็น เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ความคิดเห็นระดับปานกลาง ได้แก่ สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 นอกจากนี้มีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ความคิดเห็นมาก ได้แก่ เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.40 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.71 เรื่อง เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.37 เรื่อง ได้รับการสนับสนุน

ทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 3.33 เรื่อง จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน และ ค่าเฉลี่ย 3.18 เรื่อง สํารวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.เปิดโอกาสให้คนใน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	8 (10.1)	48 (60.8)	15 (19.0)	8 (10.1)	-	3.71	.787	มาก
2.ได้รับการสนับสนุน ทรัพยากรจากคนในชุมชน ในพื้นที่ในการส่งเสริมการ จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2 (2.5)	30 (38.0)	42 (53.2)	5 (6.3)	-	3.37	.644	ปาน กลาง
3.จัดโครงการหรือกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาตามความ ต้องการของชุมชน	1 (1.3)	32 (40.5)	39 (49.4)	6 (7.6)	1 (1.3)	3.33	.693	ปาน กลาง
4.สำรวจความต้องการของ ชุมชนในการจัดการศึกษา	-	26 (32.9)	43 (54.4)	8 (10.1)	2 (2.5)	3.18	.712	ปาน กลาง
รวม						3.39	.709	ปาน กลาง

กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต จำนวน 15 ราย จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.7 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 33.3

1.2 อายุ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33.33 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาร้อยละ 26.66 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และ 50-59 ปี และมีเพียงร้อยละ 13.33 มีอายุ 20-29 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 13.3 มีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตารางที่ 4.8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N= 15)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	33.3
หญิง	10	66.7

ตารางที่ 4.8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N= 15)	ร้อยละ
อายุ		
20-29 ปี	2	13.33
30-39 ปี	5	33.33
40-49 ปี	4	26.66
50-59 ปี	4	26.66
60 ปีขึ้นไป	-	
การศึกษา		
ปริญญาตรี	10	86.7
ปริญญาโท	5	13.3
ปริญญาเอก	-	-

2. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมสวัสดิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด และให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 คะแนน 4 คะแนน 3 คะแนน 2 คะแนน และ 1 คะแนน ตามลำดับจากการศึกษา ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร มีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขตอย่างสม่ำเสมอ การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3 ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดู จากความรู้ความสามารถของบุคลากร จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และมีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขตอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.86 ในรายชื่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.93 เรื่อง ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET และติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.87 เรื่อง ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร และค่าเฉลี่ย 3.73 เรื่อง มีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขตอย่างสม่ำเสมอ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนา ผลการสอบ O-NET โดยดูจาก ความรู้ความสามารถของบุคลากร	-	13 (86.7)	2 (13.3)	-	-	3.87	.352	มาก

ตารางที่ 4.9 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ (ต่อ)

การนำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
2.มีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขตอย่างสม่ำเสมอ	-	11 (73.3)	4 (26.7)	-	-	3.73	.458	มาก
3.ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET	-	14 (93.3)	1 (6.7)	-	-	3.93	.258	มาก
4.ติดตามประเมินผลโครงการในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ	1 (6.7)	12 (80.0)	2 (13.3)	-	-	3.93	.458	มาก
รวม						3.86	.381	มาก

2.2 ระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับด้านงบประมาณ โดยแบ่งประเด็นออกเป็นจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อด้านงบประมาณความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET และ ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.72 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.87 เรื่อง จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET และ ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.67 เรื่อง สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ และค่าเฉลี่ย 3.47 เรื่อง มีการตรวจสอบติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET	1 (6.7)	11 (73.3)	3 (20.0)	-	-	3.87	.516	มาก
2.ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	1 (6.7)	11 (73.3)	3 (20.0)	-	-	3.87	.516	มาก
3. สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ	-	10	5	-	-	3.67	.488	มาก
4.มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ	1 (6.7)	7 (46.7)	5 (33.3)	2 (13.3)	-	3.47	.834	มาก
รวม						3.72	.588	มาก

2.3 ระดับความคิดเห็นด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวสวัสดิการสำหรับข้าราชการ โดยแบ่งประเด็นออกเป็นสนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาต่อคล้อยกับภาระงานส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ความคิดเห็นระดับปานกลาง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาต่อคล้อยกับภาระงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.67 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.87 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.80 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ ค่าเฉลี่ย 3.53 เรื่อง ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ และค่าเฉลี่ย 3.47 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาต่อคล้อยกับภาระงาน (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

สวัสดิการสำหรับ ข้าราชการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ	-	12 (80.0)	3 (20.0)	-	-	3.80	.414	มาก

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ(ต่อ)

สวัสดิการสำหรับ ข้าราชการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
2.สนับสนุนให้ข้าราชการ ครูได้รับการอบรมเพิ่ม ความรู้อย่างต่อเนื่อง	-	13 (86.7)	2 (1.33)	-	-	3.87	.352	มาก
3.สนับสนุนให้ข้าราชการ ครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษา สวดคล้องกับภาระงาน	-	7 (46.7)	8 (53.3)	-	-	3.47	.516	มาก
4.ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมี ความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทาง วิชาการ การทำวิทยฐานะ	-	8 (53.3)	7 (46.7)	-	-	3.53	.516	มาก
รวม						3.67	.449	มาก

2.4 ระดับความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยแบ่งประเด็นออกเป็นสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการพัฒนาหลักสูตรความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.72 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.80 เรื่อง กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.73 เรื่อง ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และค่าเฉลี่ย 3.67 เรื่อง สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน และหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน	-	10 (66.7)	5 (33.3)	-	-	3.67	.488	มาก
2.ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1 (6.7)	9 (60.0)	5 (33.3)	-	-	3.73	.594	มาก
3.มีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน	-	12 (80.0)	3 (20.0)	-	-	3.80	.414	มาก

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
4.หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน	1 (6.7)	9 (60.0)	4 (26.7)	1 (6.7)	-	3.67	.724	มาก
รวม						3.72	.555	มาก

2.5 ระดับความคิดเห็นด้านการพัฒนาผู้เรียน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมนักเรียน โดยแบ่งประเด็นออกเป็น มินิโบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษาส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรมสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการส่งเสริมนักเรียนความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 มินิโบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.63 ในรายช้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.80 เรื่อง .ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.67 เรื่อง ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้

และคุณธรรม และค่าเฉลี่ย 3.53 เรื่อง มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษาและสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการพัฒนานักเรียน

การพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาทาง การศึกษา	-	9 (60.0)	5 (33.3)	1 (6.7)	-	3.53	.640	มาก
2.ส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และ คุณธรรม	-	10 (66.7)	5 (33.3)	-	-	3.67	.488	มาก
3.สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตใน โรงเรียน	-	8 (53.3)	7 (46.7)	-	-	3.53	.516	มาก
4.ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาส ได้แสดงความรู้ความสามารถ ผ่านเวทีทางวิชาการใน รูปแบบต่าง ๆ เช่น การ ประกวด การแสดงผลงาน	-	12 (80.0)	3 (20.0)	-	-	3.80	.414	มาก
รวม						3.63	.514	มาก

2.6 ระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งประเด็นออกเป็นเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ความคิดเห็นระดับปานกลาง ได้แก่ สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชนจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ระดับมาก ได้แก่ เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.38 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.53 เรื่อง .เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.40 เรื่อง ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน และค่าเฉลี่ย 3.20 เรื่อง สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	-	8 (53.3)	7 (46.7)	-	-	3.53	.516	มาก

ตารางที่ 4.14 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
2.ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	-	6 (40.0)	9 (60.0)	-	-	3.40	.507	ปานกลาง
3.จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน	-	7 (46.7)	7 (46.7)	1 (6.7)	-	3.40	.632	ปานกลาง
4.สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา	-	4 (26.7)	10 (66.7)	1 (6.7)	-	3.20	.561	ปานกลาง
รวม						3.38	.554	ปานกลาง

กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร จำนวน 148 ราย จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.4 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 17.6

1.2 อายุ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.89มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาร้อยละ 28.37มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 17.56 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 10.81 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และมีเพียงร้อยละ 1.53 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 34.5 มีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตารางที่ 4.15 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N=148)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	26	17.6
หญิง	122	82.4
อายุ		
20-29 ปี	16	10.81
30-39 ปี	62	41.89
40-49 ปี	42	28.37
50-59 ปี	26	17.56
60 ปีขึ้นไป	2	1.53
การศึกษา		
ปริญญาตรี	97	65.5
ปริญญาโท	51	34.5
ปริญญาเอก	-	-

2. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมสวัสดิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด และให้นำหนักคะแนนเป็น 5 คะแนน 4 คะแนน 3 คะแนน 2 คะแนน และ 1 คะแนน ตามลำดับจากการศึกษา ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร มีกระบวนการประสานงานกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 มีกระบวนการประสานงานกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากรจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.09 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.19 เรื่อง ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET รองลงมาค่าเฉลี่ย 4.07 เรื่อง ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ ค่าเฉลี่ย 4.06 เรื่อง ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของ

บุคลากร และค่าเฉลี่ย 4.04 เรื่อง มีกระบวนการประสานงานกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร	41 (27.7)	79 (53.4)	25 (16.9)	2 (1.4)	1 (0.7)	4.06	.749	มาก
2.มีกระบวนการประสานงานกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	36 (24.3)	85 (57.4)	24 (16.2)	3 (2.0)	-	4.04	.699	มาก
3.ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET	47 (31.8)	83 (56.1)	17 (11.5)	1 (0.7)	-	4.19	.653	มาก
4.ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ	35 (23.6)	92 (62.2)	17	4	-	4.07	.677	มาก
รวม						4.09	.694	มาก

2.2 ระดับความคิดเห็นด้านงบประมาณ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับด้านงบประมาณ โดยแบ่งประเด็นออกเป็นจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนา

คะแนนO-NET ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายสนับสนุน งบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อด้านงบประมาณ ความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนนO-NET จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จำนวน 74 คน 50.0

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.77 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.91 เรื่อง ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหาร งบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.83 เรื่อง มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.80 เรื่อง จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียน ดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนนO-NET และค่าเฉลี่ย 3.55 เรื่อง สนับสนุน งบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.จัดสรรงบประมาณให้ โรงเรียนดำเนินการ สอดคล้องกับการนำไป พัฒนาคะแนน O-NET	27 (18.2)	78 (52.7)	32 (21.6)	8 (5.4)	3	3.80	.873	มาก
2.ส่งเสริมให้โรงเรียน บริหารงบประมาณที่ได้รับ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย	28 (18.9)	84 (56.8)	32 (21.6)	3 (2.0)	1 (0.7)	3.91	.737	มาก

ตารางที่ 4.17 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านงบประมาณ(ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
3.สนับสนุนงบประมาณ เพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อ การดำเนินการในแต่ละ โครงการ	11 (7.4)	74 (50.0)	50 (33.8)	12 (8.1)	1 (0.7)	3.55	.776	มาก
4.มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่าย งบประมาณ	25 (16.9)	77 (52.0)	43 (29.1)	2 (1.4)	1 (0.7)	3.83	.741	มาก
รวม						3.77	.782	มาก

2.3 ระดับความคิดเห็นด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวสวัสดิการสำหรับข้าราชการ โดยแบ่งประเด็นออกเป็น สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงานส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงานและส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.81 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.93 เรื่อง ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมี

ความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.91 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 3.74 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ และค่าเฉลี่ย 3.68 เรื่อง สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาต่อคล้อยกับภาระงาน (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

การจัดสวัสดิการสำหรับ ข้าราชการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.สนับสนุนให้ข้าราชการ ครูได้รับเงินเดือนและ ค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่า ครองชีพ	22 (14.9)	71 (48.0)	50 (33.8)	5 (3.4)	-	3.74	.748	มาก
2.สนับสนุนให้ข้าราชการ ครูได้รับการอบรมเพิ่ม ความรู้อย่างต่อเนื่อง	28 (18.9)	82 (55.4)	36 (24.3)	2 (1.4)	-	3.91	.741	มาก
3.สนับสนุนให้ข้าราชการ ครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษา ต่อคล้อยกับภาระงาน	22 (14.9)	69 (46.6)	47 (31.8)	7 (4.7)	3 (2.0)	3.68	.859	มาก
4.ส่งเสริมให้ข้าราชการครู มีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทาง วิชาการ การทำวิทยฐานะ	39 (26.4)	69 (46.6)	32 (21.6)	7 (4.7)	1 (0.7)	3.93	.854	มาก
รวม						3.81	.800	มาก

2.4 ระดับความคิดเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยแบ่งประเด็นออกเป็น สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียนปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อการพัฒนาหลักสูตร ความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.15 เรื่อง ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน รองลงมาค่าเฉลี่ย 4.11 เรื่อง สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน และค่าเฉลี่ย 4.04 เรื่อง หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน	43 (29.1)	81 (54.7)	22 (14.9)	2 (1.4)	-	4.11	.695	มาก

ตารางที่ 4.19 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)

การพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
2.ปรับหลักสูตรการเรียน การสอนให้เป็นไปตาม บริบทของแต่ละโรงเรียน	43 (29.1)	85 (57.4)	19 (12.8)	1 (0.07)	-	4.15	.653	มาก
3.มีการกำหนดแนวทางการ ปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอนให้กับโรงเรียน	41 (27.7)	88 (59.5)	19 (12.8)	-	-	4.15	.621	มาก
4.หลักสูตรการเรียนการ สอนในปัจจุบันมีความ เหมาะสมต่อสภาพสังคม ในปัจจุบัน	36 (24.3)	85 (57.4)	24 (16.2)	3 (2.0)	-	4.04	.699	มาก
รวม						4.11	.667	มาก

2.5 ระดับความคิดเห็นด้านพัฒนาผู้เรียน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริม
นักเรียน โดยแบ่งประเด็นออกเป็น มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษาส่งเสริม
การจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรมสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถ
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดง
ความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน
จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้คำตอบต่อด้านการส่งเสริม
นักเรียน ความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และ
คุณธรรมจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทาง
การศึกษาและ สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด

อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดง ความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.14 เรื่อง ส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม รองลงมาค่าเฉลี่ย 4.08 เรื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาส ได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผล งาน ค่าเฉลี่ย 4.03 เรื่อง สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน และค่าเฉลี่ย 3.89 เรื่อง มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มี ปัญหาทางการศึกษา (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น ด้านการพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหาทาง การศึกษา	28 (18.9)	83 (56.1)	31 (20.9)	5 (3.4)	1 (0.7)	3.89	.766	มาก
2.ส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และคุณธรรม	42 (28.4)	85 (57.4)	20 (13.5)	1 (0.7)	-	4.14	.656	มาก
3.สนับสนุนให้มีแหล่ง เรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ในโรงเรียน	36 (24.3)	83 (56.1)	26 (17.6)	3 (2.0)	-	4.03	.709	มาก

ตารางที่ 4.20 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็น
ด้านการพัฒนาผู้เรียน (ต่อ)

การพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
4.ส่งเสริมให้นักเรียนมี โอกาสได้แสดงความรู้ ความสามารถผ่านเวทีทาง วิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การ แสดงผลงาน	42 (28.4)	79 (53.4)	24 (16.2)	3 (2.0)	-	4.08	.724	มาก
รวม						4.03	.714	มาก

2.6 ระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแบ่งประเด็นออกเป็น เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้คำตอบต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ .จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 สสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.82 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.88 เรื่อง จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.87เรื่องเปิดโอกาสให้

คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.80 เรื่อง ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และค่าเฉลี่ย 3.74 เรื่อง สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับความคิดเห็นในประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	29 (19.6)	77 (52.0)	36 (24.3)	6 (4.1)	-	3.87	.767	มาก
2.ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	28 (18.9)	71 (48.0)	41 (27.7)	7 (4.7)	1 (0.7)	3.80	.824	มาก
3.จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน	28 (18.9)	80 (54.1)	34 (23.0)	6 (4.1)	-	3.88	.755	มาก
4.สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา	21 (14.1)	75 (50.7)	45 (30.40)	6 (4.1)	1	3.74	.777	มาก
รวม						3.82	.781	มาก

ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา จำนวน 79 ราย ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต จำนวน 15 ราย ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร จำนวน 148 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น 242 ราย จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

1.1 เพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.57 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 19.42

1.2 อายุ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 35.15 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาร้อยละ 27.68 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 26.86 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 8.67 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และมีเพียงร้อยละ 1.65 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.83 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 47.93 มีการศึกษาระดับปริญญาโท และร้อยละ 1.24 มีการศึกษาระดับปริญญาเอก

ตารางที่ 4.22 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษา แสดงภาพรวมทุกกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N=242)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	50	19.42
หญิง	192	80.57

ตารางที่ 4.22 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศอายุ และระดับการศึกษาแสดง ภาพรวมทุกกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N=242)	ร้อยละ
อายุ		
20-29 ปี	21	8.67
30-39 ปี	85	35.12
40-49 ปี	67	27.68
50-59 ปี	65	26.86
60 ปีขึ้นไป	4	1.65
การศึกษา		
ปริญญาตรี	123	50.83
ปริญญาโท	116	47.93
ปริญญาเอก	3	1.24

2. ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาจากปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญสังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อประเด็นการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมสวัสดิการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.77 ในรายชื่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.01 ด้านการพัฒนาผู้เรียน รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 3.90 ด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.59 ด้านการส่งเสริมสวัสดิการข้าราชการ และค่าเฉลี่ย 3.40 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.86 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ รองลงมาค่าเฉลี่ย 3.72 ด้านงบประมาณ และด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.67 ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ค่าเฉลี่ย 3.63 ด้านการพัฒนาผู้เรียน และค่าเฉลี่ย 3.38 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา

ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.93 ในรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.11 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา รองลงมาค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 4.03 ด้านการพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ และค่าเฉลี่ย 3.77 เรื่อง ด้านงบประมาณ (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ด้านการนำ นโยบายด้าน การศึกษาไป ปฏิบัติ	3.91	.794	มาก	3.86	.381	มาก	4.09	.694	มาก	3.95	.623	มาก

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ด้าน งบประมาณ	3.90	.740	มาก	3.72	.588	มาก	3.77	.782	มาก	3.80	.703	มาก
ด้านการ ส่งเสริม สวัสดิการ ข้าราชการ	3.59	.869	มาก	3.67	.449	มาก	3.81	.800	มาก	3.68	.706	มาก
ด้านการ พัฒนา หลักสูตร การศึกษา	3.82	.810	มาก	3.72	.555	มาก	4.11	.667	มาก	3.88	.677	มาก
ด้านการ พัฒนาผู้เรียน	4.01	.774	มาก	3.63	.514	มาก	4.03	.714	มาก	3.89	.657	มาก
ด้านการมี ส่วนร่วมของ ชุมชนต่อการ สนับสนุน ด้าน การศึกษา	3.40	.709	ปาน กลาง	3.38	.544	ปาน กลาง	3.82	.781	มาก	3.53	.678	มาก
รวม	3.77	.777	มาก	3.66	.505	มาก	3.93	.739	มาก	3.79	.674	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของ กรุงเทพมหานคร โดยทุกด้านอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.53-3.95 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1	ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	(\bar{X} = 3.95)
ลำดับที่ 2	การพัฒนาผู้เรียน	(\bar{X} = 3.89)
ลำดับที่ 3	การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา	(\bar{X} = 3.88)
ลำดับที่ 4	ด้านงบประมาณ	(\bar{X} = 3.80)
ลำดับที่ 5	ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ	(\bar{X} = 3.68)
ลำดับที่ 6	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	(\bar{X} = 3.53)

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวม

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม	3.79	.674
ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.95	.623
การพัฒนาผู้เรียน	3.89	.657
การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา	3.88	.677
ด้านงบประมาณ	3.80	.703
ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ	3.68	.706
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุน ด้านการศึกษา	3.53	.678

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.95 ในรายข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.19 ในประเด็นการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET รองลงมา มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 ประเด็นผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบ

ภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร ค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.86 ประเด็นการประเมินผล/ติดตามประเมินผลโครงการในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ และ ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 3.85 ประเด็นมีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน/มี กระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขต/โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการนำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติ

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ผู้บังคับบัญชา มอบหมายให้ รับผิดชอบภารกิจ ในการพัฒนาผล การสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ ความสามารถของ บุคลากร	3.84	.926	มาก	3.87	.352	มาก	4.06	.749	มาก	3.96	.675	มาก
2.มีบุคลากรที่มี ความรู้สอดคล้อง กับภาระงาน /มี กระบวนการ ประสานงานกับ สำนักงานเขต/ โรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	3.78	.710	มาก	3.73	.458	มาก	4.04	.699	มาก	3.85	.622	มาก

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
3.ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET	4.46	.748	มากที่สุด	3.93	.258	มาก	4.19	.653	มาก	4.19	.553	มาก
4.ประเมินผล/ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ	3.58	.794	มาก	3.93	.458	มาก	4.07	.677	มาก	3.86	.643	มาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการพัฒนานักเรียน จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.87 ในรายข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 ประเด็น ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม รองลงมา มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 ประเด็นส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสดูแลแสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน ค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.89 ประเด็น สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน และค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.70 มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนานักเรียน

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา	3.70	.853	มาก	3.53	.640	มาก	3.89	.766	มาก	3.70	.753	มาก
2.ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม	4.20	.648	มาก	3.67	.488	มาก	4.14	.656	มาก	4.00	.584	มาก
3.สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน	4.11	.768	มาก	3.53	.516	มาก	4.03	.709	มาก	3.89	.664	มาก

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนา นักเรียน (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
4.ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน	4.05	.830	มาก	3.80	.414	มาก	4.08	.714	มาก	3.97	.652	มาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการพัฒนาหลักสูตร จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 ในรายข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.95 ประเด็นพัฒนา/ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน รองลงมาค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ประเด็นมีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ประเด็นสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.73 ประเด็นหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนาหลักสูตร

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.สนับสนุนให้ โรงเรียนมีการ พัฒนาหลักสูตร ตามบริบทของ โรงเรียน	3.99	.792	มาก	3.67	.488	มาก	4.11	.695	มาก	3.92	.645	มาก
2.พัฒนา หลักสูตร/ปรับ หลักสูตรการ เรียนการสอนให้ เป็นไปตามบริบท ของแต่ละ โรงเรียน	3.97	.800	มาก	3.73	.594	มาก	4.15	.653	มาก	3.95	.682	มาก
3.มีการกำหนด แนวทางการ ปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการ สอนให้กับ โรงเรียน	3.84	.883	มาก	3.80	.414	มาก	4.15	.621	มาก	3.93	.639	มาก

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
4.หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน	3.49	.810	มาก	3.67	.724	มาก	4.04	.699	มาก	3.73	.734	มาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านงบประมาณ จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 ในรายช้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 ประเด็นบริหาร/ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย รองลงมาค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.77 ประเด็นได้รับงบประมาณ/จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ประเด็นมีการตรวจสอบติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 3.67 ประเด็นงบประมาณที่ได้รับ/สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่าง ด้านงบประมาณ

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ได้รับงบประมาณ/ จัดสรรงบประมาณ ให้โรงเรียน ดำเนินการ สอดคล้องกับการ นำไปพัฒนาคะแนน O-NET	3.65	.785	มาก	3.87	.516	มาก	3.80	.873	มาก	3.77	.724	มาก
2.บริหาร/ส่งเสริม ให้โรงเรียนบริหาร งบประมาณที่ได้รับ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย	4.24	.702	มากที่สุด	3.87	.516	มาก	3.91	.737	มาก	4.00	.651	มาก
3.งบประมาณที่ ได้รับ/สนับสนุน งบประมาณ เพิ่มเติมกรณีไม่ เพียงพอต่อการ ดำเนินการในแต่ละ โครงการ	3.80	.774	มาก	3.67	.488	มาก	3.55	.776	มาก	3.67	.679	มาก

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านงบประมาณ (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
4.มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการ ใช้จ่ายงบประมาณ	3.91	.701	มาก	3.47	.834	มาก	3.83	.741	มาก	3.73	.761	มาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.68 ในรายชื่อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.86 ประเด็นสนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง รองลงมา ค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.78 ประเด็นส่งเสริมให้บุคลากร/ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ประเด็นสนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ และค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.52 ประเด็นสนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษา สอดคล้องกับภาระงาน(ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่าง ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.สนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ	3.27	.746	ปานกลาง	3.80	.414	มาก	3.74	.748	มาก	3.60	.636	มาก
2.สนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง	3.80	.911	มาก	3.87	.352	มาก	3.91	.741	มาก	3.86	.668	มาก
3.สนับสนุนให้บุคลากร/ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงาน	3.41	.885	มาก	3.47	.516	มาก	3.68	.859	มาก	3.52	.753	มาก

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่าง ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
4.ส่งเสริมให้บุคลากร/ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ	3.89	.934	มาก	3.53	.516	มาก	3.93	.854	มาก	3.78	.768	มาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.53 ในรายข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.70 ประเด็นเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน รองลงมาค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ประเด็นได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา/กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ประเด็นจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน และค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.37 ประเด็นสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.เปิดโอกาสให้ คนในชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมใน การจัด การศึกษา/ กิจกรรมการเรียน การสอนของ โรงเรียน	3.71	.787	มาก	3.53	.516	มาก	3.87	.767	มาก	3.70	.69	มาก
2.ได้รับการ สนับสนุน ทรัพยากรจากคน ในชุมชนในพื้นที่ ในการส่งเสริม การจัด การศึกษา/ กิจกรรมการเรียน การสอนอย่าง ต่อเนื่อง	3.37	.644	ปาน กลาง	3.40	.507	ปาน กลาง	3.80	.824	มาก	3.52	.658	มาก

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร โดยแสดงเป็นภาพรวมของทุกกลุ่มตัวอย่างด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (ต่อ)

ความคิดเห็น	ข้าราชการสังกัด สำนักงานการศึกษา			ข้าราชการสังกัด ฝ่ายการศึกษา			ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร			รวม		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
3.จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน	3.33	.693	ปานกลาง	3.40	.507	ปานกลาง	3.80	.824	มาก	3.51	.674	มาก
4.สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา	3.18	.712	ปานกลาง	3.20	.561	ปานกลาง	3.74	.777	มาก	3.37	.683	ปานกลาง

4.1.2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

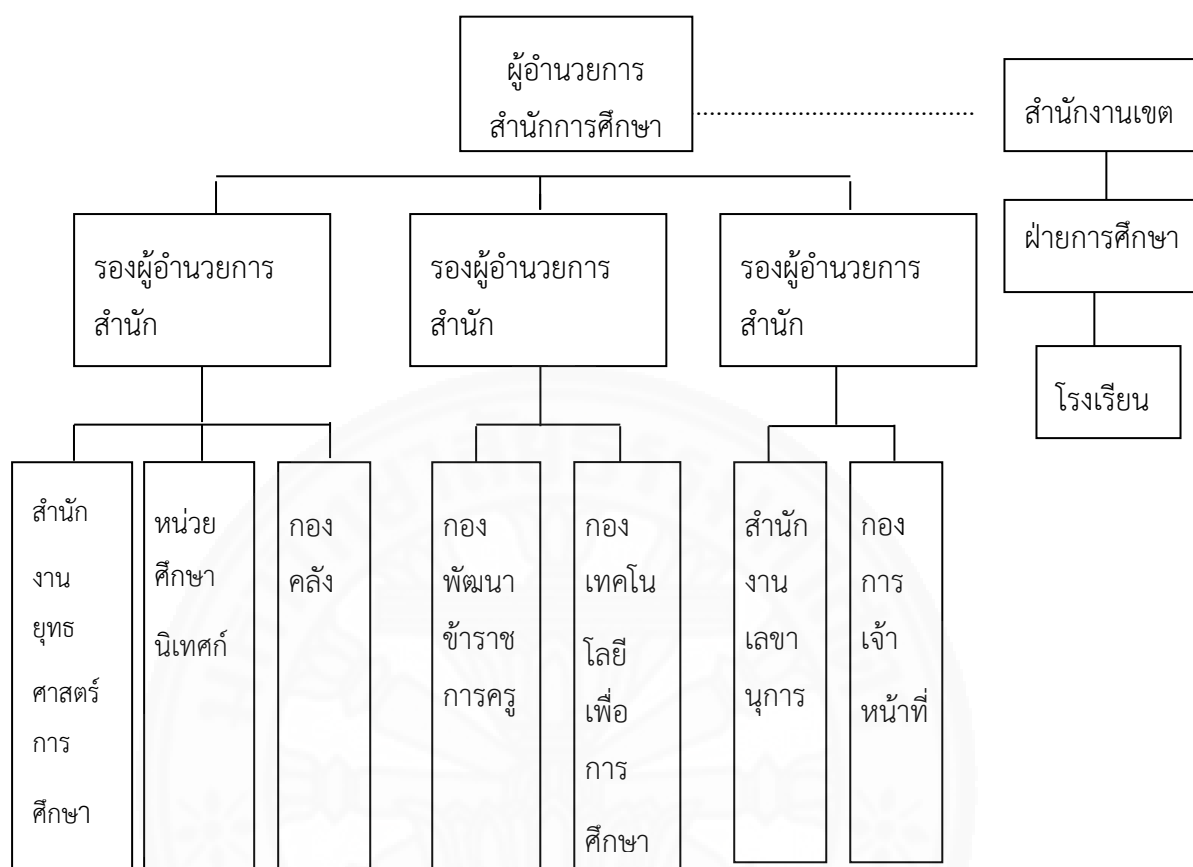
การนำเสนอผลการศึกษาในส่วนนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องรวมถึงจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งพิจารณาถึงปัญหา อุปสรรค ปัจจัยในการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จากผลการทดสอบ O-NET และแนวทางการดำเนินการ จากการสัมภาษณ์ พบว่า โดยสภาพพื้นที่ของโรงเรียนในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ เป็นสังคมแบบกึ่งเกษตรกรรม กึ่งภาคอุตสาหกรรม ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด รวมถึงเป็นผู้ใช้แรงงาน

ที่เป็นชาวต่างชาติ พม่า ลาว และกัมพูชา โรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เช่น โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ บางโรงเรียนต้องเดินทางโดยทางเรือ เช่น โรงเรียนวัดแสมดำ และโรงเรียนที่มีพื้นที่อยู่ในชุมชน เช่น โรงเรียนวัดมะพร้าวเตี้ย โดยสามารถแบ่งปัญหาและอุปสรรค ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยในการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนถูกกำหนดเป็นนโยบายหนึ่งในสมัยของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาให้ได้คะแนนที่สูงกว่าปีที่ผ่านมา จากผลการทดสอบการศึกษาระดับพื้นฐานตลอด 8 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2551-2558 พบว่าผลคะแนนในกลุ่มสาระวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนต่ำกว่าประเทศ และต่ำกว่าร้อยละ 50 จากกรอบทบทวนวรรณกรรมเพื่อเป็นกรอบในการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อให้องค์กรทางการศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่ามีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างหน่วยงาน/องค์กร เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่าการบริหารการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครมีสายการบังคับบัญชาหลายระดับ ทำให้ขาดความคล่องตัวในการทำงาน และลักษณะสายงานของสำนักงานการศึกษา มีผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีรองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา 3 ท่าน รับผิดชอบดูแลส่วนราชการทั้งหมด 7 ส่วนราชการโดยแบ่งเป็น 2 ท่าน ดูแล 3 ส่วนราชการ และ 1 ท่าน ดูแล 2 ส่วนราชการตามลำดับ การปฏิบัติงานของสำนักงานการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนโครงการหรือภารกิจ ที่ต้องให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการมีกระบวนการประสานกับสำนักงานเขตโดยฝ่ายการศึกษาจะเป็นส่วนราชการที่ประสานลงไปสู่โรงเรียนอีกชั้นหนึ่ง รายละเอียด ตามโครงสร้าง ดังนี้

แผนภาพที่ 4.1 โครงสร้างสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดทำโดย ผู้วิจัย

จากโครงสร้างการบริหารงานดังกล่าวข้างต้น สำนักการศึกษา บริหารงานตามสายการบังคับบัญชา แบบแนวดิ่ง สำนักการศึกษาต้องประสานงานผ่านสำนักงานเขตซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า ข้อมูลการประสานงานตกหล่น จากปัญหาทางโครงสร้างการบริหารงานจึงทำให้การดำเนินการตามภารกิจด้านการศึกษาไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กร โดยผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ นางสาววิไลลักษณ์ คัมภีรานนท์¹ หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษา ให้ความเห็น

¹วิไลลักษณ์ คัมภีรานนท์, สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 23 พฤษภาคม 2560.

ประเด็นการประสานงานระหว่างสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขต และโรงเรียน พบว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดนโยบายจากสำนักงานการศึกษา ผ่านสำนักงานเขตเพื่อส่งภารกิจให้กับโรงเรียนปฏิบัติ บางครั้งมีความล่าช้าทำให้ระยะเวลาในการดำเนินการมีไม่เพียงพอจนทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อแก้ไขปัญหานี้ในประเด็นดังกล่าว สำนักงานการศึกษาพยายามลดช่องว่างระหว่างสำนักงานเขตและโรงเรียนโดยจัดให้มีการประชุมระหว่าง ผู้บริหารสำนักงานการศึกษาและหัวหน้าฝ่ายการศึกษาทุกสำนักงานเขตทุกเดือนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทาง ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจตรงกันติดตามภารกิจงาน สอดคล้องกับที่ อาจารย์วรเดช จันทรศร ได้กล่าวไว้ตามตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในด้านลักษณะโครงสร้างองค์กร ระดับปฏิความสัมพันธ์ภายในองค์การหากมาก จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติล่าช้าและล้มเหลว

ปีงบประมาณ พ.ศ.2558 กรุงเทพมหานครมีโครงการที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านภาษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์โครงการเพิ่มโอกาสการศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความพร้อมในการทดสอบ O-NET จากการดำเนินการโครงการที่ผ่านมา พบว่าคะแนนการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลคะแนนในวิชาภาษาไทย สูงขึ้นทุกโรงเรียน คะแนนในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 50 มีคะแนนสูงขึ้น ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีคะแนนสูงขึ้นจำนวน 1 โรงเรียนจาก 4 โรงเรียน (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 คะแนนผลการทดสอบ O-NET โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ยรายวิชา				
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ
บ้านนายเหรียญ	2558	38.89	23.91	31.40	41.43	26.19
	2557	33.89	25.18	36.28	44.56	25.28
วัดนิมมานรดี	2558	44.07	36.35	37.76	46.68	28.66
	2557	35.33	29.07	38.78	47.08	24.95
วัดโคกนอน	2558	44.73	25.97	38.93	45.47	23.87
	2557	35.81	27.20	32.38	48.38	26.38
คลองหนองใหญ่	2558	45.11	29.25	35.02	47.75	31.94
	2557	33.01	26.80	38.17	47.39	27.34

ตารางที่ 4.31 คะแนนผลการทดสอบ O-NET โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

โรงเรียน	ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ยรายวิชา				
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ
คะแนนเฉลี่ยระดับสังกัด	2558	41.93	28.31	31.30	43.80	27.44
คะแนนเฉลี่ยระดับสังกัด	2557	33.44	25.61	34.95	44.64	25.26
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	2558	42.64	32.40	37.63	46.24	30.54
คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	2557	35.20	29.65	38.62	46.79	27.46

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดทำโดย ผู้วิจัย

2. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครมีโครงการตามภารกิจในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษางบประมาณทั้งสิ้น 667,195,149 บาท (หกร้อยหกสิบเจ็ดล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน) รวมจำนวน 70 โครงการ แบ่งเป็นด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักเรียน การให้การสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถ การพัฒนาศักยภาพครูมีความพร้อมก่อนดำรงตำแหน่ง พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ พัฒนาหลักสูตรและจัดให้มีหลักสูตรพิเศษที่สอดคล้องกับความต้องการ การปรับปรุง/ก่อสร้างอาคารและสถานที่ให้เพียงพอและปลอดภัย และการบริหารจัดการโรงเรียน พบว่า งบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อย เมื่อเทียบกับงบประมาณของกรุงเทพมหานครทั้งหมดที่ได้รับจำนวนกว่า 65,000 ล้านบาท แต่งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีเมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบ O-NET ที่ผ่านมายังอยู่ในระดับต่ำทุกระดับชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ พบว่า การติดตามประเมินผลการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของสำนักการศึกษาในมิติการติดตามประเมินผลโครงการด้านวิชาการ ยังขาดประสิทธิภาพ ขาดการติดตามผลอย่างต่อเนื่องของโครงการที่ดำเนินการที่ผ่านมา ทำให้ขาดข้อมูลที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อนำไปดำเนินการในครั้งต่อไป² การดำเนินโครงการที่ผ่านมา ส่วนใหญ่สำนักการศึกษามีการประเมินผลในด้านมิติความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

² ชาญญา จาดชนบท, สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 23 พฤษภาคม 2560.

กลไกการนิเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญในการออกตรวจติดตาม ทุก ๆ ภารกิจ ที่สำคัญ การศึกษาขับเคลื่อนสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงบทบาทการนิเทศแต่ปัจจุบันศึกษานิเทศก์ มีภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบจนทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ในการออกนิเทศ ติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังบทสัมภาษณ์จากนางสาวฐานิตา แพรวาณิชย์ รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษาที่กล่าวไว้ว่า “ถ้าเปรียบสำนักการศึกษาเป็นร่างกาย หน่วยศึกษานิเทศก์เปรียบเหมือนเส้นเลือดในการหล่อเลี้ยง การศึกษาของกรุงเทพมหานคร สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษาเปรียบเสมือนสมองที่เป็นคลังข้อมูล ของการศึกษาของกรุงเทพมหานครเช่นกัน” และสอดคล้องกับที่แนวทางการนำผลทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ระบุว่า “การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีดำเนินการ โดยการนิเทศภายในแบบกัลยามิตร เพื่อกำกับติดตามในระดับชั้นเรียน และระดับเครือข่ายการเรียนรู้จากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ”³

จากการสัมภาษณ์ในมุมมองของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารงบประมาณของ สำนักการศึกษาไม่มีปัญหาต่อการทำงานของโรงเรียนเนื่องจากงบประมาณส่วนใหญ่ที่นำมา พัฒนาการเรียนการสอนนั้นส่วนใหญ่เป็นการโอนงบประมาณมาให้สำนักงานเขตดำเนินการ แต่ถ้า ภารกิจนั้นสำนักการศึกษาต้องเป็นผู้ดำเนินการซึ่งก่อนที่จะมีการจัดสรรงบประมาณสำนักการศึกษา จะทำการสำรวจความต้องการของโรงเรียนทุกครั้ง แต่ในประเด็นนี้จะเป็นปัญหาของสำนักการศึกษา ในกรณีที่โรงเรียน หรือสำนักงานเขต รายงานความต้องการไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัสดุ หรือสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ เช่น กรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนคนเดิมที่ทำเรื่อง ของงบประมาณย้าย หรือเกษียณ ผู้บริหารคนใหม่จะไม่ทราบเรื่อง และทำให้มีการของงบประมาณไม่ เป็นไปตามจริงกระบวนการที่มีปัญหานั้นจะมาจากการประสานงานเรื่องความต้องการของโรงเรียน เป็นหลัก

3. บุคลากรของโรงเรียน ปัญหาครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครร้อยละ 98 มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดซึ่งตามหลักเกณฑ์ที่กรุงเทพมหานครกำหนด เมื่อได้รับการบรรจุจะต้อง ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเวลา 5 ปี เกินครึ่งของข้าราชการครูที่มีภูมิลำเนาอยู่

³ ปนัดดา หัสปราบ, “แนวทางการนำผลทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน,” <http://www.niets.or.th/th/content/download/262> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

ต่างจังหวัดเมื่อถึงเวลาตามหลักเกณฑ์ครูเหล่านี้จะขอโอนกลับภูมิลำเนาทำให้นักเรียนขาดครูผู้สอน เป็นเวลานานจนกว่าจะมีการบรรจุครูใหม่เพื่อทดแทนอัตราเดิม สำนักงานการศึกษาจึงได้มีการแก้ไข ปัญหาในประเด็นนี้จากการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้อยู่กับกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างบ้านพักครูเพื่อลดปัญหา การช่วยเหลือในการให้สามารถทำวิทยฐานะเพื่อเป็นเงินเพิ่มในการ นำไปดำรงชีพ

การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการ พัฒนาแล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภารกิจ ของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการที่รับผิดชอบหลักอยู่ด้วยกัน 2 ส่วนราชการ คือ กองการเจ้าหน้าที่ และ กองพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีภารกิจในการดูแลด้านสวัสดิการ และการพัฒนาจากการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเป็นผู้สอน และผู้บริหารที่มี คุณภาพ และการอบรมเพื่อพัฒนาวิทยฐานะของข้าราชการครูโดยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับ แนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยให้ข้าราชการครูเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่กำหนดตาม ความสมัครใจแทนเพื่อเชื่อมโยงกับการขอเลื่อนวิทยฐานะเพื่อเป็นการคืนครูสู่ห้องเรียนให้มากขึ้น จากเมื่อก่อนครูต้องเข้ารับการอบรมบ่อย ๆ ทำให้นักเรียนต้องเรียนชดเชย หรือเรียนกับครูที่มีวุฒิไม่ ตรงกับสาระวิชาที่เรียน และส่งเสริมให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อน ระดับให้สูงขึ้น ภารกิจในการอบรมให้ความรู้ในสาระวิชาต่าง ๆ ยังอยู่ในความรับผิดชอบของส่วน ราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมสื่อการเรียนการสอน เป็นภารกิจของกองเทคโนโลยีเพื่อการ เรียนการสอน การอบรมเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการเรียน เป็นภารกิจของหน่วยศึกษานิเทศก์ จากการศึกษา พบว่า สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีโครงการที่จะพัฒนาสมรรถนะข้าราชการ กรุงเทพมหานครจำนวนมาก แต่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลับสวนทางกับปริมาณโครงการ อาจเนื่องมาจาก การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมไม่ตรงตามความจำเป็นต่อเป้าหมาย หรือทิศทางในการ พัฒนา หากมีการสำรวจความต้องการการอบรมตามความสมัครใจอาจทำให้ผลการอบรมได้นำมาใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และหลังจากการอบรมไปแล้วผู้เข้ารับการอบรมขาดการต่อยอด นำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ปฏิบัติเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สำหรับการส่งเสริมให้ข้าราชการครูมี โอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สำนักงานศึกษามีทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญา เอก เป็นประจำทุกปี แต่ปัจจุบันทุนการศึกษาที่สำนักงานศึกษามีในแต่ละปีมีจำนวนข้าราชการครู ขอรับทุนจำนวนน้อย อาจเนื่องจากติดปัญหาจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดว่าผู้ขอรับทุนจะต้องผ่านการ คัดเลือกจากมหาวิทยาลัยแล้ว ส่วนหนึ่งข้าราชการครูไม่ทราบข้อมูลว่ามีการสนับสนุน ทุนการศึกษา

4. หลักการจัดการศึกษาให้ความสำคัญต่อหลักสูตรการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องมีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย สนองตอบความต้องการของผู้เรียน โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่และเป็นที่ไปเพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 องค์ความรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และทักษะการดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ผู้เรียนสามารถทดสอบ วัดและประเมินผลการเรียน(Learning Outcome) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติซึ่งสัมพันธ์กับวรรณกรรมที่ได้ทบทวนเกี่ยวกับแนวคิดทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษา พบว่า สำนักงานการศึกษามีการกำหนดหลักสูตรโดยใช้แนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 เช่น การนำแนวทางนโยบายการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในสังกัด โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียน และสาระวิชาที่จะเพิ่มเติมให้กับนักเรียนโดยเน้นในการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพเบื้องต้น ซึ่งกรุงเทพมหานครได้นำแนวทางนี้มีจัดเป็นค่ายภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้มากยิ่งขึ้นนอกห้องเรียน สำนักงานการศึกษามีหลักสูตรกรุงเทพศึกษา สาระการเรียนรู้ กรุงเทพฯ ศึกษา ฉบับนี้ จัดทำขึ้นในลักษณะการบูรณาการที่มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นแกน เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้นำไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1-4 มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามทิศทางของโลก กำหนดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมตรงตามบริบทของโรงเรียน

สำหรับการพัฒนาผลการทดสอบ O-NET พบว่า จากผลการทดสอบ O-NET ในหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาทิศทางในการนำมาใช้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทางสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้ส่งรายงานผลการทดสอบ ทั้งระดับนักเรียนรายบุคคล ระดับภาพรวม ของโรงเรียน และรายตัวชี้วัด ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผ่านไปยังโรงเรียนทางเว็บไซต์ของ สทศ. ซึ่งสามารถนำผลไปวิเคราะห์หาจุดบกพร่องของการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากโรงเรียนและครูนำไปวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าว ย่อมทำให้ผลการทดสอบของนักเรียน ในรุ่นต่อ ๆ ไปมีการพัฒนาขึ้น การขาดการสอนด้านการคิด วิเคราะห์ เนื่องจากข้อสอบ O-NET เป็นข้อสอบที่วัดระดับความสามารถทางการคิด นักเรียนไม่สามารถทำได้

5. การพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 42 ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้เป็น

การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วย สมอง ด้วยกาย และด้วยใจ สามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติจริง สามารถทำงานเป็นทีม ได้ผู้เรียนเป็นผลผลิตจากการจัดการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในประเด็นที่พบ คือ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสอบ อาจเนื่องจากไม่รู้อาจจะนำผลการสอบไปใช้ทำอะไร ส่งผลให้นักเรียนไม่พัฒนาตนเองให้มีความพร้อมก่อนสอบ และในขณะที่สอบก็ไม่ตั้งใจในการทำข้อสอบ มีพื้นฐานความสามารถของนักเรียนต่ำ เมื่อเรียนถึงปลายช่วงชั้นที่ต้องเข้ารับการทดสอบ O-NET ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากมีพื้นฐานความรู้ความสามารถสำหรับในแต่ละชั้นนั้นในระดับต่ำ ทำให้ยากต่อการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งฐานะทางครอบครัวซึ่งผู้ปกครองต้องหาเข้ากินค่า ไม่มีเวลาในการสนับสนุนส่งเสริมการเรียนของนักเรียน นักเรียนบางคนต้องช่วยเหลือผู้ปกครองในการทำมาหากิน ทำให้ไม่มีเวลาในการทบทวนบทเรียนที่บ้าน ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ซึ่งผลการประเมินความสามารถในการที่พอใช้ และต้องปรับปรุงอยู่ที่ร้อยละ 17.28% จำนวน 26,645 คน จากนักเรียนทั้งหมด 125,184 คน ซึ่งรวมถึงนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่เป็นชาวแรงงานต่างชาติดังกล่าว ประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา การทดสอบ O-NET ใช้ทักษะในการอ่านออก และการตีความเรื่องที่อ่าน ข้อสอบส่วนใหญ่วัดสมรรถภาพที่สูงกว่าความจำ ซึ่งสำนักการศึกษาจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้ทดลองฝึกการทำข้อสอบให้คุ้นชินไว้ เนื่องจากข้อสอบของ O-NET มีความซับซ้อน ต้องการผลที่ตรงสภาพความจริงให้มากที่สุด ความคลาดเคลื่อนจากการเดาของนักเรียนทำให้สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติออกแบบข้อสอบให้มีความซับซ้อนเพื่อป้องกันเหตุดังกล่าว

แนวทางในการพัฒนาผู้เรียน สามารถสรุปได้จากการสัมภาษณ์ ว่าควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมในวัยเรียน ทันทต่อการเปลี่ยนของโลกในยุค 4.0 เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของนักเรียนกรุงเทพมหานคร⁴ ในด้านการส่งเสริมให้โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนสำนักการศึกษาได้มีการดำเนินการจัดหาสื่อต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนได้นำไปพัฒนาการเรียนการสอนกับผู้เรียนในหลายประเภท เช่น สื่อออนไลน์ แอปพลิเคชัน สื่อการเรียนภาษาอังกฤษ

6. การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ชุมชน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของบุตรหลานแต่ละโรงเรียน ซึ่งถือว่ามี

⁴ฐานิตา แพร้ววณิชย์, สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2 มิถุนายน 2560.

ความสำคัญเพราะจะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนให้การดำเนินการของภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การที่ภาครัฐให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจร่วมต่อกิจกรรมของภาครัฐ เป็นการสร้างความรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับชุมชน ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ มีโอกาสลุ่ล่งไปสู่จุดหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการศึกษาการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยมีการดำเนินการผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2542 ซึ่งประกอบด้วย กรรมการที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการเสนอแนวทางการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมแบบร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ (collaborate) ให้ชุมชนมีบทบาทในการตัดสินใจและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนร่วมกับโรงเรียน สำนักงานเขต และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รวมถึงคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น ระดับห้องเรียน ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ซึ่งจะทำหน้าที่ในการเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียน สนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน จากการสัมภาษณ์พบว่า ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นมุมมองที่แตกต่างมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรในกรณีที่โรงเรียนขาดแคลนไม่สามารถจัดหาได้จากงบประมาณของทางราชการ

จากการศึกษา พบว่า แม้จะมีกลไกในการทำงานร่วมกันกับชุมชนผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองแล้ว ซึ่งยังขาดภาคประชาสังคม ภาคเอกชนอื่น ๆ ยังมีความสำคัญในมิติอื่น ๆ เช่น การสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ การสนับสนุนทางด้านเทคนิคการทำงาน เป็นต้น ที่ทางโรงเรียนต้องขอความช่วยเหลือ เพื่อระดมทรัพยากรที่โรงเรียนมีอย่างจำกัดให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาหาแนวทางให้การดำเนินการจัดการศึกษามีประสิทธิผลและเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้

5.1 การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษานี้ ได้ศึกษาโดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน รวมถึงอาศัยข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการหาคำตอบเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ จากผลการศึกษา ผู้ศึกษาพบประเด็นที่มีนัยสำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผล จากการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพสรุปได้ ดังนี้

การศึกษาเรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลด้วยการสำรวจความคิดเห็นจากประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา

ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร จำนวน 242 ราย ด้วยการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมสวัสดิการข้าราชการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงาน การศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต ข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร จำนวน 242 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.57 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 19.42 เป็นเพศชาย อายุส่วนใหญ่ร้อยละ 35.15 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.68 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ตามมาด้วยร้อยละ 26.86 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี ร้อยละ 8.67 มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และมีเพียงร้อยละ 1.65 มีอายุ 60 ปีขึ้นไประดับการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 50.83 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 47.93 มีการศึกษาระดับปริญญาโท และมีเพียงร้อยละ 1.24 มีการศึกษาระดับปริญญาเอก

สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา ต่อการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบ O-NET แยกตามกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา พิจารณาระดับความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.77 ในรายด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.01 ด้านการพัฒนา ผู้เรียน รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 3.90 ด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.59 ด้านการส่งเสริม สวัสดิการข้าราชการ และค่าเฉลี่ย 3.40 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุน ด้านการศึกษา

2. ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต พิจารณาระดับ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 ในรายด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.86 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.72 ด้านงบประมาณ และ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.67 ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ค่าเฉลี่ย 3.63 ด้านการพัฒนาผู้เรียน และค่าเฉลี่ย 3.38 ก ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อ การสนับสนุนด้านการศึกษา

3. ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร พิจารณาระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมี ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.93 ในรายด้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.11 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา รองลงมา ค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านการนำนโยบายด้านการศึกษาไปปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย 4.03 ด้านการพัฒนา

ผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 3.82 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการสนับสนุนด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ และค่าเฉลี่ย 3.77 ด้านงบประมาณ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.53-3.95 จากผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการผลการทดสอบ O-NET โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1	ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	(X = 3.95)
ลำดับที่ 2	ด้านการพัฒนาผู้เรียน	(X=3.89)
ลำดับที่ 3	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	(X= 3.88)
ลำดับที่ 4	ด้านงบประมาณ	(X= 3.80)
ลำดับที่ 5	ด้านการส่งเสริมสวัสดิการสำหรับข้าราชการ	(X= 3.68)
ลำดับที่ 6	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	(X= 3.53)

ผลการศึกษาคำความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ทั้งจากการวิจัยเชิงปริมาณและผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า

1. **ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ** จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยภาพรวมความคิดเห็นด้านนี้อยู่ในระดับสูงที่สุด คือ 3.95 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่เห็นว่าการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนให้สูงขึ้น มากที่สุด จาก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานเป็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำไปเปรียบเทียบความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายข้อ พบว่า ด้านการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET สามารถอธิบายได้ว่าการที่ผู้บริหารกำหนดเป็นนโยบาย เพื่อให้ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดทำโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษา O-NET มีหลายโครงการ และการดำเนินการเพื่อนำนโยบายดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัตินั้น สำนักงานการศึกษาขับเคลื่อนและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากผลการทดสอบ O-NET สอดคล้องกับเอกสารที่ศึกษา พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 กรุงเทพมหานครมีโครงการที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านภาษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โครงการเพิ่มโอกาสการศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นของนักเรียนโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความพร้อมในการทดสอบ O-NET เป็นต้น และจากการให้สัมภาษณ์ของนางมุสตี ตามไท รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า “กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากลและทัดเทียมนานาชาติ โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET)” เห็นได้ว่าผู้บริหาร กรุงเทพมหานครมีการกำหนดนโยบายที่ดีและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจากการดำเนินการโครงการที่ผ่านมาส่งผลให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในปีการศึกษา 2558 มีผลคะแนนในวิชาภาษาไทย สูงขึ้นทุกโรงเรียน คะแนนในกลุ่มสาระ วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ร้อยละ 50 มีคะแนนสูงขึ้น ยกเว้นวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีคะแนน สูงขึ้นจำนวน 1 โรงเรียนจาก 4 โรงเรียนสอดคล้องตามแนวทางของอาจารย์วรเดช จันทรศร¹ ซึ่งระบุว่า ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเบื้องต้นต้องเกิดจากการมีนโยบายที่ดีขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งสำนักการศึกษาปฏิบัติตามนโยบาย โดยมอบหมายให้ ส่วนราชการรับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการทดสอบO-NET โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถของบุคลากร กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นที่สามารถอธิบายได้จากโครงสร้างของ สำนักการศึกษาที่มีลักษณะแบบแนวตั้ง มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน และมีส่วนราชการที่มีหน้าที่ ตามภารกิจที่กำหนดให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างเหมาะสม เช่นเดียวกับทฤษฎีที่ อาจารย์วรเดช จันทรศร ได้ระบุว่าปัจจัยด้านการกำหนดภารกิจ และการมอบหมายงาน ต้องมีการระบุขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนจะเห็นว่าโครงสร้างการบริหารภายในสำนักการศึกษาเอง ไม่ส่งผลด้านลบกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์แต่สำหรับการประสานงานนอกองค์กรอาจติดปัญหาในการ ประสานงานอยู่บ้าง จากสายการบังคับบัญชา

จากการศึกษา พบว่า สำนักการศึกษาขาดการติดตามประเมินผลโครงการในมิติด้าน วิชาการเกือบทุกโครงการ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการของสำนักการศึกษาดำเนินการเพียงบาง โครงการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างให้ ความเห็นในด้านนี้อยู่ในลำดับที่ 3 อธิบายได้ว่าการดำเนินการที่ผ่านมาของสำนักการศึกษา พบว่า

¹วรเดช จันทรศร, *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค,2552), 469.

การประเมินผลโครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การวัดผลด้านความพึงพอใจในการเข้าอบรม สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการให้สัมภาษณ์ของ นางชนัญญา จาดชนบท ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาระบุว่า “สำนักการศึกษามีการติดตามและประเมินผลโครงการในมิติเชิงวิชาการน้อยมาก เมื่อเทียบกับการประเมินผลโครงการแบบพื้นฐาน เช่น ชั่วโมงการอบรม สถานที่อบรม หลักสูตรการอบรม เป็นต้น”² ทำให้ขาดข้อมูลที่เหมาะสมเพื่อนำมาประกอบการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการในครั้งต่อไปซึ่งสอดคล้องกับที่อาจารย์วรเดช จันทรศร³ ได้ระบุไว้ว่าปัจจัยด้านมาตรการในการตรวจตามและประเมินผล เป็นการประเมินผลสะท้อนกลับที่อยู่ในกระบวนการวางแผนและการออกแบบแผนงาน/โครงการ และการประเมินผลโครงการหรือนโยบายที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งการประเมินผลจะทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อผิดพลาดของการนโยบายไปปฏิบัติอย่างรวดเร็วเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาค้นพบได้ทันที

ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในระดับต่ำที่สุด คือ การมีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน/มีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขต/โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับต่ำที่สุด พบว่า การประสานงานระหว่างสำนักการศึกษากับ สำนักงานเขตอยู่ในระดับต่ำที่สุด อาจมาจากการที่สำนักการศึกษาประสานงานอย่างไม่เป็นทางการโดยตรงกับโรงเรียนเพื่อกระชับระยะเวลาในการประสานงานผ่านสำนักงานอย่างเป็นทางการโดยการทำเป็นหนังสือเนื่องจากกระบวนการสั่งการจากสำนักงานเขต ไม่ทันการณ์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ ระบุว่า การดำเนินการเกิดความล่าช้าเนื่องจากโครงสร้างการจัดการศึกษา การบริหารงานตามโครงสร้างของสำนักการศึกษา จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การจัดการศึกษาของสำนักการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติตามนโยบาย มีกระบวนการประสานงานผ่านสำนักงานเขต สั่งการไปที่โรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงจึงอาจทำให้การสื่อสารข้อมูลคลาดเคลื่อน ล่าช้า สำนักการศึกษาจึงต้องกำหนดให้มีการการชี้แจงเพื่อให้การปฏิบัติมีประสิทธิภาพ โดยจัดการประชุมแนวตั้งกับโรงเรียนทุกโรงเรียนสม่ำเสมอ บางโครงการมีการจัดประชุมหลายรอบส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนของนักเรียนและผลการศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ตามตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของอาจารย์วรเดช จันทรศร ที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติ⁴ ที่ระบุว่า ปัจจัย

²ชนัญญา จาดชนบท, สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 23 พฤษภาคม 2560.

³วรเดช จันทรศร, *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*, 513.

⁴เรื่องเดียวกัน, 513.

ด้านลักษณะโครงสร้างองค์การ ระดับปฏิสัมพันธ์ภายในองค์การหากมากจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติล่าช้าและล้มเหลว จากผลการศึกษาจะเห็นว่าทุก ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น สำนักการศึกษามีการปฏิบัติทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงเป็นผลที่ทำให้เห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นปัจจัยหลักที่สำนักการศึกษาดำเนินการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน จากการศึกษา พบว่า การพัฒนาผู้เรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญลำดับที่ 2 ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาทดสอบ O-NET คะแนนเฉลี่ยภาพรวมความคิดเห็นด้านนี้อยู่ในระดับสูงที่สุด คือ 3.89 สามารถอธิบายได้จากกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็น ที่ว่า สำนักการศึกษาให้การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม ในระดับมากที่สุด อาจเป็นผลมาจากในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 สำนักการศึกษามีโครงการร่วมกับมูลนิธิยุวพุทธิกสมาคมในการร่วมจัดทำโครงการโรงเรียนคุณธรรม ทั้งยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชนในการสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการจึงทำให้เห็นว่าสำนักการศึกษาให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมให้กับนักเรียนที่จะสามารถทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET สูงขึ้นได้ ซึ่งการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพครบทุกด้าน ทั้งองค์ความรู้ คุณธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต

ผลความคิดเห็นรองลงมา คือ สำนักการศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน จากการศึกษาเอกสาร พบว่า ในแต่ละปีการศึกษา สำนักการศึกษาได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมงบประมาณของกรุงเทพมหานครรวมถึงได้รับสนับสนุนจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ในการจัดประกวด หรือเข้าร่วมแสดงผลงานเป็นประจำความพร้อมของสำนักการศึกษามีการสนับสนุนให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน ได้คะแนนในระดับถัดมา ซึ่งตรงกับแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสอบ O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่นักเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งในการส่งผลให้คะแนน O-NET สูงขึ้นได้ หากมีการสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสศึกษา ค้นคว้า ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

ข้อสุดท้าย คือ สำนักงานการศึกษาขาดการกำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา ซึ่งผลความคิดเห็นมีคะแนนในระดับต่ำสุด สามารถอธิบายได้จากจำนวนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างยังมีปัญหาเกี่ยวกับผลการศึกษารายบุคคลอยู่ในระดับต่ำ (ข้อมูลจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร) อาจมาจากการที่สำนักงานศึกษากำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือในภาพรวมมากกว่ารายบุคคลโดยการให้ความช่วยเหลือรายบุคคลจะพบว่าโรงเรียนแต่ละโรงเรียนสามารถให้ความช่วยเหลือได้ครอบคลุมกว่าเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครู กรุงเทพมหานครให้ความเห็นในข้อนี้สูงที่สุดหากหน่วยงานมีความสนใจต่อความจำเป็นส่วนบุคคลของนักเรียนก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากเนื่องจาก ปัจจัยด้านความพร้อมของนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่หน่วยงานต้องให้ความสำคัญ

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน คะแนนเฉลี่ยภาพรวมความคิดเห็นด้านนี้อยู่ในระดับสูงที่สุด คือ 3.88 ซึ่งมีคะแนนใกล้เคียงกับด้านการพัฒนาผู้เรียนมาก สำหรับด้านนี้ข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้ดีขึ้น ผลการศึกษาจากเอกสารสามารถอธิบายได้จากโครงสร้าง การบริหารงานของสำนักงานการศึกษาที่กำหนดให้กลุ่มงานหลักสูตรและวิธีสอน สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา มีภารกิจในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนซึ่งมีความคล้ายและต่างกันทางด้านกายภาพ กลุ่มนักเรียน พื้นที่ที่ตั้งโรงเรียน ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญที่จะต้องนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และสัมพันธ์กับหลักการจัดการจัดการศึกษาของประเทศไทย สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศไทย ที่ระบุว่า “หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สนองตอบความต้องการของผู้เรียน”⁵ ซึ่งกรุงเทพมหานครจัดทำสาระการเรียนรู้ กรุงเทพฯ ศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 เพื่อให้โรงเรียนมีการจัดการเรียน การสอนให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร นอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ทำให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมากยิ่งขึ้นฉะนั้นทำให้พิจารณาได้ว่า การมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อที่กลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ให้คะแนนรองลงมา คือ การกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร

⁵ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2563)* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559), 9-12.

การเรียนการสอนให้กับโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง พิจารณาตามเอกสารและการให้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าสำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่ต้องเป็นองค์กรกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องกับโรงเรียนฉะนั้นการสร้างหลักสูตรของกรุงเทพมหานครขึ้นมาจะเป็นการพัฒนาช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการให้ดีขึ้นได้

สำหรับการสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียนได้คะแนนในระดับถัดมา จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสำนักการศึกษามีการดำเนินการอยู่แต่ในระดับค่อนข้างต่ำที่จะพัฒนาผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์อาจเป็นผลมาจากการดำเนินการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหลักการสำคัญของหลักสูตร คือ เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้ แม้จะมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ข้อที่ได้รับคะแนนต่ำสุด คือ หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบันซึ่งแสดงให้เห็นว่าสำนักการศึกษายังขาดการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน อาจเป็นผลมาจาก ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาอยู่เสมอ เช่น ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การส่งเสริมพัฒนาภาษาอังกฤษ จึงทำให้การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนของสำนักการศึกษาล่าช้า เพื่อปรับให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. ด้านงบประมาณ ผลการศึกษา ด้านนี้ได้รับคะแนน 3.80 การศึกษาด้านนี้เพื่อต้องการที่จะทราบถึงการบริหารจัดการงบประมาณด้านการศึกษาของสำนักการศึกษาที่ดำเนินการและส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนสูงขึ้นได้นั้น หากเปรียบเทียบรายชื่อ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการด้านงบประมาณของสำนักการศึกษามีการบริหารและส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ จะสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมากที่สุด อธิบายจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ว่า การส่งเสริมให้ความรู้ แก่โรงเรียนเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนดอย่างถูกต้อง จะสามารถทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของสำนักการศึกษาที่กำหนดให้มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการในการนำงบประมาณไปใช้ และทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนนำไปปฏิบัติ ข้อที่ได้คะแนนรองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียน และงบประมาณที่ได้รับสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET นั้น อาจเป็นเพราะสำนักการศึกษามีการเตรียมงบประมาณด้านนี้โดยบรรจุอยู่ในข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี ดังนั้นการที่จะบริหารงบประมาณจึงสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม และการตรวจสอบติดตามประสิทธิภาพการใช้จ่าย

งบประมาณ สามารถทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ ทรัพยากรด้านการเงินซึ่งระบุว่าหากมีเพียงพอ คือความเหมาะสมกับการจัดสรรทรัพยากรไปยังฝ่ายต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง⁶ ข้อที่ได้รับคะแนนต่ำที่สุด คือ การได้รับงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ อธิบายได้ว่าแม้สำนักการศึกษาจะมีการลงทุนด้านงบประมาณที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว นั้น แต่หากการพัฒนากำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ไม่ถูกเหมาะสมทำให้งบประมาณที่ลงทุนอาจสูญเปล่า

5. ด้านสวัสดิการสำหรับข้าราชการ ผลการศึกษา ได้คะแนนเฉลี่ย รองสุดท้าย คือ 3.68 ผลมาจากการที่สำนักการศึกษาดำเนินการจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการส่งผลกระทบต่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสามารถอธิบายได้จากคะแนนความคิดเห็น และจากการสัมภาษณ์ พบว่าแม้สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครจะมีการสนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อนี้ได้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด แต่กลับไม่เป็นผลดีต่อการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับจำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับข้าราชการครูไม่มีเวลาสอนเนื่องจากต้องเข้ารับการอบรม โครงการที่จัดอบรมไม่เกิดประโยชน์ในการนำมาประกอบการสอนนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดครูประจำวิชา สม่่าเสมือนนักเรียนต้องเรียนกับครูที่สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอก รองลงมา คือ สำนักการศึกษา ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ และการสนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงาน ซึ่งปัจจุบัน กรุงเทพมหานครมีทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกเพื่อให้ข้าราชการครูได้ศึกษาในแต่ละปี ดังนี้ ปริญญาเอก จำนวน 5 ทุน 4 สาขาวิชา และทุนปริญญาโท จำนวน 20 ทุน ใน 22 สาขาวิชา จากผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการสอบ O-NET นั้น คือ การผลิตครูตามความชำนาญเฉพาะด้านให้แต่ละโรงเรียนและเพิ่มอัตรากำลังครูแนะแนว การเพิ่มสวัสดิการครูอาจไม่ใช่แนวทางที่ดีต่อการที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น แต่มีผลทางอ้อมก็เป็นได้หากข้าราชการครูมีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ สถานะทางครอบครัวที่เหมาะสม

6. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นด้านที่ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.53 โดยพิจารณารายชื่อ พบว่า การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจากการสอบถามและสัมภาษณ์ มีความคิดเห็นมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกันที่ สามารถอธิบายได้ว่า สำนักศึกษามีการร่วมดำเนินการจัดการศึกษากับชุมชน ซึ่งมีการดำเนินการผ่าน

⁶วรเดช จันทรศร, *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*, 513.

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2542 รวมถึงคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละโรงเรียนตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง พ.ศ.2553 ในการร่วมมือกับภาครัฐ โดยเป็นการดำเนินการผ่านระเบียบ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ซึ่งกรุงเทพมหานครเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่เหมาะสมกับในการร่วมกันพัฒนาโรงเรียน แต่อาจจะต้องคำนึงถึงเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนควบคู่กันไปด้วย

ประเด็น การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่าง อาจเห็นว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการระดมทุนจากการทอดผ้าป่าการศึกษาเพื่อนำมาซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่เร่งด่วน จำเป็น ซึ่งหากรองบประมาณจากทางราชการอาจล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ

ประเด็นที่ได้คะแนนลำดับรองสุดท้าย คือ การจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน แม้จะมีระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่หากพิจารณาความคิดเห็นรายกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ใน 3 กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการจัดโครงการหรือกิจกรรม จะอยู่ในเกณฑ์ ระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากโครงการที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่ถูกกำหนดขึ้นเป็นนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติ อาจมีบ้างที่ได้มีการขอความคิดเห็นจากชุมชนในการที่จะจัดกิจกรรม และข้อที่ความคิดเห็นต่ำที่สุด อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางทุกกลุ่มตัวอย่าง คือ มีการสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินการของภาครัฐ ส่วนใหญ่ขาดการสำรวจความต้องการของชุมชน

จากการสัมภาษณ์ พบว่าภาครัฐแม้จะมีการกำหนดความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายแล้วก็ตามแต่ในความเป็นจริง การดำเนินการของภาครัฐต้องเปิดรับโอกาสให้ชุมชนได้นำความรู้ความสามารถ รวมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่นำมาช่วยกันพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้มีพัฒนาการที่ดีต่อไป การมีส่วนร่วมของประชาชนของกรุงเทพมหานครถูกวิเคราะห์โดย อาจารย์พัชรี สีโรรส และอาจารย์อรรถัย ก็กผล ว่า “ตราบใดที่โครงสร้างการกระจายอำนาจ การปกครอง การพัฒนา การศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พัฒนาไปพร้อมๆกับระบบการเมืองแบบพัฒนาทั้งระบบไม่ได้ผล ย่อมเป็นการยากที่จะแก้ปัญหาคความมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชนด้วย”⁷

⁷พัชรี สีโรรส และอรรถัย ก็กผล, *การบริหารเมือง กรุงเทพมหานคร* (กรุงเทพฯ: EPA ปริทัศน์, 2543), 60.

5.2 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้า เรื่องการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบ O-NET ผู้ศึกษาทำการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักการศึกษา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต และข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร โรงเรียนที่ได้รับคะแนนในระดับสูงสุด และต่ำสุด จากผลการทดสอบ O-NET รวมถึงอาศัยข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้อำนวยการสำนักการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน

จากการศึกษาสามารถทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา เกิดจากขาดการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด อธิบายได้ว่าเกิดจากการที่ภาครัฐยังไม่เปิดกว้างมากพอที่จะรับความคิดเห็น ความร่วมมือจากชุมชน ปัจจุบันส่วนใหญ่การมีส่วนร่วมของชุมชนมีเพียงเป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2542 และระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง พ.ศ.2553

หากจำแนกรายประเด็น พบว่า ประเด็นสำนักการศึกษาเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ ดังที่กล่าวข้างต้นว่ากรุงเทพมหานครมีระเบียบกรุงเทพมหานครจำนวน 2 ฉบับ ในการสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ ซึ่งทุกโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจกับการทำงานผ่านคณะกรรมการ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยในระดับสูงที่สุด สำหรับประเด็นการสำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา ได้คะแนนอยู่ในระดับสุดท้าย พบว่า ทุกกลุ่มเป้าหมายได้คะแนนเฉลี่ยระดับปานกลางทั้งหมดซึ่งอาจเป็นเพราะ แม้การดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครจะมีรูปแบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมตามกฎหมายแล้ว แต่ในการดำเนินเพื่อจะพัฒนาการศึกษาถูกกำหนดขึ้นภายใต้การสั่งการจากภาครัฐมากกว่าที่จะมีการสำรวจความต้องการของชุมชนในพื้นที่หรืออาจจะมีบ้างแต่ไม่มากพอ สัมพันธ์กับผลการศึกษาเชิงคุณภาพที่ให้ความสำคัญต่อประเด็นระเบียบกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 ฉบับ

ส่งผลให้พบแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากผลการทดสอบ O-NET เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยการนำกลไกการนิเทศมาใช้ การปรับปรุงการดำเนินการโดยเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีบทบาทมากขึ้น

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ความ เปรียบเทียบการนำนโยบายไปปฏิบัติ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารด้านงบประมาณ การจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการ และสุดท้ายการมีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมกับผลการศึกษาจากการวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจากการสัมภาษณ์ พบว่า ในภาพรวมมีการดำเนินการที่อยู่ในระดับ มาก แต่หากเปรียบเทียบรายด้านแล้วจะ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นในด้านที่สำนักงานศึกษาสามารถ ดำเนินการได้ดีที่สุด คือ การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารที่ศึกษา พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 กรุงเทพมหานครมีการกำหนดนโยบาย และมีโครงการที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียน ครู และนักเรียน ในการทดสอบ O-NET แต่จากการให้สัมภาษณ์พบ ปัญหาเรื่องโครงสร้างการบริหารงาน ในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาแบบแนวดิ่ง ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการบริหารจัดการ และปัญหาการขาดการติดตามและประเมินผลโครงการ

2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน

ผลการศึกษา พบว่า โดยสภาพส่วนบุคคลของนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่เขตจากพื้นฐานมีฐานะทางครอบครัวค่อนข้างไปทางระดับต่ำถึงปานกลาง ครอบครัวไม่มีเวลาในการให้การเอาใจใส่ดูแลเรื่องการศึกษาของบุตรหลานมากนัก ในภารกิจของสำนักงานศึกษาที่มีแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า มีการให้ความสำคัญต่อการจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา โดยการจัดสื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด และส่งเสริมในการพัฒนาตนเองโดยการการจัดกิจกรรมประกวดงานวิชาการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการศึกษา พบว่า สำนักการศึกษามีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตรงตามบริบทของโรงเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมาปรับใช้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนเอง โดยให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรตามบริบทของกรุงเทพมหานคร

4. ด้านงบประมาณ

ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมด้านงบประมาณทางด้านการศึกษานักการศึกษาดำเนินการได้อยู่ในระดับ มาก แต่หากเปรียบเทียบรายข้อ แล้วพบว่า ด้านการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมในกรณีเพียงพอต่อการดำเนินการ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า งบประมาณในการจัดการศึกษา ได้รับงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร และงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาล สูงขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2557 เป็นต้นมา โดยเฉพาะงบประมาณที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการทดสอบ O-NET นั้น ได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ขาดกระบวนการบริหารจัดการเรื่องความเพียงพอต่อ กรณีขอ งบประมาณเพิ่มเติมเพื่อขยายผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ

5. ด้านสวัสดิการข้าราชการ

ผลการศึกษา พบว่า การจัดสวัสดิการของสำนักการศึกษานั้นมีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET โดยเห็นได้จากกรุงเทพมหานครมีการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง และมีสวัสดิการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครมีแนวทางในการที่จะพัฒนาบุคลากรเหล่านี้โดยการให้ทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมถึงการจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และภาระงาน และการเพิ่มวิทยฐานะ ซึ่งผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในลำดับรองสุดท้าย ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสำนักการศึกษาด้านนี้ยังไม่เพียงพอที่ทำให้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดีขึ้น หรือมีการจัดสวัสดิการที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET

6. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับต่ำที่สุด อธิบายได้จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อร่วมคิดร่วมให้ความเห็น และร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละโรงเรียน รวมถึงการร่วมระดมทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน แต่ยังคงขาดในด้านการสำรวจความต้องการของชุมชนก่อนที่จะมีการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET สามารถที่จะนำมาสู่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครให้เหมาะสมและประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่าอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินการของสำนักงานการศึกษา ที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ต่ำที่สุดคือ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากแนวคิดของ อาจารย์พัชรี สีโรรส⁸ ได้กล่าวถึง การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นเปิดระบบการบริหารงานภาครัฐให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ โดยภาครัฐมีการเตรียมความพร้อม ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานขององค์กร ฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเข้าสู่ทิศทางการทำงานแบบเครือข่ายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสกำหนดทิศทางหรือพัฒนาทิศทางในภาพรวม และกำหนดยุทธวิธีร่วมกับภาครัฐ ในลักษณะแบบหุ้นส่วน (partnership) คือ มีการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมประเมินผล โดยใช้รูปแบบการจัดเวทีพูดคุย หรือตั้งคณะกรรมการจากภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน มีที่ปรึกษาภาคประชาชน เป็นต้น โดยให้ภาคประชาชนเข้าร่วมบริหารงานทุกขั้นตอน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันตลอดเวลา ภาครัฐจะพยายามเสริมอำนาจ สร้างศักยภาพให้ภาคประชาชน (capacity) เพื่อให้พวกเขากลายเป็น active citizen ที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

⁸พัชรี สีโรรส, *พลวัตนโยบายสาธารณะ จากรัฐ เอกชน สู่ประชาชน*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2557), 283-286 .

ดังนั้นการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครจึงต้องกำหนดนโยบายให้สำนักงานการศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ(Collaborate) เพื่อให้ชุมชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินการจัดการศึกษา โดยทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนของกิจกรรมนั้น ในด้านการรับรู้ข้อมูลที่ภาครัฐจะดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษา ประสบความสำเร็จ การร่วมคิดกำหนดกิจกรรม แนวทางในการพัฒนาการเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องโดยภาครัฐใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการร่วมระดมความคิดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดให้เป็นรูปธรรม โดยจัดทำในรูปคณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง ซึ่งคณะกรรมการเหล่านี้มาจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง (เนื่องจากการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการตั้งแต่ก่อนปฐมวัย เด็กที่มีความต้องการพิเศษ) ซึ่งจากงานวิจัย ของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน⁹ ระบุว่า “เด็กในช่วง 0-5 ขวบ เป็นวัยที่มีพัฒนาการที่เป็นรากแก้วแห่งชีวิต การลงทุนในเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด เป็นทั้งการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศ และลดอัตราการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต” ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน กำหนดให้มีบทบาทเพื่อให้มีแนวทางและการสนับสนุนต่อการศึกษาของกรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีวาระการประชุมที่แน่นอน แนวคิดและการสนับสนุนที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ กรุงเทพมหานครจะกำหนดเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการขับเคลื่อน มีการระดมทรัพยากรไม่ว่าจะเป็นคน วัสดุอุปกรณ์ ที่ทางภาครัฐขาดแคลน ภาครัฐต้องเป็นผู้สนับสนุนที่ดีต่อภาคส่วนอื่น ๆ โดยให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชนของตนเองมากขึ้น ภาครัฐต้องลดบทบาทของตัวเองในส่วนที่ภาคอื่น ๆ สามารถให้การสนับสนุนได้ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิในการจัดบริการได้มากขึ้น

2. จากผลการศึกษาทำให้พบว่า ปัญหาการขาดการประเมินผลโครงการในมิติด้านวิชาการ นั้นส่งผลต่อการทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบ O-NET ต่ำลง การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจคุณภาพหรือคุณค่าของโครงการ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ดังนี้¹⁰

⁹พัชรา เอี่ยมกิจการ, “อภิวัดนาการเรียนรู้.....สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย,” (กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2557), 8.

¹⁰พิชิต ฤทธิ์จำรูญ, “แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ Concept and Process of Project Evaluation,” *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, ปีที่ 7, ฉ.1 (มกราคม-มิถุนายน 2557): 1.

1) แบ่งการดำเนินการประเมินตามลำดับเวลา เช่น การประเมินก่อน การประเมินระหว่าง และการประเมินหลังดำเนินโครงการ

2) แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน เช่น การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต

จึงต้องกำหนดให้มีแนวทางเพื่อให้การประเมินผลโครงการสามารถให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประเมินโครงการไปใช้กำหนดโครงการ จัดทรัพยากรสนับสนุน การดำเนินโครงการ ปรับแผน กระบวนการ หรือวิธีดำเนินโครงการ ตรวจสอบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนา ขยาย หรือยกเลิกโครงการ โดยมีวิธีการ ดังนี้

2.1 จัดการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการให้กับข้าราชการ ที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการจากองค์กรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญกับการเป็นผู้จัดและให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการเนื่องจากที่ผ่านมาภาครัฐขาดการประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่องและไม่มีประสิทธิภาพขาดข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลภายหลังการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะได้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 กำหนดให้กลไกการนิเทศ (Supervision) ร่วมติดตามผลการดำเนินการของโครงการแบบบูรณาการทุกภาคส่วนราชการภายในองค์กร โดยเน้นให้ศึกษานิเทศก์เป็นแกนหลักในการติดตามและประเมินผลโครงการร่วมกับส่วนราชการเจ้าของ ซึ่งการนิเทศต้องเป็นแบบกัลยาณมิตร คือ ไม่นับปริมาณแต่เน้นขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน ร่วมกันสานเสวนา โดยมีการจัดประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันจัดทำกิจกรรมที่ควรทำด้วยความพร้อมเพียง มีความศรัทธายอมรับนับถือซึ่งกันและกัน

2.3 กำหนดให้มีแนวทางการประเมินผลโครงการในมิติด้านวิชาการให้ชัดเจนในทุก ๆ โครงการ โดยก่อนที่จะอนุมัติโครงการควรมีการกำหนดให้เหมาะสมกับการดำเนินการในแต่ละโครงการ โดยกระบวนการประเมินโครงการประกอบด้วย (1) ศึกษาวิเคราะห์โครงการที่มุ่งประเมิน (2) ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน (3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน (4) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและรูปแบบการประเมิน (5) ออกแบบการประเมิน (6) พัฒนาเครื่องมือเก็บและรวบรวมข้อมูล (7) เก็บรวบรวมข้อมูล (8) วิเคราะห์ข้อมูล และ (9) รายงานผลการประเมิน

3. การปรับโครงสร้างการบริหารงานด้านการศึกษาโดยกำหนดให้แบ่งเป็นเขตพื้นที่ในรูปแบบเดียวกับการแบ่งเขตปกครองเป็นกลุ่มเขตเพื่อกระจายอำนาจให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นวัตถุประสงค์ เพื่อให้โครงสร้างการบริหารงานมีความกระชับ มีสายการบังคับบัญชาสั้นลง เพื่อลดลำดับชั้นในการสั่งการให้สั้นลง การประสานงานเป็นลักษณะแบบแนวราบ

เน้นการทำงานเป็นทีมมากขึ้นบทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาจะมีการบริหารงานตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ในด้านบุคลากรทุกมิติ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ ด้านกายภาพของโรงเรียน ซึ่งจะสามารถเข้าใจปัญหา และควบคุมปัญหาได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดจาก เทียนฉาย กิระนันท์ ที่ระบุว่า การจัดองค์กรและโครงสร้างของการจัดระบบการศึกษา โดยเป้าหมาย ให้การศึกษามีเอกภาพในการบริหาร สนองวัตถุประสงค์และบรรลุปรัชญาที่กำหนดตามกาลเวลา มีประสิทธิภาพสูงในการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรของชาติ”

5.3 ข้อจำกัดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา ของสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบ O-NET และเพื่อหาแนวทาง วิธีการที่จะพัฒนาผลการทดสอบ O-NET ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีการศึกษาจากคะแนนภาพรวมของรายโรงเรียนเท่านั้น แต่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลคะแนนนักเรียนรายบุคคลที่จะทำให้สามารถวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กมล สุดประเสริฐ, และ สุนทร สุนันท์ชัย. *วิสัยทัศน์ทางการศึกษาทิศทางการศึกษาไทยต้องทบทวน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2541.
- ชัยพัฒน์ สหัสกุล, ศุภเจตน์ จันทรสาสน์, มีชัย ออสุวรรณ, และ มยุรี เสือคำราม. *ปริทัศน์สถานภาพความรู้ด้านเศรษฐกิจการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.
- พัชรา เอี่ยมกิจการ. *“อภิวัฒน์การเรียนรู้.....สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย.”* กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2557.
- พัชรี สีโรรส. *พลวัตนโยบายสาธารณะ จากรัฐ เอกชน สู่ประชาชน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2557.
- พัชรี สีโรรส และ อรทัย ก๊กผล. *การบริหารเมือง กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: EPA ปริทัศน์, 2543.
- พิชิต ฤทธิจรรุญ, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, เก็จกนก เอื้อวงศ์, และ นงเยาว์ อุทุมพร. *สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : รายงานการวิจัย*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2552.
- วรเดช จันทรศร. *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2552.
- วิโรจน์ สารรัตน์. *การบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์, 2546.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร. ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560-2563)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2559.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. *รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2559*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2559
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา. *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2557.

Bass Avollo, and Howell, *Improving Organization Effectiveness Through transformational Leadership*. Thousand Oaks: Sage, 1992.

บทความวารสาร

ปวีณา บุญปก และ อรสา ชูสกุล. “การรายงานผลและการนำผลการประเมินระดับชาติไปใช้ระดับ ประถมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์.” *วารสาร สสวท*, ปีที่ 44 ฉ. 199 (มีนาคม- เมษายน 2559): 37.

พิชิต ฤทธิจำรูญ. “แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ Concept and Process of Project Evaluation.” *วารสารศึกษาศาสตร์มสธ*, ปีที่ 7, ฉ.1 (มกราคม– มิถุนายน2557): 1.

สมุทรร ชำนาญ. “การบริหารสถานศึกษาท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม(School Administration in Cultural Diversities).” *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, ฉ.1 (2554): 5.

วิทยานิพนธ์

กอบศักดิ์ มูลมัย. “ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพ การสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554.

ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540. อ้างถึงใน สมบัติ ชิวหา. “การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชางานเครื่องกล ซีเอ็นซี ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 และสังกัดสถาบัน อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554.

มานพ เสาะแสง. “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการเขียนแบบคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.”วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2554.

ลินจง มากเพ็ง. “การบริหารการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษากรณี จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สาขาวิชา บริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2555.

สัมภาษณ์

ชญญา จาดชนบท. สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 23 พฤษภาคม 2560.

ฐานิตา แพรวาณิชย์. สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2 มิถุนายน 2560.

วิไลลักษณ์ คัมภีรานนท์. สัมภาษณ์โดย สมใจ ทองงาม. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 23 พฤษภาคม 2560.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จิรัฐคม กปส. “ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มประสิทธิภาพ.” ข่าวสารกรุงเทพมหานคร. http://www.prbangkok.com/News_executives/35419 (สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2560).

บัลลังก์ โรหิตเสถียร และ นวรัตน์ งามสูตร. “แถลงข่าวผลการประเมิน Pisa 2015.” ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559. <http://www.moe.go.th/websm/2016/dec/499.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2559).

ปนัดดา หัสปราบ. “แนวทางการนำผลทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.” <http://www.niets.or.th/th/content/download/262>. (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. “หลักสูตรใหม่สร้างพลเมืองศตวรรษที่ 21.”

<http://tdri.or.th/tdri-insight/thaipost-2014-03-25/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 26กรกฎาคม 2559).

สมเกียรติ ตั้งวงวิฑูรย์. “รายงานการสัมมนา (Education for the Future : ปรับห้องเรียน เปลี่ยนอนาคต).” <https://thaipublica.org/2015/03/trdi-education/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

สำนักข่าวอิศรา. “ระบบการศึกษาไทยลงทุนมาก ได้ผลน้อย ทุ่มงบฯ 5 แสนล. เหตุไฉนยังเหลื่อมล้ำสูง.” <https://www.isranews.org/thaireform-doc-education/33071-education123.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2559).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา

เรียน ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวสมใจ ทองงาม นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำลังอยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขอความกรุณาจากทุกท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ความคิดเห็นของทุกท่านมีความสำคัญกับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ข้อมูลที่รวบรวมได้ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นความลับไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลจากท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้แต่ประการใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาทุกท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกที่แท้จริงในทุกข้อคำถาม จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

อนึ่งงานวิจัยในครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวสมใจ ทองงาม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ได้จากผลการทดสอบ O-NET

สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรของ
สำนักงานการศึกษา เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ได้โดยข้อความแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ
O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงเทพมหานครได้
และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็น
จริง และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สำเร็จการศึกษาระดับ

1) ปริญญาตรี สาขา /วิชาเอก.....

2) ปริญญาโท สาขา /วิชาเอก.....

3) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้และข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเกี่ยวกับภารกิจในการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ท่านคิดว่าการดำเนินการของสำนักงานการศึกษาดำเนินการได้อย่างเหมาะสม มีปัญหาอุปสรรค ต่อการดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ในระดับใด โดยโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการที่ตรงกับความคิดของท่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร					
2	มีบุคลากรที่มีความรู้สอดคล้องกับภาระงาน					
3	ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET					
4	ประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	ได้รับงบประมาณสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนน O-NET					
6	บริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย					
7	งบประมาณที่ได้รับเพียงพอต่อการดำเนินการในแต่ละโครงการ					
8	มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ					
9	บุคลากรได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ					
10	สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง					
11	สนับสนุนให้บุคลากรได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงาน					
12	ส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ					
13	สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน					
14	พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน					
15	มีการกำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16	หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน					
17	กำหนดนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา					
18	ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม					
19	สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน					
20	ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน					
21	เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา					
22	ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากคนในชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
23	จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน					
24	สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.“ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้”

นางสาวสมใจ ทองงาม

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักการศึกษา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET

.....
สำหรับผู้บริหาร สังกัดสำนักการศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET
- 2) เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

2. คำตอบจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบเพื่อทราบการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด/สถานที่ทำงาน.....

วุฒิการศึกษา.....

ประสบการณ์การทำงาน.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์..... เวลา.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET โรงเรียน.....

.....

2. ท่านคิดว่าปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีด้านใดบ้าง เพราะอะไร

.....

3. สำนักการศึกษามีบทบาทในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. สำนักการศึกษามีแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างไรบ้าง

.....

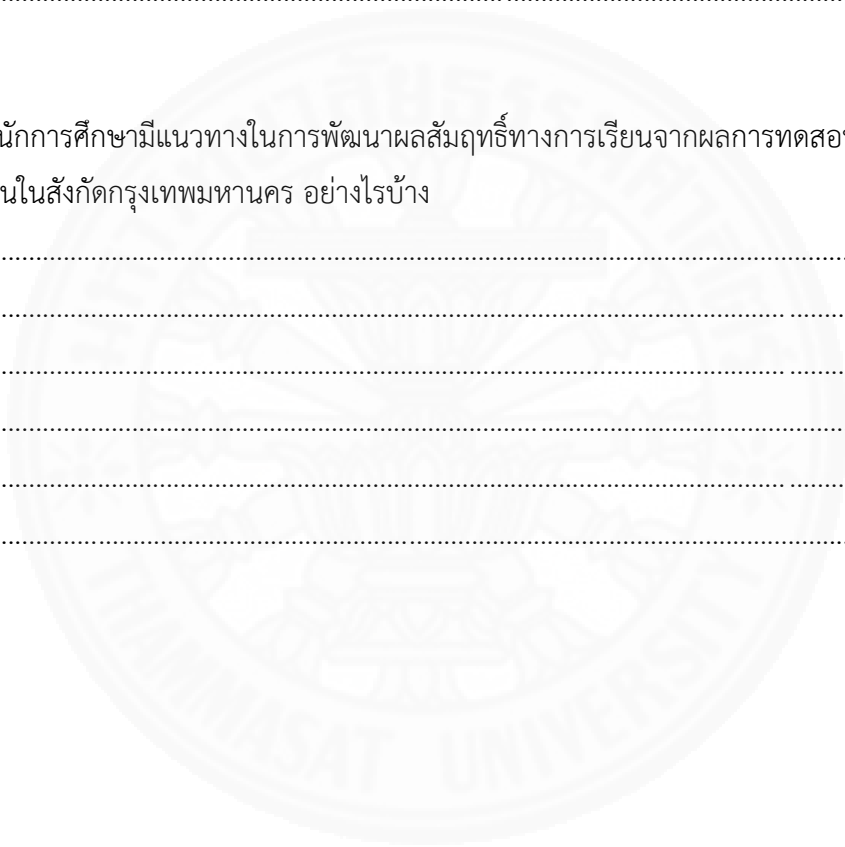
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค**แบบสอบถามข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต**

เรียน ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวสมใจ ทองงาม นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังอยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขอความกรุณาจากทุกท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ความคิดเห็นของทุกท่านมีความสำคัญกับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ข้อมูลที่รวบรวมได้ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นความลับไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลจากท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้แต่ประการใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาทุกท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกที่แท้จริงในทุกข้อคำถาม จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

อนึ่งงานวิจัยในครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง
นางสาวสมใจ ทองงาม
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จากผลการทดสอบ O-NET

.....
สำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนใน
สังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้ที่มีผลการทดสอบ O-NET ในระดับสูงที่สุด และต่ำที่สุดในสาระวิชา
คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยข้อความแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET
และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็น
จริง และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สำเร็จการศึกษาระดับ

1)ปริญญาตรี สาขา /วิชาเอก.....

2)ปริญญาโท สาขา /วิชาเอก.....

3) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้และข้อเสนอแนะอื่นๆ คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเกี่ยวกับภารกิจในการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ท่านคิดว่าการดำเนินการของสำนักงานศึกษาดำเนินการได้อย่างเหมาะสม มีปัญหาอุปสรรค ต่อการดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ในระดับใด โดยโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการที่ตรงกับความคิดของท่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร					
2	มีกระบวนการประสานงานกับสำนักงานเขตอย่างสม่ำเสมอ					
3	ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการทุกโครงการ					
5	จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการสอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนนO-NET					
6	ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย					
7	สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ					
8	มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ					
9	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ					
10	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่มความรู้อย่างต่อเนื่อง					
11	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษาสอดคล้องกับภาระงาน					
12	ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าในหน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำวิทยฐานะ					
13	สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตามบริบทของโรงเรียน					
14	ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน					
16	หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน					
17	มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา					
18	ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม					
19	สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน					
20	ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน					
21	เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน					
22	ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
23	จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน					
24	สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้”

นางสาวสมใจ ทองงาม

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

เรียน ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวสมใจ ทองงาม นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหารคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำลังอยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงใคร่ขอความกรุณาจากทุกท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ความคิดเห็นของทุกท่านมีความสำคัญกับงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ข้อมูลที่รวบรวมได้ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นความลับไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลจากท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้แต่ประการใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาทุกท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกที่แท้จริงในทุกข้อคำถาม จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

อนึ่งงานวิจัยในครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง
นางสาวสมใจ ทองงาม
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET

.....
สำหรับข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูโรงเรียนใน
สังกัดกลุ่มเขตกรุงธนใต้ที่มีผลการทดสอบ O-NET ในระดับสูงที่สุด และต่ำที่สุดในสาระวิชา
คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยข้อความแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้โดยดูจากผลการทดสอบ O-NET
และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สำเร็จการศึกษาระดับ

1)ปริญญาตรี สาขา /วิชาเอก.....

2)ปริญญาโท สาขา /วิชาเอก.....

3) อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
 ความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ
 O-NET ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเขตกรุงธนใต้
 และข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเกี่ยวกับภารกิจในการจัดการศึกษาของสำนัก
 การศึกษา กรุงเทพมหานคร ท่านคิดว่าการดำเนินการของสำนักงานศึกษาดำเนินการได้อย่าง
 เหมาะสม มีปัญหาอุปสรรค ต่อการดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ในระดับใด โดยโปรดทำเครื่องหมาย
 ✓ ลงในช่องรายการที่ตรงกับความคิดของท่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามเป็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาผลการสอบ O-NET โดยดูจากความรู้ความสามารถของบุคลากร					
2	มีกระบวนการประสานงานกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
3	ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ติดตามประเมินผลโครงการ ในมิติด้านวิชาการ ทุกโครงการ					
5	จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการ สอดคล้องกับการนำไปพัฒนาคะแนนO-NET					
6	ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณที่ได้รับ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย					
7	สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมกรณีไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินการ					
8	มีการตรวจสอบ ติดตาม ประสิทธิภาพการใช้ จ่ายงบประมาณ					
9	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนและ ค่าตอบแทนเพียงพอต่อค่าครองชีพ					
10	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับการอบรมเพิ่ม ความรู้อย่างต่อเนื่อง					
11	สนับสนุนให้ข้าราชการครูได้รับทุนเพื่อลาศึกษา สอดคล้องกับภาระงาน					
12	ส่งเสริมให้ข้าราชการครูมีความก้าวหน้าใน หน้าที่ เช่น การทำผลงานทางวิชาการ การทำ วิทยฐานะ					
13	สนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรตาม บริบทของโรงเรียน					
14	ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง					

ข้อ	รายการ ภารกิจจัดการศึกษาของสำนักการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	กำหนดแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับโรงเรียน					
16	หลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน					
17	มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการศึกษา					
18	ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม					
19	สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน					
20	ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความรู้ความสามารถผ่านเวทีทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกวด การแสดงผลงาน					
21	เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน					
22	ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชนในพื้นที่ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
23	จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชน					
24	สำรวจความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษา					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้”

นางสาวสมใจ ทองงาม

ผู้วิจัย

ภาคผนวก จ**แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา****แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย**

เรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้จากผลการทดสอบ O-NET

.....
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง**1. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ**

- 1) ศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครส่งผลต่อ
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET
- 2) เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา
กรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

2. คำตอบจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบเพื่อทราบการดำเนินการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษา
กรุงเทพมหานคร ที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัด
การศึกษาโดยดูจากผลการทดสอบ O-NET

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด/สถานที่ทำงาน.....

วุฒิการศึกษา.....

ประสบการณ์การทำงาน.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์..... เวลา.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

.....

.....

.....

.....

.....

2.ท่านคิดว่าปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีด้านใดบ้าง เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าบทบาทของสำนักการศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าสำนักการศึกษาควรมีแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างไรบ้าง

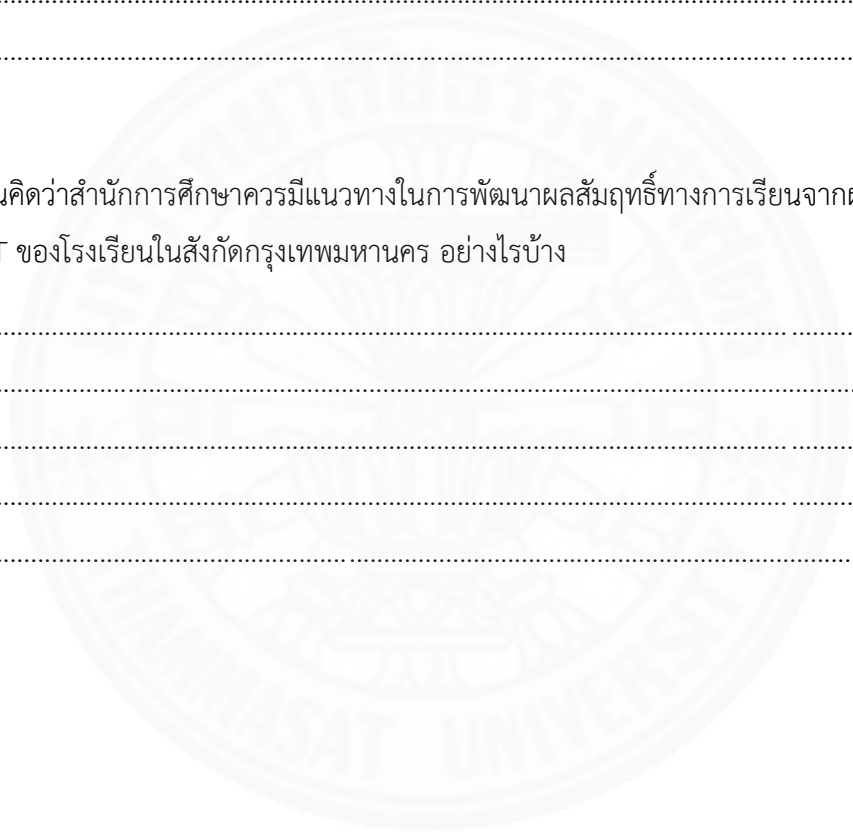
.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวสมใจ ทองงาม
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2518
ตำแหน่ง	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สังกัด สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ประสบการณ์ทำงาน	2544 – ปัจจุบัน นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2542-2543 เจ้าหน้าที่บริการหลังการขาย บริษัท กวางไทย จำกัด

